

EL LEMA DE CÀRITAS RECORDA QUE
«LES COSES IMPORTANTS ES FAN DE COR»

Servidors de la caritat

Amb motiu de la solemnitat de Corpus Christi, se celebra el Dia de la Caritat i arreu de les esglésies es fan col·lectes a favor de Càritas, més necessàries que mai a mesura que augmenten les persones que truquen a la porta per demanar coses tan bàsiques com menjar o diners per pagar el lloguer. Les necessitats augmenten però també la generositat dels qui aporten recursos econòmics i el seu temps per donar un cop de mà als qui passen per nombroses dificultats. Enguany la Comunitat Europea celebra l'Any Europeu del Voluntariat i, per això, el lema de la campanya de Càritas amb motiu de Corpus Christi és «Les coses importants es fan de cor», un reconeixement clar a la xarxa de voluntaris de l'entitat. **P 22-24**

**LES COSES
IMPORTANTS
ES FAN
DE COR**

Hi ha gestos que surten del cor: l'entrega, l'afecte, el compromís envers els altres... Gestos que el nostres voluntaris fan cada dia.

Agustí Codinach

El llibre més personal de Francesc Torralba

Sortir a l'àgora pública per donar raons de la seva fe i per entrar en diàleg amb els que pensen diferent. Això és el que ha fet el filòsof i teòleg Francesc Torralba Roselló en un llibre que marca un punt d'inflexió en la seva prolífica bibliografia, perquè per primera vegada es «despulla» per fer una auditoria existencial de la seva opció de seguir l'evangeli. *Jesucrist 2.0. El cristianisme ara i aquí* (Editorial Pòrtic) és en aquest sentit un atri dels gentils en format paper adreçat als agnòstics i als creients, i entre aquests darrers, als que viuen una fe infantil i pueril en uns temps que exigeixen saber donar raó del que creiem. **P 30-31**

Goretty, l'artista dels paisatges interiors

La nova proposta artística de Goretti Pomé s'exposa actualment a l'Espai Von Balthasar de Barcelona amb el títol *Joan Maragall: tres amors i tres arts*. És aquest un projecte integral, de pintura, poesia i música, amb motiu del centenari de la mort del poeta català. La mostra, que també es podrà visitar durant el mes de juliol al monestir de les Avellanes, neix, segons explica la pintora i poeta, «d'un encontre entre persones que es descobreixen en comunió d'esperit, en sintonia fonda amb l'art i la manera de viure'l, d'expressar-lo i de sentir-lo». El resultat han estat una sèrie de pintures sobre poemes de Maragall, que al mateix temps han estat musicats pel cantautor Toni Torrelles i evocats poèticament per la mateixa autora dels quadres, que signa les seves obres amb el nom de Goretty. **P 20-21**

Els reptes del Sud del Sudan, analitzats per un missioner combonià

P 9

Primer Festival Internacional d'Orgue a Montserrat

Al cap d'un any d'haver inaugurat i beneït el nou orgue, el monestir de Montserrat organitza el seu primer Festival Internacional d'aquest instrument. El festival, que porta el nom del P. abat Cassià M. Just —excel·lent organista—, reuneix grans intèrprets europeus de renom mundial. Segons el P. Jordi-Agustí Piqué, director d'aquesta efemèride, amb aquesta nova proposta «Montserrat vol tornar a complir la seva missió, que és oferir cultura i dialogar amb el món d'avui». El P. Ramon Oranias, un dels organistes de Montserrat, ens explica les característiques d'aquest instrument, associat des de fa segles a l'Església, i que tan sovint acompanya el cant a les comunitats monàstiques. **P 3-5**

Sumari

- P 7 Trobada del Papa amb la població gitana
- P 28 Final de curs a Vida Creixent
- P 32 Debat sobre el film «De dioses y hombres»
- P 33 Obres de Beltrán Massés a la Pia Almoina
- P 37 Música clàssica a Ràdio Estel

Editorial

Joseph Ratzinger 60 anys de sacerdot

Era la festa de Sant Pere i Sant Pau de l'any 1951. A la catedral de Frisinga, Alemanya, el cardenal de Munic, Michel von Faulhaber (1869-1952) —famos per la seva resistència al nazisme i els seus pronunciaments a favor dels jueus— presidia l'ordenació de quaranta candidats al sacerdoci, entre ells dos germans, Georg i Joseph Ratzinger. Aquest, anys després, escrivia recordant aquella jornada memorable: «Era un esplèndid dia d'estiu que roman inoblidable com el moment més important de la meua vida.» I afegeix un detall que és talment una florreta franciscana: «En el moment que l'ancià arquebisbe va imposar les seves mans sobre les meves, un ocellot —potser una alosa— es va elevar de l'altar major de la catedral i va entonar un breu cant joíós. Per a mi va ser com si una veu del cel em digués: "Vas bé així, ets en el camí just." Van seguir després quatre setmanes d'estiu que van ser com una única i gran festa. El dia de la primera missa, la nostra església parroquial de Sant Osvald [de Hufschlag] estava il·luminada amb tota la seva esplendor i l'alegria, que gairebé es tocava, va embolcallar tothom en l'acció sacra, en la forma vivíssima d'una participació activa...» L'actual Benet XVI explica que a Baviera un sacerdot *primiz* que canta missa és un gran motiu d'alegria però un *doppelprimiz* (dos germans neosacerdots) suposa un esdeveniment social i un motiu d'orgull per als pares. I interpreta un costum popular: «Estàvem convidats a portar a totes les cases la benedicció de la primera missa i vàrem ser acompanyats arreu —també entre persones completament desconegudes— amb una cordialitat que fins aquell moment no em podia haver imaginat. Vaig experimentar així molt directament quines esperances tan grans posa la gent en el sacerdot, com n'esperaven la benedicció que ve de la força del sagrament (...) Veien en nosaltres unes persones a les quals Crist havia confiat una

tasca per portar la seva presència entre els homes; així justament perquè no érem nosaltres que érem al centre, naixien tan ràpidament relacions amistoses.»

De tot això fa seixanta anys. Amb aquesta avinentesa, el prefecte de la Congregació per al Clergat, el cardenal Mauro Piacenza ha animat els bisbes del món a promoure seixanta hores d'adoració eucarística per la santificació de tots els sacerdots, per les noves vocacions i pel Papa. La Congregació suggereix la meditació de passatges bíblics on apareix sant Pere el primer Papa, especialment els capítols 20 i 21 de l'evangeli de sant Joan on el Senyor pregunta a Simó si l'estima més que els altres i el capítol 16 de l'evangeli de sant Mateu en el qual Crist li diu: «Tu ets Pere i sobre aquesta pedra edificaré la meua Església.»

Un altre dels homenatges serà una magna exposició a l'aula Pau VI del Vaticà amb el títol «L'esplendor de la veritat, la bellesa de la caritat» en la qual hi participaran artistes d'arreu del món entre els quals es troba el prestigiós arquitecte valencià Santiago Calatrava i el català Valentí Miserachs, director del Pontifici Institut de Música Sacra de Roma. L'exposició —l'entrada de la qual serà gratuïta— s'inaugurarà el 4 de juliol i restarà oberta fins al 4 de setembre.

Des de *Catalunya Cristiana*, Ràdio Estel i el Club+Amics felicitem el Sant Pare per aquestes nocces de diamant sacerdotals i li fem arribar el nostre sentiment de comunió.

TELÈFON PER ALS SUBSCRIPTORS

Hem obert un telèfon d'atenció perquè els subscriptors puguin notificar qualsevol incidència en la distribució del setmanari.

933 613 660

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mònica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Rosa M. Boixareu, Agustí Codinach, Montserrat Esteve, Enric Frigola, Jaume Gabarró, Francesc Gamissans, Carmen García, Joan Guiteras, Justo Lacunza, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Josep O. Pujol, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Àngel Rodríguez, Peio Sánchez, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 120 €

Gibraltar i Portugal: 120,1 €

Resta d'Europa: 195,10 €

Amèrica i Àfrica: 233,11 €

Àsia i Oceania: 311 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

Un estiu de música des de Montserrat

Primera edició del Festival Internacional d'Orgue Cassià M. Just

Eduard Brufau

L'abadia de Montserrat sempre ha estat capdavantera a l'hora de crear un diàleg entre fe i cultura, especialment en l'àmbit musical. Des de fa segles el principal monestir benedictí de Catalunya ha donat una rellevància notòria a la formació, la creació i la divulgació de la música religiosa. L'existència de l'escolania més antiga de tot Europa o el fet que alguns dels seus monjos, com ara Ireneu Segarra o l'abat Cassià Maria Just, hagin estat músics, directors i compositors, així ho testimonia.

Fidel a aquesta tradició, des de fa anys Montserrat organitza als estius diverses activitats musicals obertes als fidels i laics en general. A part de concerts gratuïts, al monestir es duen a terme les Trobades d'Animadors de Cant per a la Litúrgia i el Curset de Formació per a Organistes d'Església, que enguany arriben a la XLI i XIX edició respectivament. Ara fa poc més d'un any, la benedicció i la inauguració del nou orgue de Montserrat va suposar un salt qualitatiu en aquesta línia de difusió musical. Aquest esplèndid instrument, construït pels orgueners Blancafort, de Collbató, amb el suport de Caixa Penedès, està pensat per acompanyar la litúrgia, funció bàsica i fonamental. Alhora, però, també es va pensar perquè fos un gran instrument de concert. I aquesta faceta és la que s'acaba d'encetar aquest estiu amb la primera edició del Festival Internacional Orgue de Montserrat, Abat Cassià Maria Just.

Un festival de màxima qualitat

En paraules del P. Jordi-Agustí Piqué, director d'aquesta efemèride musical, «el festival neix amb la vocació de preservar i difondre el nom del P. Cassià, abat de Montserrat durant 22 anys, i que també va ser un organista excel·lent. Alhora volem donar a conèixer aquest valuós instrument de la basílica i difondre la música d'orgue». Es tracta, per tant, d'un festival de màxima qualitat internacional, cosa que queda manifesta en la selecció acurada que s'ha fet dels intèrprets convidats que hi intervindran: Olivier Latry, organista titular de la catedral de Notre-Dame de París; Mons. José Enrique Ayarra, organista titular de la catedral de Sevilla; Bartomeu Mut, organista de l'església de la Santa Creu de Palma de Mallorca i de l'orgue històric de Sencelles; i Lorenzo Ghielmi, professor d'orgue de la Schola Cantorum de Basilea.

El P. Jordi-Agustí Piqué també valora l'esforç que suposa inaugurar un festival d'aquestes característiques en un moment de crisi com l'actual: «En aquests temps difícils, també per a la cultura i la música, Montserrat vol tornar a complir la seva missió, que és oferir cultura i dialogar amb el món d'avui.» Amb el convenciment que és una oferta sòlida i amb la ferma voluntat de continuïtat, des de l'organització

El P. Jordi-Agustí Piqué, director del festival, és un dels organistes de l'abadia.

del festival ja es treballa en edicions futures: la programació de l'any que ve ja està pràcticament tancada i ara es comença a treballar en la tercera edició. La idea és que cadascuna d'aquestes edicions tingui unes característiques pròpies. Així enguany té un caràcter variat, a manera de presentació, per tractar-se de la primera; la de l'any que ve maridarà la música d'orgue i les intervencions de diferents cors, i el tercer any segurament es comptarà amb orquestres de cambra. D'aquesta manera es vol posar de manifest que l'orgue no només és un instrument amb moltes possibilitats sonores, sinó que també és versàtil, capaç d'adaptar-se a altres instruments i formacions instrumentals, fins i tot a la veu humana. Una altra de les possibilitats que no es descarta és proposar a diferents compositors que componguin peces pensades expressament per al nou orgue de Montserrat, peces que també es podrien interpretar durant els festivals.

Pel que fa a l'interès que ha suscitat l'orgue en si, el P. Piqué confirma que en aquest any llarg ja ha tingut una notable repercussió internacional: «Durant aquests mesos han vingut expressament fins a Montserrat músics i organistes d'arreu del món per veure i sentir l'orgue. Tothom n'ha quedat molt satisfet i s'ha de dir que el treball que ha fet la casa Blancafort en la construcció de l'orgue ha estat impecable.» A part, la gran qualitat sonora de l'instrument fa que sigui ideal per fer-ne enregistraments, i fins ara ja se n'han publicat tres cd.

El Festival Internacional d'Orgue Cassià M. Just —tots els concerts del qual són de franc i estan oberts al públic general— consolida Montserrat com un gran centre difusor de cultura musical. De nou es fa evident que la

Programació del festival

El Festival Internacional d'Orgue Abat Cassià M. Just es va inaugurar el diumenge 12 de juny amb l'Orquestra Simfònica Julià Carbonell de les Terres de Lleida, els germans Pérez Molina al piano i el P. Jordi-Agustí Piqué a l'orgue. Els propers concerts, tots a les 21.00 h, són els següents:

- Aquest dissabte **25 de juny** el prestigiós organista Olivier Latry interpreta peces de Bach i obres d'autors contemporanis francesos.
- El **23 de juliol** serà el torn de Mons. Ayarra, que també interpretarà Bach i música espanyola per a orgue.
- El **13 d'agost** l'organista Bartomeu Mut i els trompetistes Helio Garcia i Andrés Simeó oferiran música de cambra.
- El **23 de setembre** Lorenzo Ghielmi interpretarà obres de Bach i d'altres autors barrocs alemanys com a cloenda del curset per a organistes.

música és un dels mitjans més elevats que té l'Església per lloar Déu.

Un orgue de tradició catalana

Els primers anys del segle XIX l'arqueòleg francès Alexandre de Laborde va viatjar per tota la península Ibèrica i va fer gravats dels monuments més destacats. Entre ells hi havia el monestir de Montserrat, del qual va realitzar entre altres un gravat de l'interior de la basílica, on es pot veure un orgue barroc en una capella, vora del presbiteri. L'orgue, com tants altres elements del monestir, va ser destruït pocs anys després quan les tropes de Napoleó van saquejar i dinamitar l'edifici. El gravat de Laborde, per tant, és l'únic testimoni gràfic de l'existència d'un gran orgue a Montserrat.

L'actual, construït pels orgueners Blancafort, pretén ser d'alguna manera el continuador del orgue desaparegut, i s'ha col·locat pràcticament al mateix lloc, a prop del presbiteri. Aquesta col·locació, pensada sobretot per acompanyar les celebracions del cor, és molt pròpia de Catalunya. En altres llocs d'Europa, en canvi, l'orgue s'acostuma a posar damunt mateix de l'entrada de l'església. Una altra característica del nou orgue de Montserrat que el situa de ple en la tradició catalana és la posició dels tubs més grans, que estan situats als costats de l'instrument, i no pas al mig.

La construcció d'un orgue és un procés llarg i molt laboriós —el de Montserrat té uns 4.000 tubs!— per la qual cosa des del santuari es va optar per impulsar les donacions d'empreses i particulars. Gràcies a totes aquestes donacions l'instrument és una realitat, i com a agraïment els noms de tots els donants, uns 3.000, han estat gravats a la part del darrere de l'orgue.

«L'organista, amb l'instrument, ha d'establir les co

P. Ramon Oranias, organista titular de la basílica de Montserrat

E.B.

La música d'orgue i el cant són indispensables en els oficis i les celebracions litúrgiques, especialment en una comunitat monàstica. El P. Ramon Oranias, un dels quatre monjos organistes que actualment té Montserrat, ens explica el paper i el sentit de la música en la litúrgia. També ens descriu d'una manera detallada l'orgue de Montserrat i totes les possibilitats que té.

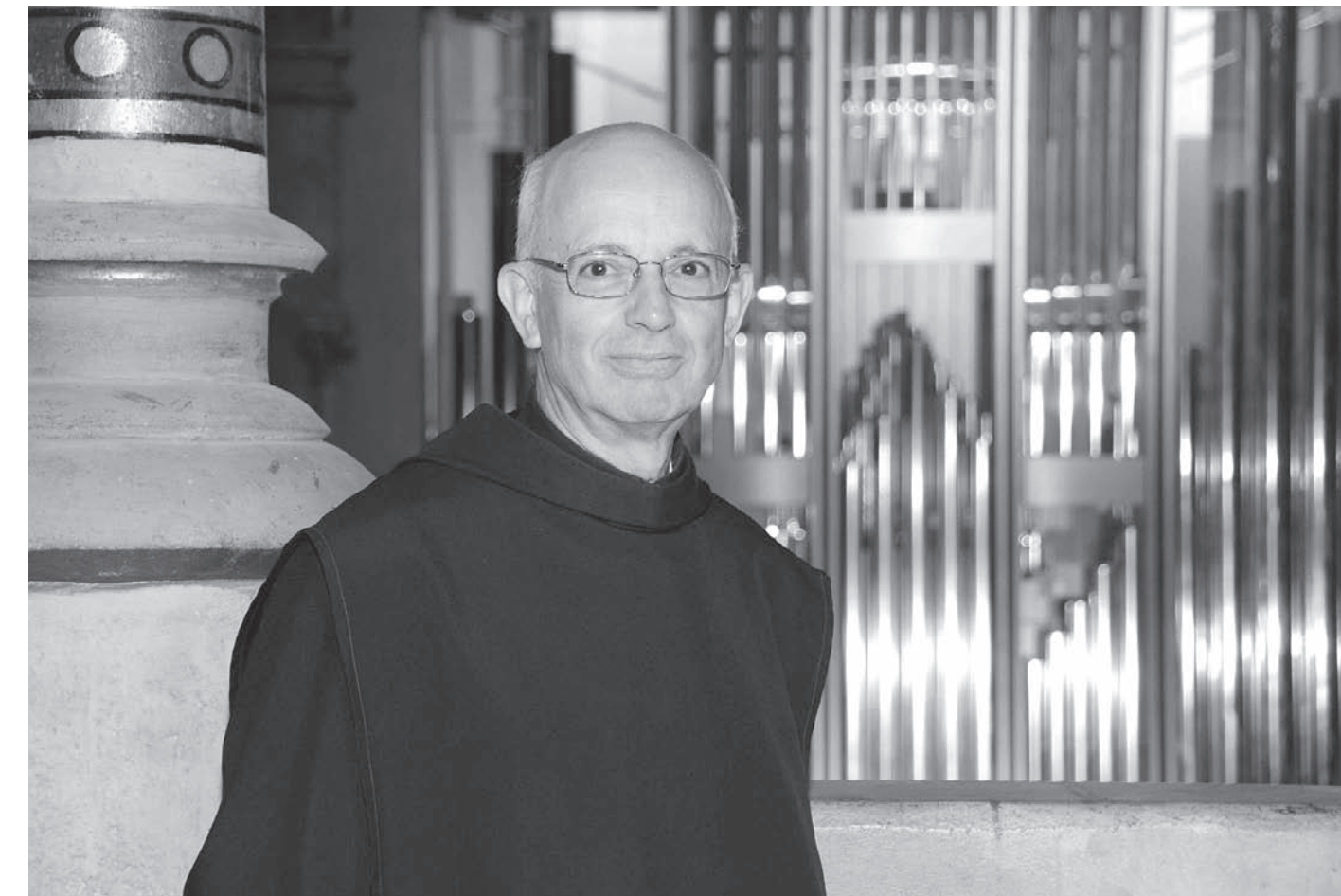
Quines característiques específiques té l'orgue de Montserrat?

L'orgue Blancafort de la basílica de Montserrat té la característica de ser, finalment, un instrument apte per a la nostra litúrgia. És a dir, amb la capacitat de poder acompanyar l'ofici monàstic i de respondre a les necessitats de la pastoral del santuari, ambdues amplia- des amb les exigències que implica, en elles, la participació d'una Escolania i una Capella de Música.

Això, concretant-ho, vol dir, pel que fa a l'Escolania, tenir un instrument capaç d'acompanyar, amb suavitat i profunditat, la veu aguda i penetrant d'un o més nois solistes. Acompanyar amb delicadesa un petit grup de nois cantors que ho poden fer polifònicament i interaccionar aquests dos modes anteriors amb el conjunt de tot el cor de nois i/o amb el de la Capella, tant en l'estil acompanyant com concertant.

Pel que fa al cor de monjos, ha de poder acompanyar amb profunditat i claredat el monjo solista que, a més a més, canta a través d'un micròfon que s'amplia pels altaveus de tota la basílica. Sostenir el cant del cor de monjos, ja sigui en el cant gregorià o bé en l'actual, de tendència modal, en el diàleg cor-escola de consuetud. Un altre element a tenir en compte és el poble fidel: cal mantenir el cant d'una assemblea que pot oscil·lar entre mitja dotzena de fidels (unes laudes d'un dia d'hivern) o bé dues o tres-centes persones en unes vespres d'un dia de finals d'agost. També ha d'ajudar el cant d'una nombrosa assistència en una missa conventual dels diumenges on pot haver de 600 a 800 persones, amb la consegüent absorció de so que això representa. O bé potenciar el cant d'una gran assemblea de més d'un miler de fidels en un dia assenyalat (Mare de Déu de Montserrat, Ascensió, etc.).

I, per si les funcions encara fossin poques, l'orgue ha de ser capaç d'interpretar tot tipus de la literatura que

s'ha produït per a aquest instrument en els darrers cinc segles, des dels inicis del Renaixement fins als nostres dies, ja sigui en la litúrgia, o bé fora d'ella, com en un concert.

Un darrer element a tenir en compte: les formacions corals i les instrumentals, o bé ambdues alhora que actuen al marge de la litúrgia i en pla concertístic. Un exemple l'hem tingut recentment en el primer concert en memòria del P. Cassià M. Just, en la interpretació per l'orquestra Julià Carbonell, de les Terres de Lleida, de la simfonia amb orgue de Camille Saint-Saens. Tot i no ser una simfonia concertant, ha quedat ben demostrada la capacitat sonora de l'instrument en relació amb la potència o la delicadesa orquestral.

Després de més d'un any ja hi deu estar ben familiaritzat. Si admetem que cada instrument té una ànima pròpia, com definiria la de l'orgue de Montserrat?

Després d'un any podem dir que els organistes de la casa comencem d'estar-hi familiaritzats, però hi hem de treballar molt més a fons, encara, per descobrir i aplicar totes les seves possibilitats. És un instrument de molta envergadura. I com a totes les grans obres, una cosa és el disseny sobre el plànol, i l'altra, l'adequació al seu

«L'amplitud sonora de l'orgue embolcalla el qui canta o escolta, penetra en el seu interior sense ferir-lo»

resultat sonor previst. La tímbrica no es pot definir sobre el paper. Es poden cercar models..., però aquest orgue està pensat per a un espai i unes funcions molt concretes, i, sortosament, les aconsegueix amb escreix. Evidentment que cal fer-hi algun petit retoc, com cal fer-ho quan un es construeix un habitatge d'una certa complexitat, o fa un projecte empresarial o una tesi d'investigació, etc.

El concepte d'ànima em sembla massa enrevessat per aplicar-lo a un instrument. En un sentit més elemental podríem dir que cada instrument està al servei del músic que li treu el so i de l'oient que l'escolta. Aquí hi té un paper preponderant l'orguener i el seu equip de treball, especialment els harmonitzadors, en estreta col·laboració amb els organistes del monestir. S'ha dit, per exemple, que la consola de l'orgue (lloc on hi ha els teclats (4), els diversos jocs (63) i d'altres aplicacions combinatòries) és el cervell de l'orgue. Però en realitat el cervell és l'organista. És ell el qui ha de saber-se capaç de governar, amb art, saviesa i tècnica aquest

enorme aparell, que l'orguener posa a les seves mans, al qual se li demana la sensibilitat, la bellesa i la delicadesa d'un simple toc de flauta dolça, o bé la intensitat aclaparadora i eixordadora d'un tro proper, per exemple. Aquest instrument ens permet totes dues coses, a més de les diferents possibilitats intermèdies, on generalment ens movem, que són molt nombroses i variades. I sense oblidar que actuem amb un instrument integrat en un patrimoni espacial emblemàtic i molt estimat per molts catalans.

Què té d'especial la música d'orgue respecte d'altres instruments que la fa tan apropiada per a les celebracions litúrgiques?

Des d'un punt de vista tècnic, l'orgue abraça totes les freqüències estèticament audibles per l'orella humana. Dels dels sons més greus (16 Hz) fins als més aguts (al voltant dels 5000 Hz), i això amb diferents timbres i intensitats.

Des d'un punt de vista estètic, la seva amplitud sonora embolcalla el qui canta o escolta, penetra en el seu interior, respectant-lo, sense ferir-lo o agredir-lo. El cor i els sentiments hi reposen si és que no hi dialoguen alhora. Les seves veus es fonen conjuntament, donen fonament i suport profund al cant i l'ornament en alçària. Interacciona amb el llenguatge sagrat donant una significació plena al seu contingut (recordem les obres dels grans mestres: passions, oratoris, motets, cantates, etc.). I això tant si es tracta d'un solista com de tota una assemblea i amb la capacitat de fer-ho en tots els gèneres del mateix cant litúrgic (en sentit ampli) o bé del profà (en aquest darrer, des del madrigalístic fins al rock o el jazz, amb totes les seves variants, passant, fins i tot, per l'operística).

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES
per a grans persones grans

Places disponibles i preu assequible, ambient familiar

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

ndicions perquè el poble es trobi davant de Déu»

La música, ja sigui la d'orgue o el cant, és fonamental en la pregària dels monjos i la vida de l'Església. Quina funció fa?

Em cal fer una consideració prèvia. El silenci també és música. El silenci embelleix la música i la música enalteix el silenci. Això també es pot aplicar a l'orgue. Hi ha músiques que no demanen explícitament un instrument. Pensem en el cant gregorià, per exemple. La bellesa de les seves melodies neix en un context que encara no coneix l'instrument, tal com el tenim ara. Són fruit d'una simbiosi entre paraula i melodia que assoleixen una dimensió quasi transcendent. Evidentment que l'orgue hi pot posar una harmonia, però cal tenir present que aquesta encara no havia nascut en aquelles èpoques. Llavors l'organista haurà de ser molt delicat i sensible a la seva tasca d'acompanyar, però té l'avantatge que la sonoritat de l'orgue li ho permet àmpliament.

Ara, podem anar per la funció de la música, resposta ja en part en la qüestió anterior. La música d'orgue no sona sola, hi ha un organista qui la crea. Ell, amb el seu instrument ha d'establir les condicions perquè el poble reunit es trobi en presència de la Divinitat. La presència musical no és estàtica com la d'un vitrall, la d'una escultura o la d'una pintura (altrament importants), sinó que fa possible que el cant sagrat aconsegueixi la seva plenitud sonora i espiritual. Organista i orgue aconsegueixen, així, quasi una funció sacerdotal en el servei diví.

Com resumiria l'aportació de l'abat Cassià M. Just a la música religiosa?

La seva aportació musical es veié estroncada a causa del seu temps d'abadiat que durà més de 22 anys. Ho sacrificà en un bell servei a la comunitat monàstica, a l'Església i al país, que tampoc no li fou fàcil. La seva obra musical, plenament reconeguda, ja forma part del patrimoni musical universal com a compositor. Però hi ha una tasca d'ell, com a organista, que no s'ha donat a conèixer, molt pròpia del veritable monjo. Quan deixà l'abadiat, als seus 63 anys el 1989, en lloc de fer vida «de jubilat» per dir-ho maldesment d'alguna manera, repregué amb un entusiasme insòlit i sorprenent el seu treball amb l'instrument. No només s'incorporà a la tasca setmanal d'organista al servei del santuari a voltes suplint, amb gran generositat, les absències dels altres organistes. Començà per les sonates trio de J. S. Bach (la literatura més difícil per a orgue on es posa en joc la psicomotricitat més exigent de l'interpret), repassà tota l'obra, especialment la coral i la virtuosa, d'aquest gran mestre germànic. En féu el seu autor preferit de capçalera. El 2 de març de 2008, dissabte, als seus 82 anys, afectat ja greument per la malaltia que el tenallava, en l'ofici de les vespres, ens obsequià amb el gran coral *O Lamm Gottes unschuldig* (BWV 656) (Anyell de Déu), a l'entrada, i la *Passacalle i Fuga* en do menor (BWV 582), a la sortida. Fou el seu comiat: «*Erbarm dich unser, o Jesu...*» («tin-

gueu pietat de nosaltres»), «*Gib uns dein'Frieden, o Jesu...*» (doneu-nos la Pau), paraules rubricades, després de la pregària d'aquelles vespres solemnes, pel mateix monument funerari que Bach dedicà en memòria de la mort del seu mestre, D. Buxtehude. 10 dies després ja els feia companyia. Ens deixà un llistó molt alt. En el seu fèretre s'emportà un tub del nou orgue que contribuï a dissenyar: el do₅ del bordó de 8' de la Cadireta, afectuós present de l'orguener. Un tub igual, daurat, el recorda ara en el nou instrument Blancafort.

Montserrat sempre s'ha distingit com a centre conreador i irradiador de música. Continua sent

aquesta l'aposta d'avui?

Sí. Basat en els seus dos elements fonamentals: la comunitat de monjos, amb el seus oficis diaris a la basílica, retransmesos per ràdio i a voltes per televisió i internet, i l'Escolania capaç d'omplir, al llarg de tot l'any, amb els seus cants l'ampli recinte sagrat montserratí. Afegim-hi també els elements culturals musicals que extralitúrgicament s'ofereixen a la basílica montserratina (concerts, audicions, etc.). Seguim actualitzant la tradició que hem rebut dels nostres avantpassats en aquesta Santa Muntanya. D'aquí a pocs anys, el 2025, en celebrarem el mil·lenni.

La música, i la cultura en general,

poden ser una de les maneres amb què l'Església i el món no creient es trobin?

Sí, realment. Hi ha una dimensió humana comuna on la trobada és possible: és en la bellesa de l'art sagrat. Pot semblar una tautologia. L'art no és art, sense la bellesa. Però és en la bellesa, a més de les formes que prengui, on s'ultrapassa la qualitat de l'esfera humana per transportar-la a la magnitud divina. Dimensió antropològica i espiritual que ens recorda el nostre origen i ens evoca aquella immensitat i magnificències pròpies de l'esplendent Realitat Última que engloba i transcendeix la fraternitat humana universal.

Ràdio Estel

Sempre amb TU

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Osona 98.4

- Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

Beatificat un màrtir del nazisme

Benet XVI va voler confiar la pau al món a la intercessió d'aquells cristians que van ser assassinats per la seva fe als camps de concentració. Així ho va fer en concloure el rés del *Regina caeli*, des de la finestra del seu estudi, amb els pelegrins congregats a la plaça de Sant Pere en la solemnitat de la Pentecosta.

El Papa va voler mostrar la seva alegria per la beatificació d'un compatriota seu, el jove capellà Alois Andritzki, que va ser martiritzat a Dachau el 1943. El jove prevere, que tenia només 28 anys, va ser arrestat i assassinat amb una injecció letal per les seves «opinions contràries» al règim nazi, i pel seu apostolat amb els joves.

Benet XVI va reconèixer «aquest testimoni de la fe heroica, que s'afegeix a les fileres dels que van donar la vida en el nom de Crist als camps de concentració». Així mateix, va confiar a la intercessió d'aquests màrtirs, «la causa de la pau al món». «Que l'Esperit Sant inspire propòsits de pau valents i mantingui el compromís de dur-los endavant, perquè el diàleg prevalgui sobre les armes i el respecte de la dignitat de l'home superi els interessos de part», va demanar. «Que l'Esperit, que és vincle de comunió, torni a encaminar els cors desviats per l'egoisme i ajudi tota la família humana a redescobrir i custodiar amb vigilància la seva unitat fonamental.»

L'Església sempre ha estat una, catòlica i apostòlica, assenyala el Papa

Celebració de la Pentecosta a la basílica de Sant Pere del Vaticà

Zenit
Ciutat del Vaticà

L'Església és catòlica des del primer moment, no és una modificació posterior fruit de la història, sinó que forma part del seu ésser original. Així ho va afirmar el papa Benet XVI, durant l'homília en l'eucaristia solemne de la Pentecosta, celebrada a la basílica de Sant Pere.

El Papa va comentar una per una les lectures de la litúrgia del dia, i va voler insistir com en el passatge dels Fets dels Apòstols que narra la vinguda de l'Esperit Sant hi havia ja l'Església universal com ho és avui.

Aquest és el significat profètic del fet que els deixebles es posessin a parlar en diverses llengües, i fossin entesos pels pelegrins arribats a Jerusalem des de tot el món conegut. «Des del primer instant, de fet, l'Esperit Sant la va crear com a Església de tots els pobles; aquesta abraça el món sencer, supera totes les fronteres de raça, classe, nació; abaixa totes les barreres i uneix els homes en la professió del Déu u i tri», va afirmar el Pontífex. «Des del principi l'Església és una, catòlica i apostòlica; aquesta és la seva veritable naturalesa i com a tal ha de ser reconeguda», va afegir.

L'Església, per tant, «no prové de la voluntat humana, de la reflexió, de l'habilitat de l'home i de la seva capacitat organitzativa, ja que si així fos ja s'hauria extingit des de fa temps, com passa amb tot allò humà», va afirmar el Bisbe de Roma. També és santa «no

gràcies a la capacitat dels seus membres, sinó perquè Déu mateix, amb el seu Esperit, la crea, la purifica i la santifica sempre».

El Papa va fer notar que la festa de la Pentecosta era originalment jueva, i que en ella, cinquanta dies després de la Pasqua, Israel celebrava l'aliança establerta amb ells per Déu al mont Sinaí. «Les imatges del vent i del foc, emprades per sant Lluc per representar la vinguda de l'Esperit Sant, recorden el Sinaí, on Déu s'havia revelat al poble d'Israel i li havia

concedit la seva aliança», va explicar. Així l'esdeveniment de la Pentecosta «és representat com un nou Sinaí, com el do d'un nou pacte en què l'aliança amb Israel s'estén a tots els pobles de la terra, en el qual cauen tots els murs de la vella llei i apareix el seu cor més sant i immutable, és a dir, l'amor, que l'Esperit Sant comunica i difon, l'amor que ho abraça tot».

Al mateix temps la llei «es dilata, s'obre, fins i tot fent-se més senzilla»: és el nou pacte, que l'Esperit «escriu» als cors dels que creuen en Crist. Amb això, va afirmar, «se'ns diu una cosa molt important: que l'Església és catòlica des del primer moment, que la seva universalitat no és fruit de la inclusió successiva de comunitats diverses».

L'Esperit Sant és també el que crea la comunió en la mateixa Església, va explicar Benet XVI. Deixar-se il·luminar profundament per la revelació que Jesús és Déu «és l'esdeveniment de la Pentecosta: del desordre de Babel, d'aquestes veus que ressonen una contra l'altra, té lloc una transformació radical: la multiplicitat es fa unitat multiforme, del poder unificador de la Veritat creix la comprensió».

«En el Credo que ens uneix des de tots els extrems de la terra, que, mitjançant l'Esperit Sant, fa de forma que ens compreguem fins i tot en la diversitat de les llengües, a través de la fe, l'esperança i l'amor, es forma la nova comunitat de l'Església de Déu», va concloure.

Perilla la presència cristiana a Síria

Zenit / Ciutat del Vaticà

Enmig de la violència que es viu a Síria des de fa setmanes, en el marc de l'onada de protestes que tenen lloc en països àrabs, el Vaticà demana un diàleg que garanteixi la unitat nacional i amb ella la mateixa existència dels cristians.

El pare Federico Lombardi, s.j., director de l'oficina d'informació vaticana, ha fet aquesta proposta en l'editorial del darrer número d'*Octava Dies*, setmanari del Centre Televisiu Vaticà, recollint les propostes llançades per Benet XVI i pels jesuïtes de Síria.

A Síria, país de 22 milions i mig d'habitants, els cristians constitueixen el 10% enmig d'una majoria musulmana, en particular, sunnita.

Els actuals canvis fan témer molta gent, com és el cas dels jesuïtes del país, que la presència cristiana pugui veure's en perill segons l'evolució que adoptin els fets.

«És un país en què avui es manifesten reivindicacions socials i polítiques que anhelan un nivell de civilització més gran, però on en l'actual confusió s'ha obert la porta a la violència i s'intenta desencadenar la subversió i la guerra entre les comunitats religioses, amb un gran risc de desintegració de la societat», explica el portaveu.

«Aquest és el motiu d'una crida al diàleg, a la lliure expressió i a la participació, rebutjant la violència», aclareix.

«Per als cristians sirians la unitat nacional és condició de vida, i ells volen i han de ser ponts actius per a un diàleg nacional autèntic i seriós», afegeix.

El pare Lombardi cita també el discurs del Papa al nou ambaixador de Síria, en què proposa el marc de referència per a aquest diàleg, basant-lo en la dignitat de tota persona.

El Papa parla amb claredat de la «necessitat de veritables reformes en la vida política, econòmica i social»; parla

de canvis que no s'han de realitzar «en termes d'intolerància, de discriminació o de conflicte, i encara menys de violència, sinó en termes de respecte a la veritat, als drets de les persones i la col·lectivitat, la convivència, així com la reconciliació»...

El Bisbe de Roma insisteix en el paper constructiu dels cristians en la societat siriana, en la seva relació positiva amb els musulmans en el recíproc interès pel bé comú; demana a les autoritats sirianes tenir en compte les aspiracions de la societat civil i les reivindicacions internacionals, i amplia l'horitzó abraçant la necessitat de solucions globals per als pobles del Pròxim Orient.

«És absolutament necessari oposar-se a la desintegració de la regió i a la multiplicació constant de conflictes, que obliguen les poblacions a fugir d'un país a un altre, de l'Iraq a Síria, de Síria a Turquia», conclou el pare Lombardi. «Cal convertir-se al diàleg de la reconciliació i de la pau.»

RàdioEstel

DE
MATINADA

Nits de dissabte a
diumenge
de 00.20 h a 1.30 h

Per a tots aquells que no
podeu dormir,
us fem companyia

amb
ESTHER NOSÀS

**NOSAR
COMUNICACIÓ**
Tel. 606 974 623

www.dematinada.es

Trobada de Benet XVI amb més de 2.000 gitanos

El Pontífex exigeix que no es rebutgi ni menyspreï aquesta població

Zenit
Ciutat del Vaticà

«Que mai més sigui, el vostre poble, objecte de vexacions, de rebuig ni de menyspreu! Per part vostra busqueu sempre la justícia, la legalitat, la reconciliació i esforceu-vos per no ser mai causa de patiment d'altres!» Així ho va afirmar Benet XVI en rebre en audiència més de dos mil gitanos, en el 150è aniversari del naixement i el 75è del martiri del beat gitano espanyol Ceferí Giménez Malla. La trobada va ser organitzada pel dicasteri vaticà per als Migrants i Itinerants, per la Fundació Migrants de la Conferència Episcopal Italiana, per la diòcesi de Roma i per la Comunitat de Sant'Egidio.

L'Aula Pau VI es va omplir de vestits vistosos i música tradicional. El Papa va adreçar als presents una breu salutació en romaní, la llengua pròpia dels gitanos, que va ser molt aplaudida pels presents. Adreçant-se als gitanos procedents de tot Europa i de més de 50 ciutats italianes, el Pontífex va voler presentar la figura i l'heroisme del beat Ceferí, el «màrtir del Rosari», que no se'l va deixar arrencar de les mans «ni tan sols en el moment de morir», afusellat durant la persecució religiosa del 1936 a Espanya. «Avui —va afirmar el Bisbe de Roma— el beat Ceferí ens convida a seguir el seu exemple i ens indica també el camí: la dedicació a la pregària i en particular al Rosari, l'amor per l'Eucaristia i pels altres sagraments, l'observança dels manaments, l'honestat, la caritat i la generositat cap al proïsme, especialment cap als pobres.» «Això us farà forts davant del risc que les sectes o altres grups posin en perill la vostra relació amb l'Església», els va dir Benet XVI.

Poca estona abans, en la seva salutació al Papa, Mons. Antonio Maria Vegliò, president del Consell Pontifici per a la Pastoral de Migrants i Itinerants, havia afirmat que «les poblacions gitanes a Europa viuen una etapa nova, que els ofereix l'oportunitat de construir una vida més digna». «Som, de fet —va explicar—, en una període de particular canvi, en què s'adverteix

la urgència d'un acostament renovat de l'Església i de la societat cap a les poblacions gitanes, mentre que també cal una consolidació de la identitat gitana davant dels reptes que la realitat actual comporta.»

«En la trobada entre les diferents cultures i mentalitats, sorgeixen no pas pocs malestors, contrastos i fins i tot drames. Però l'amor de Crist ens acosta els uns als altres i abat el que ens separa i divideix.» «Jesús —va prosseguir Mons. Vegliò— ens empeny a buscar vies noves de convivència respectuosa, a superar tota forma d'intolerància i a ser promotors d'una cultura que reconegui a tots els éssers humans la dignitat que pertoca a cadascú, en el dret i en la realitat dels fets.»

En el seu discurs, el Papa va recordar que «a través dels segles heu conegut el gust amarg de la no-acollida i, a vegades, de la persecució, com va succeir en la II Guerra Mundial: milers de dones, homes i nens van ser assassinats salvatgement als camps d'extermini». «Va ser com dieu vosaltres el *porrájmos*, "la Gran Destrucció", un drama encara poc reconegut i del qual se'n desconeixen les proporcions, però que les vostres famílies porten imprès al cor.» El Papa va recordar que durant la seva visita al camp de concentració d'Auschwitz-Birkenau, el 2006, va voler pregar per les víctimes de les persecu-

cions «i em vaig inclinar davant de la làpida en llengua romaní, que recorda els vostres caiguts». «La consciència europea no pot oblidar tant de dolor!», va exclamar.

Entre els testimonis de gitanos que van parlar davant del Papa, en va destacar un que no va ser pronunciat: el de Ceija Stojka, gitana austríaca supervivent del camp de concentració de Bergen-Belsen. El seu testimoni, que va transcendir als mitjans de comunicació encara que la do-

na es va emocionar i no va poder parlar, narra la seva traumàtica experiència de petita, de l'extermini que va posar fi a gairebé tota la seva família.

El Papa va convidar els presents a «escriure junts una nova pàgina de la història per al vostre poble i per a Europa». «La recerca d'allotjament i d'una feina digna i d'educació per als fills són la base sobre la qual cal construir la integració que portarà beneficis per a vosaltres i per a tota la societat», va afegir, convidant-los a donar la seva «col·laboració lleial i efectiva, perquè les vostres famílies s'insereixin dignament en el teixit civil europeu». «Molts d'entre vosaltres sou nens i joves que desitgeu educar-vos i viure amb els altres i com els altres. A vosaltres us miro amb un afecte particular, convençut que els vostres fills tenen dret a una vida millor.» Finalment, les va convidar a «participar activament en la missió evangelitzadora de l'Església, promovent l'activitat pastoral a les vostres comunitats». «La presència entre vosaltres de sacerdots, diaques i persones consagrades, que pertanyen a les vostres ètnies, són un do de Déu i signe positiu del diàleg de les Esglésies locals amb el vostre poble, que necessita sostenir i desenvolupar», va concloure.

EL SANTUARI DEL MIRACLE CASA D'ESPIRITUALITAT

... per experimentar un Miracle diferent

PROGRAMA ACTIVITATS 2011

9-15 juliol	Temps per a Déu. Jesucrist: Punt d'encontre entre Déu i la humanitat. Exercicis. Manel Gasch, monjo.
18-24 juliol	Temps per a Déu. Pregar a l'escola del Nou Testament. Exercicis. Cebrià Pifarré, monjo.
27 juliol-2 agost	Temps per a Déu. El camí de conversió. Exercicis. P. Abat Sebastià Bardolet.
5-7 agost	Natura i espiritualitat. Les quatre estacions: 4. L'estiu. Per respirar l'alè de la creació seguint els cicles de la natura.
5-7 agost	Celebrar la festa Major al Miracle. Uns dies de pau, al mig de l'estiu.
9-15 agost	Temps per a Déu. Joan Maragall (1860-1911): un itinerari inquiet de la fe. Exercicis. Joan Maria Mayol, monjo.
19-21 agost	Art i espiritualitat: ikebana en temps de collita. Art floral japonès, meditació, natura. Vicenç Santamaria, monjo (places limitades).
24 agost-4 setembre	Desert, dejuni, vetlla. Temps de silenci. Vicenç Santamaria, monjo.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS
Tel.: 973 480 002 / 649 465 814
www.santuarielmiracle.com
casespi@santuarielmiracle.com
25287 EL MIRACLE (El Solsonès)

Gairebé 2.000 immigrants morts al mar en els darrers cinc mesos

ACI / Ciutat del Vaticà

El Pontifici Consell per als Migrants i Itinerants del Vaticà, juntament amb la Comunitat de Sant'Egidio, la Fundació Migrants i Càritas italiana, ha denunciat que «1.820 persones han mort al mar els darrers 5 mesos, dels quals 1.633 han mort durant la travessa cap a les costes italianes». Des del 1990 un total de 17.597 persones han mort en el viatge cap a les fronteres europees. Segons el dicasteri vaticà, els immigrants que han arribat des del gener del 2011 procedeixen principalment de Tunísia i Líbia. A més, 187 persones han mort ofegades en la ruta entre Tunísia i Europa, mentre que 1.633 van morir en la ruta líbia, la gran majoria procedents de l'Àfrica subsahariana. Així, el Vaticà ha indicat que «les con-

dicions dels que procedeixen de Líbia són d'extrema vulnerabilitat» perquè «es troben amenaçats per tots els fronts en el conflicte» i «estan obligats a iniciar la travessa en embarcacions sobrecarregades amb l'objectiu de trobar un refugi segur a Europa». Segons el dicasteri vaticà, davant d'aquestes dades «no ens podem quedar en silenci» perquè «es tracta d'homes, dones i nens que fugen d'una situació de conflicte i que han sofert violacions dels drets humans i persecucions». El Pontifici Consell també ha fet una crida «a la comunitat internacional» perquè s'obrin «urgentment els canals humanitaris per garantir el trasllat de les persones cap a llocs segurs» perquè «només un esforç conjunt pot permetre a aquestes persones no arriscar la pròpia vida».

Madrid

Ajuda de Càritas espanyola per a Cambodja, Myanmar, el Pakistan i Haití

Salut, educació, habitatge i suport d'emergència són les prioritats

Redacció
Madrid

Càritas espanyola ha aprovat un important paquet d'ajudes a diversos projectes de desenvolupament i d'ajuda d'emergència a diferents zones del món. Entre ells, destaquen les partides destinades a Cambodja, Myanmar, el Pakistan i Haití. Les Càritas nacionals d'aquests quatre països seran la destinació d'un total de fons d'ajuda per valor superior a 1,25 milions d'euros, que serviran per donar suport a projectes de salut, programes de construcció d'habitatges i d'escoles, i plans d'ajuda de postemergència.

L'atenció sanitària és l'objectiu dels tres projectes seleccionats a Cambodja, que seran desenvolupats per Càritas local a les províncies de Battambang, Siem Reap i Kompong Thom. El més important d'ells és un programa de salut comunitari dissenyat per Càritas Cambodja amb l'objectiu de millorar l'accés a la salut de la població de 64

llogarrets a les províncies de Battambang i Siem Reap, on les infraestructures sanitàries són gairebé inexistent. Gràcies a aquesta intervenció es podrà garantir cobertura sanitària integral a una població de 33.548 persones.

Els altres dos projectes als quals Càritas espanyola donarà suport en aquell país són una ampliació de les ajudes que s'ofereixen a dos projectes d'atenció sanitària als reclusos a les presons de Siem Reap i Kompong Thom. Es tracta d'una població summament vulnerable, integrada per uns 1.500 interns de tots dos sexes, exposada a una elevada incidència de tuberculosi, sida i afeccions cròniques, als quals Càritas Cambodja ofereix una assistència indispensable des de fa anys.

Un altre dels projectes aprovats al sud-est asiàtic té com a escenari Myanmar, on Càritas birmana desenvolupa un important programa de reconstrucció d'escoles al districte de Pyapon. Càritas espanyola destinarà una partida de 130.000 euros (que s'afegeix a la

La població pakistanesa rep ajuda de Càritas.

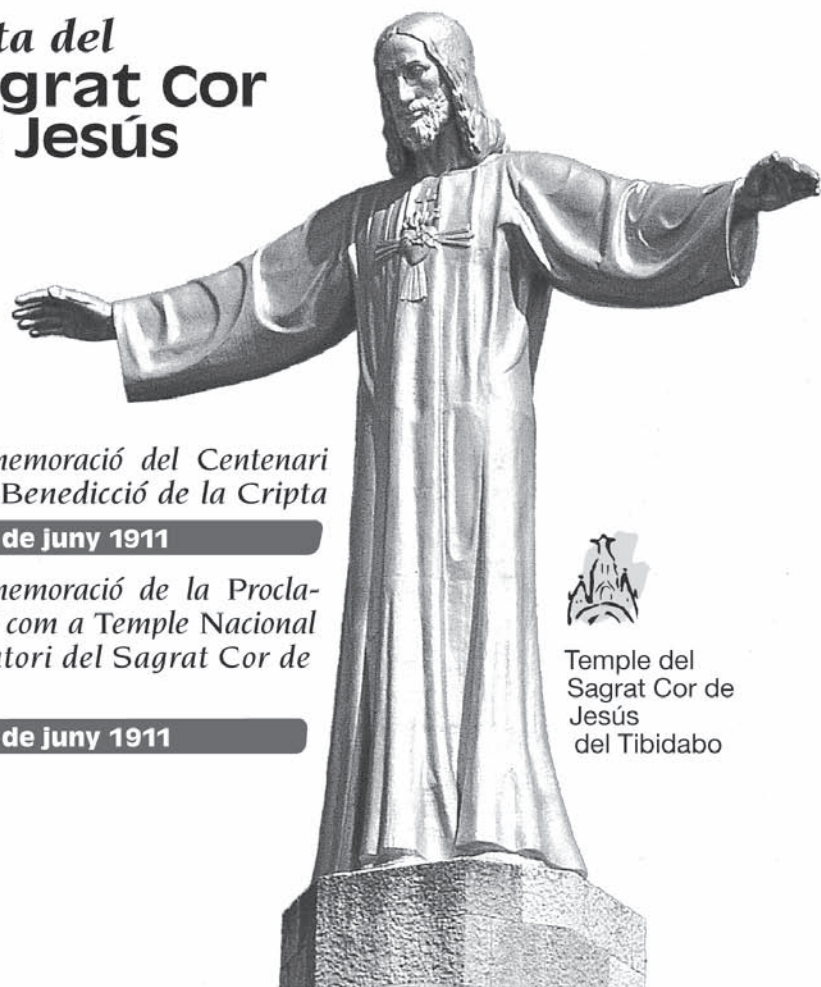
de 300.000 euros aprovats el 2010) a la segona fase d'aquest projecte, que forma part del pla de reconstrucció del país després del cicló *Nargis*, que va arrasar el delta d'Irrawady el maig del 2008. Gràcies a aquest programa, executat fins a la meitat, serà possible completar la rehabilitació de 16 centres escolars, amb una població escolar total de 4.830 alumnes.

Dins de les ajudes aprovades per Càritas espanyola per a Àsia destaca també una partida de 300.000 euros per donar suport a la fase de reconstrucció i rehabilitació posada en marxa per Càritas Pakistan per pal·liar els efectes devastadors de les inundacions que van assolir bona part del país l'any passat. Dins d'aquesta etapa de resposta a l'emergència es preveuen activitats de recuperació agrícola de les comunitats afectades, així com la construcció d'habitatges i el subministrament de material de refugi temporal als afectats. La població beneficiària d'aquest pla de Càritas Pakistan, que compta amb un pressupost total de 6,8 milions d'euros, supera les 362.000 persones.

L'atenció a les necessitats dels damnificats pel terratrèmol d'Haití continua sent una altra de les prioritats de

«Les Càritas nacionals d'aquests quatre països seran la destinació d'un total de fons d'ajuda per valor superior a 1,25 milions d'euros»

l'acció exterior de Càritas espanyola, que ha decidit el desemborsament de dues partides per un import total de 616.000 euros per donar suport a un programa de construcció d'habitatges a Port-au-Prince i Anse-à-Veau, i un altre projecte de reconstrucció escolar a Gonaïves. El primer d'ells permetrà dotar d'habitatges permanents 130 famílies i el segon se centrarà en la construcció de dotze aules per a 600 escolars en la institució mixta Saint Viateur de Gonaïves.

Festa del
Sagrat Cor
de JesúsCommemoració del Centenari
de la Benedicció de la Cripta

✦ 17 de juny 1911

Commemoració de la Proclamació
com a Temple Nacional
Expiatori del Sagrat Cor de Jesús

✦ 28 de juny 1911

Temple del
Sagrat Cor de
Jesús
del Tibidabo

Tibidabo. Divendres, 1 de juliol 2011

Solemnitat del Sagrat Cor de Jesús

A les 19 hores, a la Basílica, Eucaristia concelebrada, presidida pel Sr. Cardenal de Barcelona Mons. Lluís Martínez Sistach

Tibidabo. Diumenge, 3 de juliol 2011

Consagració de les Famílies al Sagrat Cor de Jesús

A les 12 hores, a la Basílica, Eucaristia concelebrada, presidida per Mons. Joan Enric Vives, Arquebisbe de la Seu d'Urgell

Cartagena

El bisbat crea una comissió per als
damnificats del terratrèmol de Llorca

SIC / Cartagena

La diòcesi de Cartagena ha constituït la Comissió per a la Distribució Equitativa de l'Ajuda Solidària per als damnificats pels terratrèmols de Llorca. El bisbe de la diòcesi, Mons. José Manuel Lorca, ha mostrat el seu desig de distribuir les ajudes perquè la població pugui tirar endavant.

Des de l'11 de maig passat, quan van tenir lloc els fatídics terratrèmols a la ciutat de Llorca, han estat moltes les persones, parròquies, institucions reli-

gioses o civils que han mostrat la seva solidaritat amb aquesta ciutat, i han aportat els seus donatius als comptes que la diòcesi i Càritas han habilitat per a aquest propòsit i que encara continuen oberts per a qualsevol ajuda.

El bisbe Lorca ha manifestat, des del començament, el seu desig que totes les ajudes rebudes siguin distribuïdes de tal manera que surtin al pas de les necessitats dels habitants de Llorca, tot interpretant que la voluntat dels donants és la dimensió caritativa i la reconstrucció dels temples.

«L'Església treballa per construir una cultura de la pau al Sudan»

P. Jorge Naranjo, missioner combonià a Ondurman

Rosa María Jané Chueca

Fotos: Jesús García (AIN)

Ajuda a l'Església Necessitada va dedicar la seva campanya de Nadal 2010 al Sudan, per donar suport a una sèrie de projectes pastorals i missioners. Jorge Naranjo, missioner combonià a la parròquia d'Ondurman, és testimoni d'aquest ajut. I ara més que mai aquest país africà necessita ajuda, ja que el 9 de juliol naixerà com a estat independent al Sud del Sudan. D'aquesta manera, passarà a convertir-se en el país número 54 del continent africà i en el 193 del món.

Està preparat el sud del Sudan per a la independència?

El sud afirma que està preparat, però és complicat dir quan un país està preparat per a la independència. És clar que la tasca serà ingent. Perquè la gent se'n faci una idea: al sud del Sudan no hi ha cap carretera asfaltada entre dues ciutats... així que manquen moltes infraestructures. Cal tenir en compte que hi ha hagut guerra des del 1955 fins al 1972 i des del 1983 fins al 2005, amb tot el que suposa de paralització del país.

La major part dels polítics del sud no tenen formació universitària, són antics combatents. La majoria de la gent del sud ha crescut enmig de la guerra, la qual cosa vol dir que la guerra o la violència és la manera habitual de resoldre conflictes. Una altra dificultat és que al sud les diverses tribus es trobaven unides contra un enemic comú. Quan comencin a construir el país, desapareixerà l'enemic comú i hauran de posar-se d'acord. I aquí sorgiran dificultats i divergències de les tribus. El procés serà molt complicat, però haurà de tirar endavant amb paciència, amb molts anys i amb molta feina.

Què suposa la independència per al poble?

Per al nord significa la pèrdua de part dels ingressos perquè al sud hi ha un bon nombre de pous de petroli i matèria primera. També significa perdre mà d'obra per als treballs més bàsics... el que es perd també és la possibilitat de fer realitat el somni de John Garang, el cap de l'exèrcit del sud durant la guerra. Ell no lluitava per la independència del sud, sinó per un nou Sudan en el qual hi hagués integració de les diverses cultures i separació de religió i estat. Aquesta independència impedeix aquest somni. Els àrabs imposaran la seva cultura al nord, on regnarà la llei islàmica, i el sud serà cristià.

Quants cristians marxen al sud?

Joestic en una parròquia al nord del Sudan, a Ondurman. Som una comunitat de tres sacerdots combonians, un germà i un sacerdot diocesà sudanès. L'èxode de cristians del nord cap al sud ja va començar el novembre passat. La nostra parròquia té deu centres i, en total, cada diumenge, assisteixen 2.000 persones a missa. L'1 de març aquest nombre s'havia reduït a 1.000, la meitat dels cristians havia marxat i continua el flux de gent del sud cap al seu lloc d'ori-

gen. Les xifres oficials de les Nacions Unides és que han arribat al sud unes 300.000 persones i 20.000 més s'estan preparant als camps de desplaçats amb totes les seves pertinences, dormint a la intempèrie... I és difícil donar terra a tots es qui arriben al sud, escolaritzar tots els infants, donar treball a tota la gent... al nord s'acostuma a idealitzar el sud, l'inici de la nova vida... i el contrast amb què es troben és un drama... De totes maneres, encara restarà gent del sud al nord: joves que estudien a la universitat, persones que tenen un treball més o menys estable, que són propietaris de casa seva... encara que seran molts menys que abans, continuarà una presència de gent del sud, sempre que el govern no radicalitzi les seves postures i sigui insostenible restar-hi.

Què passarà amb els cristians que es queden al nord?

És difícil saber què passarà perquè el president canvia el seu discurs segons l'interlocutor que té davant. Hi ha hagut discursos en els quals ha afirmat explícitament que radicalitzaria la implementació de la llei islàmica en la nova constitució, que es reforçaria la supremacia de la cultura àrab... no sabem si aquestes paraules han estat dites de cara a la galeria o si reflecteixen les veritables intencions del president. En aquest sentit, és molt important l'atenció internacional perquè, en la mesura que el govern se senti observat sobre com tracta els del sud, marcarà també el futur del nord.

Quina serà l'estratègia si el nord radicalitza l'aplicació de la llei islàmica?

Hi ha una reflexió en curs sobre el tema. Un punt sobre el qual va insistir l'arquebisbe de Khartum, el cardenal Gabriel Zubeir Wako, és intentar mantenir les propietats perquè al Sudan és molt difícil que el govern doni una propietat a l'Església, encara que es

El P. Jorge Naranjo en una celebració eucarística.

«El procés serà molt complicat, però haurà de tirar endavant amb paciència, amb molts anys i amb molta feina»

tinguin diners. I que aquelles que s'han aconseguit, no perdre-les, perquè si la situació al sud empitjora pot haver-hi un altre èxode de gent del sud que emigrarà al nord. D'altra banda, caldrà tornar a insistir en els punts on l'Església era fort abans de l'èxode massiu, és a dir, l'educació i la sanitat. Abans de l'èxode massiu de la gent del sud que vivia al nord cap al sud, la nostra tasca missionera es concentrava en dos camps: educatiu i sanitari. Amb l'èxode de gent del sud s'han multiplicat els centres de pregària, perquè no es donen permisos per construir esglésies. Aquests centres es fan servir per oferir educació als infants, per donar catequesi i celebrar

missa. S'intenta donar resposta pastoral a tota aquesta gent que ha arribat.

Quina ha estat la posició de l'Església en tot aquest procés?

L'Església, en tots els documents i missatges que ha emès, sempre ha intentat que els cristians reflexionessin i es creessin les condicions perquè escol·lissin lliurement l'opció desitjada al referèndum: un Sudan unit o un sud independent.

L'Església ha apostat per defensar la llibertat de consciència de cadascú. Un altre aspecte que s'ha subratllat és el tema de la reconciliació. Alguns dels nostres bisbes han viatjat a Sud-àfrica per conèixer l'experiència de l'Església sud-africana, que ha hagut de passar per un procés de reconciliació molt fort. El magisteri dels nostres bisbes ha anat en aquesta línia: treballar el tema de la reconciliació, treballar per construir una cultura de la pau en contrast amb la cultura de resoldre els conflictes amb la violència, amb les armes, amb la força... cal començar des de sota, des d'infants, a les escoles i educar per la pau. Aquest és el treball que s'ha estat fent i que continuarà uns quants anys perquè canviar una mentalitat costa, i aquest és un treball fonamental de l'Església. L'educació ha de ser el nostre camp principal d'actuació.

Continuen els enfrontaments i la violència. Hi ha perill real de guerra civil?

Hi ha diversos perills en aquests moments i un d'ells es que rebroti l'enfrontament entre el nord i el sud, i el perill d'una guerra civil, que enfrontaria els *dinga*, que són set milions, amb membres d'altres tribus. Seria molt greu caure en aquest error després de tants anys de guerra, d'experimentar les ferides que provoca la guerra. La gent no vol una guerra, n'està tipa! Però hi ha líders que tenen capacitat d'arrossegar i és difícil saber el que passarà.

Malgrat tot, l'esperança s'obre camí?

Quan parles amb les persones que es troben a punt de marxar, «esperança» és la paraula principal que hi ha al seu cor. És com el somni d'arribar a la «terra promesa» perquè al nord se sentien estrangers, encara que fos el seu país. També són conscients de les dificultats que trobaran i els espanta començar de zero.

Quin suport esperen de l'Església universal?

El Papa ha pres una línia molt adient, en el sentit d'insistir molt en la llibertat de consciència, en la llibertat religiosa... pressionar en aquesta línia ens ajuda molt els qui vivim en regions de majoria islàmica en aquest moment. A escala material, l'Església sudanesa encara depèn molt de l'exterior. En aquest sentit, agraeixo el suport d'Ajuda a l'Església Necessitada. Tots els nostres bisbes són locals, tret d'un, la qual cosa és signe de creixement i de maduresa, però al mateix és molt dependent de l'exterior... en gairebé totes les diòcesis el 80% dels recursos del pressupost es cobreix amb ajudes exteriors. També necessitem molta pregària i que es tingui cura del tema dels drets humans.

L'educació és un dels camps on està compromesa l'Església.

Tot a punt a Mallorca per a l'acollida

La Delegació de Joventut fa una crida perquè les famílies acullin pelegrins a casa seva

Cristina Sánchez
Palma

El bisbe de Mallorca, Mons. Jesús Murgu, es va reunir el 8 de juny amb els responsables de grups de joves que el mes d'agost viatjaran a Madrid per participar en la Jornada Mundial de la Joventut amb el papa Benet XVI.

Mallorca comença a escalfar motors per a la Jornada Mundial de la Joventut i per als dies previs en què acollirà més de mil joves d'arreu del món. Inscripcions obertes, possibilitat de fer de voluntari durant els dies previs... Són moltes les opcions perquè els joves mallorquins no es perdin una ocasió perfecta per viure la seva fe amb milers de joves.

Sabem que l'agost del 2011 se celebrarà a Madrid la Jornada Mundial de la Joventut, però ja va sent una tradició aprofitada per molts grups de joves de molts països viure uns dies abans una experiència d'intercanvi amb joves d'altres diòcesis properes on se celebra la JMJ: són els Dies d'Acollida Prèvia (DAP), que per aquesta ocasió seran de l'11 al 15 d'agost de 2011. Mallorca ha rebut ja 1.000 sol·licituds demanant que els seus joves puguin viure una experiència d'intercanvi i agermanament amb els joves cristians de la nostra illa. Vénen procedents de França, Canadà, Itàlia, Xile, Califòrnia, Veneçuela, Nicaragua, Pakistan, Malàisia, Vietnam, Paraguai, Japó i Camerun. Des de la Pastoral de Joventut s'estan mobilitzant per donar cabuda a aquesta demanda a través de les famílies i escoles acollidores. El delegat de Joventut de la diòcesi de Mallorca, Mn. Rafel Mas, és l'encarregat de coordinar aquest complicat engranatge. Anima els joves mallorquins a implicar-se en els dies previs com a voluntaris, ja que serà «un enriquiment» també per a ells: «Veuran que no estan tots sols, que hi ha joves arreu del món que viuen la seva fe com una cosa important.» Aquest agermanament, indica Mas, «pot ser un revulsiu per a una Església que de vegades està una mica refredada».

Ser voluntari dels dies d'acollida previs és participar de manera excepcional de la força d'unes JMJ. És dedicar un temps durant aquest any a preparar un dels esdeveniments juvenils de més impacte de la nostra Església. El milenar de joves que arribarà a Mallorca de l'11 al 15 d'agost necessita també un allotjament. Per aquest motiu la Delegació de Joventut fa una crida perquè les famílies acullin pelegrins a casa seva. Ser família acollidora suposa rebre a casa durant quatre nits joves cristians d'altres parts del món i oferir-los un lloc on dormir i berenar. Els acompanyarà i recollirà a la parròquia o col·legi que esdevindrà el punt central de les activitats. En la majoria d'activitats la família acollidora hi podrà participar amb total llibertat.

Durant els quatre dies els grups faran diferents activitats lúdiques, culturals i de fe. Divendres 12 tindrà lloc una visita cultural i espiritual per Palma a través de la santedat mallorquina i en concret de les petjades de tres figures representatives: sant Alonso

El bisbe es va reunir amb els responsables dels grups de joves.

Rodríguez, Ramon Llull i santa Catalina Thomàs. La jornada acabarà amb una oració multitudinària a la Seu i un sopar i festa a Ses Voltes. L'endemà serà el torn d'activitats lúdiques i culturals per grups fins al capvespre, en què tots els joves pujaran al santuari marià per excel·lència, Lluc. Allà hi haurà una vigília d'oració presidida pel bisbe Jesús Murgu seguida d'un sopar i festival multicultural. Diumenge serà el torn de la part forana. Després d'una missa a Binissalem i un dinar col·lectiu la comitiva partirà cap a la costa nord-est de Mallorca, a Son Serra de Marina, on els visitants gaudiran de la platja i d'una vetlada d'oració arran de la mar.

Tot plegat, tal com comentà en la reunió amb els responsables de grups que assistiran a la Jornada, pot ser una excusa per «a més de sentir-nos Església universal, sumar esforços també a

la nostra diòcesi». Tot respectant les característiques i sensibilitats de cada grup, la trobada amb el Papa i els dies previs serà ocasió de «comunicar-nos com a cristians tots de Mallorca».

De Mallorca partirà un grup diocesà de 250 persones, al qual s'uniran membres de diversos grups: alumnes dels col·legis de la Puresa, família franciscana, Germanetes dels Pobres, joves del Camí Neocatecumenal, Regnum Christi, Institució Teresiana i Opus Dei.

En total uns 800 mallorquins que es faran presents a Madrid per afirmar que, en paraules del delegat de Joventut del bisbat, «ser jove i cristià no és en absolut incompatible». Molts d'aquests grups aprofitaran l'estada a Madrid per fer una trobada internacional amb joves de la seva mateixa denominació. És el cas de les religioses de la Puresa, que esperen trobar-se amb 500 alumnes d'arreu del món a Madrid.

D'igual manera els 40 joves vinculats als franciscans del Tercer Orde Regular que viatjaran des de Mallorca o els 300 neocatecumenals que faran part d'una trobada internacional amb més de 40.000 joves dels cinc continents. La Institució Teresiana té prevista també una trobada nacional a la capital espanyola, així com l'Opus Dei.

«Jo aniré a Madrid des de Mallorca» és el lema que ja corre per les xarxes socials com Facebook o Tuenti i que resumeix l'aspiració de més de mil joves mallorquins que a l'agost d'aquest any seran a Madrid per donar raó de la seva fe.

De fet, a través de Facebook, Tuenti o de la mateixa pàgina web www.jovesesglesia.com els joves mallorquins s'estan començant a mobilitzar i a oferir les seves impressions sobre una jornada que de ben segur marcarà les seves vides.

RAFEL MASTOUS, DELEGAT DE JOVENTUT DE MALLORCA

«Hem de demostrar que ser jove i cristià és compatible»

Són molts els «fills» de la generació Joan Pau II... Sí, hi ha molts de joves amb una història de fe marcada per la trobada amb Jesús en aquests tipus d'esdeveniments. Va ser Joan Pau II qui va donar més força a aquestes trobades. Per tal motiu se l'ha fet patró de les jornades, a més de santa Teresa de Jesús, sant Ignasi de Loiola, sant Rafel Arnáiz...

Has participat de qualque Jornada Mundial?

Sí, és curiós perquè jo era un capellà acabat d'ordenar i a través de la Pastoral Universitària em vaig encarregar d'organitzar la Jornada Mundial de la Joventut de l'any 2000. Vam anar a Roma 50 joves mallorquins. Com a cosa curiosa, hi ha alguns joves d'aquests que ja són pares i mares de família i que participaran en aquesta de Madrid per l'experiència que varen tenir.

És a dir, aquestes trobades «enganxen»...

Hi ha joves per als quals aquestes trobades són una meta. Però per a altres és un descobriment, un inici en la fe. És cert que de vegades hi ha crítiques perquè hi ha qui s'aprofita d'aquestes jornades per fer turisme religiós o per passar uns dies. L'ambigüitat és una

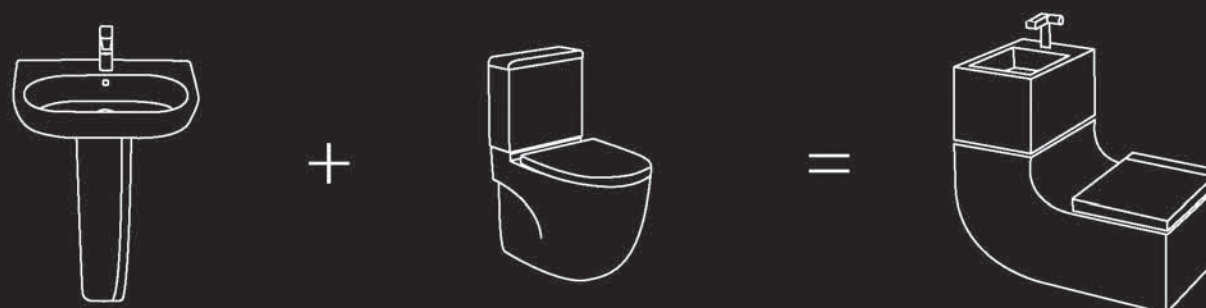
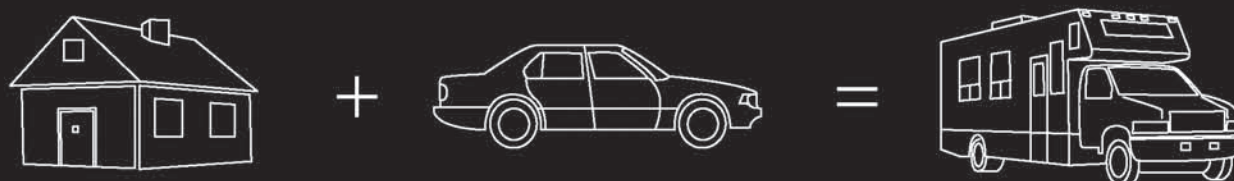
cosa molt humana però tanmateix la proposta que es fa és d'Església i de fe. I és que veure tants de joves que són feliços de ser cristians i que no tenen cap vergonya de dir-ho i de demostrar-ho és un estimul.

Com vius aquests dies previs a la gran cita?

Els visc amb un sentiment doble. D'una banda, estic content que pugui tirar endavant aquesta iniciativa, però de vegades em demano on ens du tota aquesta feina de logística. Som una agència de viatges? Clar, la projecció de tot això és que els joves s'acostin més a Jesús, i aquest pot ser un gran mitjà. La nostra idea és fer una trobada a l'octubre amb tots aquells que hauran anat a Madrid. L'interès és que l'any que ve hi hagi molts més joves vinculats a parròquies, moviments... Perquè aquest és l'objectiu de tota jornada. És a dir que ser jove i ser cristià és una cosa molt compatible i que hem descobert que en Jesús hi ha la nostra felicitat.

¿y ahora?

DISEÑO + SOSTENIBILIDAD = W + W

W+W es el resultado de la ambición de Roca a la hora de incorporar soluciones nuevas, únicas e innovadoras en los espacios de baño. Una solución que combina diseño y sostenibilidad al unir el inodoro y el lavabo en una sola pieza. Su sorprendente diseño lo hace ideal para espacios reducidos, pero su gran aportación es la tecnología que permite reutilizar el agua usada en el lavabo para llenar la cisterna del inodoro. Un producto único que Roca ha hecho realidad.

Roca THE LEADING GLOBAL
BATHROOM BRAND
www.roca.com

Punt de vista

Josep Oriol Pujol i Humet

Director general de la Fundació Pere Tarrés

Estem desperts?

«Sortosos aquells criats que l'amo, en arribar, trobi desperts. Sí, us ho asseguro: es posarà la roba de treball, els farà seure a la taula i es posarà a servir-los personalment» (Lc 12,37).

Sovint, i amb gran encert, interpretem i se'ns explica aquest verset i altres de semblants, des d'una perspectiva espiritual. El bon cristià té Déu ben present en la seva vida, està «preparat» per trobar-s'hi en qualsevol moment i viu des d'una profunda espiritualitat la vida quotidiana. És important viure des de la pau interior que el perdó afavoreix. Serem més feliços de ser que de tenir.

Existeix, però, el risc que, emparats en una espiritualitat pobra, no percebem el sentit ple d'estar «desperta». Existeix el risc que ens acontentem amb una pregària superficial i amb un lleuger sentit del deure que ens porti a algun tipus d'acció concreta i malbaratem la resta de les nostres capacitats i responsabilitats que podrien ser útils davant l'entorn social. Massa sovint trobem persones «refugiades» en tres o quatre responsabilitats setmanals i sense cap autoexigència sobre les que els han estat encomanades. Preveres que es limiten als sacraments sense cap esforç missioner, social, d'acolliment de les persones, de testimoniatge d'una vida que els hauria d'omplir. Professionals cristians conformatos amb complir unes obligacions laborals i familiars mínimes i a partir d'aquí, sense fer mal a ningú, dedicar-se a ells mateixos i prou. Responsa-

bles d'obres socials que mantenen l'activitat «com s'ha fet sempre», sense qüestionar-se res, ni en cap cas escoltar les persones que es mouen en l'entorn d'aquestes activitats.

«No cal despenjar l'estel del Nadal passades les festes, durant l'any està apagat i l'hivern vinent el tornarem a encendre.» Un exemple de mínim esforç. «No hi ha catequesi perquè no s'hi apunta ningú, on anirem a parar?» I en cap cas ens qüestionem nosaltres. «Ens manca una direcció dinàmica de l'escola perquè no donem resposta a les inquietuds que té l'actual.» Ens neguem a una escola activa de les persones perquè és incòmode i per l'esforç que pot suposar. «No entenc pas què volien!» quan hem topat amb algun col·lectiu i continuem amb uns de «més fidels» perquè no es pregunten res.

Substituïm les persones, és el més còmode si són ells qui abandonen i reactivament acceptem els fets. «Treballo, m'estimo els fills, practico l'esport, surto amb els amics, estalvio per al dia de demà...» Cap consciència de responsabilitat social de persones amb capacitats, feina, benestar.

L'expressió «estar despert» en l'Evangeli va més enllà de l'estat de vigília. Fins i tot va més enllà d'una vida espiritual intensa que en cap cas hauríem d'oblidar. És, o pot ser també, una crida a evitar l'omissió, una feblesa humana massa freqüent i que malauradament sembla preocupar ben poc.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Humilitat intel·ligent

He tingut l'ocasió de llegir una entrevista a Klen Blanchard. M'he divertit llegint-la. Qui és aquest professor? Un filòsof expert en la gestió d'empreses. Parla de la metodologia empresarial per tenir èxit. Gasta un sentit comú de primera categoria. Les seves afirmacions m'han obert perspectives.

La primera afirmació sembla grotesca, però no ho és gens. Declara que, a moltes empreses, els destorben els clients. Les reunions d'empresa solen referir-se a moltes circumstàncies. Moltes no posen mai, a l'ordre del dia, un punt per als consumidors. Em fa recordar —és històric— el venedor d'una botiga que semblava molest pel fet que li anessin a comprar. Alerta amb la bona acollida dels que s'apropen a nosaltres i a les nostres entitats cristianes!

El filòsof, amb gran sentit comú, explica el que anomena la nostàlgia dels límits, la tristor de no tenir plenitud. Més clarament: l'excés del «jo». Jo, jo i sempre jo. Tenim la melangia d'un amor total, d'un èxit ple. I, per això, no tenim mai prou diners, ni prou

saber, ni prou fama per omplir aquest enyor. Alerta amb el «jo»! Sovint és més alt que el pic més elevat d'una serralada!

Klen Blanchard en dedueix que la insatisfacció té poca corda per nodrir la tasca a curt termini. L'arrel d'una crisi empresarial es troba sovint en aquest «jo» exagerat. La conseqüència: no hi ha empresa rendible, a curt termini, sense voluntat de servei. Què s'ha de corregir? La insatisfacció constant que nodreix el nostre «jo», anomenat també «l'ego». Els arrossegats per l'ambició fàcilment grimpen per damunt dels que són una bona fe i que van complint els seus deures. Heus aquí un punt que cal sotmetre a examen!

Blanchard afegeix que és mala cosa confondre la humilitat intel·ligent amb la debilitat dels necis. «Els humils no són els que pensen que són més inferiors que els altres, sinó els que pensen menys en si mateixos.» Els diners i el poder poden assolir moltes coses. Per exemple, que un beneit sembli llest o un lleig maco. Es posa en primer pla com ens veuen els ulls dels altres. Sí, per allò de somiar i voler un amor total. Com si la mirada i el pensament dels altres engendrís bondat a la nostra vida. Ens fatiguem, inútilment, cercant el que els altres pensen i diuen de nosaltres. Aquesta actitud no ens omplirà mai. No tindrem mai suficient admiració! Tanmateix, hi ha una manera de ser força comprès i admirat si hom es dedica a comprendre i admirar els altres. Una filosofia molt pràctica!

Per al negoci de la vida!

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Immaturesa

Els fonaments de la religiositat són: la pregària, el dejuni (de qualsevol mena, tabac, alcohol, begudes cares, dolços, etc.) i l'almoïna (monetària o servei altruista a una comunitat o a un col·lectiu, etc.). Ara bé, prèviament a l'inici de les obres, l'enginyer o l'arquitecte ha de conèixer les característiques del terreny. Des de la seva consistència fins a la possible incidència sísmica. De la mateixa manera, per al progrés cristià, calen algunes realitats humanes que permetran que el fidel mantingui el progrés serà de la seva fe. Em fixo en un aspecte que alguns consideraran fútil, però que a mi em sembla fonamental: el joc. Cal dir que pretenc arribar a definir la qüestió així: una persona adulta, que de petita no ha jugat, cometrà molts errors. Tant en l'àmbit somàtic, com en l'espiritual i en l'anímic. No pretenc ni escriure cap tesi, ni tan sols un assaig, només semblar unes quantes idees. El joc ha de ser espontani i triat lliurement. Dues consideracions prèvies. Un dia em vaig horroritzar quan un jove em va explicar que l'havien contractat per ser professor de jocs d'una escola. Jo recordo les meves bones estones de lleure al col·legi dels germans maristes de Burgos i les meves aventures amb els nois i les noies, fills de ferroviaris, pels jardins de l'estació d'aquesta població. Hi vaig jugar molt. Quan vaig deixar enrere la infantesa i vaig iniciar la joventut, en el si de l'escoltisme, ho vaig aprendre a fer d'una altra manera, fins que vaig arribar al descobriment que la vida és un «gran joc», una gran aventura amb Jesús i de Jesús en mi (em sento molt satisfet quan observo que aquesta darrera frase que vaig escriure i vaig publicar fa uns 30 anys, avui la pronuncia el Papa i, fins i tot, el mateix bisbe. Visca el farol! Que no ho és. És que ens inspira el mateix Senyor). Fa anys vaig veure un acudit gràfic, de gran contingut. Uns pares li diuen al seu fill: «Com que enguany no has estudiat gaire i has tret males notes i com que, a més, no et portes gens bé amb la teva germana, els Reis Mags et portaran...», i el noi compungit contesta: «Joguines educatives.» En qualsevol joc infantil hi ha d'haver una certa dosi d'entremaliadures i de creativitat. Tant en el solitari, com amb els seus companys. La nena que aprofita que la seva mare és fora de casa, i obre l'armari, agafa un vestit, es posa les seves sabates de taló i es pinta la boca i les galtes amb el pintallavis, tot mirant-se al mirall, i és sorpresa per la seva mare que arriba, malgrat que sembla paradoxal, s'està preparant per lliurar-se de molts errors futurs. Em diuen que els infants d'avui no juguen apassionadament amb pilotes de drap, no construeixen cabanes secretes al bosc, no competeixen entre ells construint ponts al riu, no s'escriuen cartes ingènues ni les guarden en racons insòlits... Els d'ara tenen artefactes electrònics, llancen dards a les dianes que s'il·luminen elèctricament o gaudeixen amb una màquina escurabutxaques. Doncs, em sap greu, jugar amb una màquina, per a mi, en tot cas, és desmuntar-la i que torni a funcionar, així guanyo la maquineta i em sento un humà campió. Per què no juguen a totes aquestes coses, malgrat les minúscules càmeres fotogràfiques i els seus MP3 de gran capacitat? Veient quines fotografies fan, per quines coses s'interessen quan viatgen i com vesteixen, comprovem que són immadurs, incapaços d'enfrontar-se a la vida amb responsabilitat. De petits, no van saber jugar, i de grans, jugaran a casar-se, que no és cap joc. I en sortiran escaldats. (Continuaré.)

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Contrastos

Pel carrer Carretes i els carrerons adjacents la vida es converteix en una barreja que no té res a veure amb altres indrets de la nostra ciutat. Els que ja hi estem acostumats, no ens n'adonem tant. Però, qui baixa de la part alta i es troba de cop i volta amb aquesta realitat, se sorprèn. Així s'exclamava un amic meu que no acostuma gaire a passar per aquests carrers: «Però, quanta gent i quanta vida hi ha per aquí! Que fan la vida al carrer? Que no tenen res a fer durant tot el dia?»

Li vaig haver d'explicar que aquí es palpaven més clarament els efectes de l'atur i l'estretor dels habitatges que fa que la gent s'aboqui als carrers i visqui d'alguna manera per oblidar la seva situació, sovint límit.

Jo ja hi estic acostumada, però cada dia passa alguna cosa que em dóna ocasió de reflexionar sobre la situació actual i sobre la condició humana. Una veritable escola de carrer!

Avui he pogut experimentar dos extrems d'aquesta condició humana, feta per estimar i gaudir de l'amor i abocada de tant en tant a la confrontació, al conflicte i, fins i tot, a la violència. He passat pel costat d'una parella que discutia amb un to elevat de veu i que, aviat, han passat a les mans. Estic més o menys acostumada a presenciar escenes d'aquest tipus, però sempre m'impressionen i em fan patir. Durant una estona s'ha fet el silenci en els diferents grups que es formen al carrer, i tots han restat a l'expectativa, sense gosar ficar-se per fer de mediadors en el conflicte. La parella, aliena a l'espectacle que oferia públicament, semblava que volia rivalitzar en insults, retrets i cops de puny. Una manera terriblement desagradable, però humana, de relacionar-se.

Mentre aquella baralla s'havia convertit en l'espectacle del carrer, uns metres més enllà he tingut ocasió de presenciar una altra manera també humana de relacionar-se. Dos nens, d'uns quatre o cinc anys, sense adonar-se del que passa entre els grans i mentre les seves mares respectives contemplen aquest espectacle, es contempen tímidament. Són de diferent raça i cultura. Un somriure encisador il·lumina la cara d'un d'ells, fet que provoca el somriure de l'altre. De cop i volta, de la mirada passen a l'acció: el de la pell clara agafa amb les seves manetes innocents la cara de l'altre i li estreny les galtes mentre aquest es deixa fer. Així ha continuat fins que ha rebut una resposta adient: també ell ha acarolat les galtes del seu nou amic sense dir ni una paraula.

Els crits i els renecs dels adults no han permès que aquelles dues mares hagin vist el gest amistós dels seus fills que, aliens a les disputes dels grans, han tret del seu cor el millor de l'ésser humà i, sense paraules, han establert una relació que ha arrencat dels seus llavis el somriure més meravellós. He continuat el meu camí sense poder treure'm del cap aquest contrast de dues actituds que brollen de la nostra condició humana.

Zoom

Eduard Brufau

Les manifestacions del diumenge passat arreu de l'Estat van reunir centenars de milers de ciutadans que van fer sentir el seu malestar per la situació econòmica i per una classe política que veuen subordinada a les lleis de mercat. La convocatòria de Barcelona, a diferència del que havia passat dies abans davant del Parlament, va transcórrer de manera pacífica en tot moment. Les denúncies i les reivindicacions dels indignats han tingut el suport d'entitats cristianes com ara Càritas i Justícia i Pau.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Dues òptiques dels indignats

He seguit amb interès el tema dels indignats. Sovint, he passat per la plaça de Catalunya, hi he llegit els escrits i les frases —algunes tan brillants com ocurrents—, he sentit els debats, he vist com s'aixecaven les mans en senyal d'aprovació o es creuaven els braços en l'aire com a signe de rebuig, n'he observat les casetes, he estat testimoni a la plaça Urquinaona de l'enfrontament entre la policia, que disparava, i manifestants que els llançaven objectes, he notat que la nit de la celebració de la Champions han protegit l'acampada des del respecte i els cartells dissuasoris de qualsevol actitud provocativa... Sense aprofundir en detalls, que sens dubte es poden discutir, em centro en dues de les òptiques més significatives que presenta el fenomen dels indignats.

La primera s'inspira en una mirada sobre la realitat, filtrada a través del llibre *Indigneu-vos. Un al·legat contra la indiferència i a favor de la insurrecció pacífica*, de Stéphane Hessel. Hi ha moltes coses de la realitat que indignen. Les seves propostes van dirigides a eliminar els privilegis de la classe política i l'atur, així com a favor del dret de l'habitatge, dels serveis públics de qualitat, del control de les entitats bancàries, de les llibertats ciutadanes i de la democràcia participativa, de la reducció de la despesa militar, etc. En moltes d'aquestes reivindicacions hi estic d'acord. Altra cosa és la viabilitat d'algunes propostes. Però, si no somiem no millorarem mai. Més enllà d'aquests continguts, el valor més important consisteix en la superació de l'individualisme —una de les xacres més corrosives d'aquests darrers dècennis—, mitjançant l'obertura a les inquietuds socials i a la millora del col·lectiu. Aquestes actituds ens poden apropar a la idea del bé comú, destrosada per tantes conductes egoistes, interessades, partidistes... que tant de sofriment provoquen en capes senceres de població. Si els indignats van en aquesta línia, resulta genial. Cal que sortim de la bombolla consumista i que no ens mirem tant el melic, per veure que els altres existeixen i que els meus dons han de revertir en els seus, fomentant el bé comú.

La segona presenta gairebé els mateixos símptomes, signa les mateixes propostes, defensa idees semblants, però sorgeix de motivacions diferents. La indignació és la manera de reaccionar quan una societat —permissiva, paternalista i protectora— es manifesta incapaç de continuar donant el caramel i els narcòtics als adormits ciutadans. Es tracta d'una reacció davant de les retallades. En una societat, que ha viscut irresponsablement per sobre de les seves possibilitats, gràcies a l'especulació de l'economia i a polítiques demagògiques no hi cap l'austeritat. Un despertar dur en veure les arquies buides ha produït una indignació sense precedents. Es va contra el sistema perquè ja no raja ni llet ni mel. Aquesta segona òptica no implica la superació de l'individualisme, sinó que l'eleva a l'enèsima potència. Canviar-ho tot perquè no canviï res. No hi ha protagonistes de la història sinó consumidors impenitents. No podem descartar que uns sectors dels indignats, la magnitud del qual no m'atreveixo a delimitar, s'alimenta amb aquesta òptica, que no té res de progrés ni de millora social. Ja n'hi ha prou d'entendre la vida com a mers receptors! També cal que ens donem i ens lliurem! Passa en els individus i en els col·lectius. Juguem amb la solidaritat dels altres. La primera òptica ens impulsa cap a un horitzó d'esperança. Tant de bo els joves apostin per ella. La segona ens enfonsa en el desastre.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA

PROVÍNCIA ECLESIASTICA DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: **934 092 810** Fax: **934 092 775**,
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catalunyacristiana.cat

Des del monestir

Raïms i espigues

La imminent solemnitat, diumenge, del Cos i de la Sang de Crist i, esclar, la referència quasi preceptiva des del novembre passat a la basílica de la Sagrada Família de Barcelona, amb els seus virolats coronaments de simbologia eucarística en alguns pinacles, em porten a destacar aquesta imatge del raïm i les espigues al·lusiva —amb l'hòstia i al calze— al Pa i al Vi del sagrament.

L'interior del temple de la Sagrada Família és un bosc de columnes com palmeres, i els murs exteriors de l'edifici estan reblerts de fruits. Tot ell és un signe de la nova Jerusalem —vegeu el llibre de l'Apocalipsi—, amb l'arbre de la vida que cada mes dóna el seu fruit. Juntament amb la Jerusalem celestial, la comunitat cristiana és l'esposa engalanada que celebra les noces de l'Anyell entorn de l'altar, quan convida els fidels a la taula sagrada.

Corpus expressa la joia que el blat dels nostres camps hagi esdevingut presència real de Crist enmig del seu poble.

Tot és poesia en aquesta festa. Totes les arts s'uneixen feliçment per exaltar el gran Misteri de la fe. I l'amor de Jesús a punt d'ofrenar la seva vida, donant-se en aliment, converteix aquesta diada en viva exigència de caritat fraterna.

Benet XVI, predicant a la Sagrada Família, es referí a «aquesta terra catalana que, sobretot des del final del segle XIX, va donar una plèiade de sants i de fundadors, de màrtirs i de poetes cristians». Per què poetes? A qui es podia referir sobretot sinó a Verdaguier, d'altra banda contemporani de Gaudí i ànima de la Renaixença?

Devia ser pels anys vuitanta. Teníem de rector a Solius el benemèrit Mn. J. M. Cervera (1904-1998),

músic, que tocava l'harmònim a la missa. Un dia ens va visitar l'amic i famós tenor Gaietà Renom (1913-1997); van posar-se d'acord i aquest, acompanyat per l'organista, va cantar dues peces durant l'ofertori com per quedar-ne tots extasiats. Una de Lluís Millet i l'altra d'A. Nicolau i lletra del poema de J. Verdaguier *Raïms i espigues*:

«El bon Jesuset / se'n puja a la vinya, / doncs què en portarà? / doncs què en portaria? / En porta un raïm / que sua sang viva. // El bon Jesuset / va a la coromina, / doncs què hi collirà? / doncs què hi colliria? / Hi seguen el blat, / en cull una espiga. // Prop de Natzaret / el troba Maria: / —Què em porteu, Amor, / Fillet de ma vida? / —Mon amor no té / penyora més fina, / us porto el pa i vi / de l'Eucaristia.»

Jaume Gabarró
Monjo de Solius

La sal de la terra

La pau és aquí

El congolès Murhabazi Namegabe ha estat guardonat pel govern suec amb el Premi Mundial dels Nens i Nenes del Món 2011, per la seva perillosa lluita pels drets dels infants de la República Democràtica del Congo, devastada per la guerra. Des del 1989 a través de l'ONG BVES ha auxiliat 60.000 menors, entre els quals hi ha refugiats no acompanyats. Ha alliberat 4.000 nens i nenes soldat i més de 4.500 nenes forçades a ser les esclaves sexuals dels grups armats.

Namegabe no dorm dues nits seguides en el mateix lloc. Set dels seus col·laboradors han estat assassinats i ell està constantment amenaçat de mort. En una reunió a l'ONU sobre els nens obligats a ser soldats, va rebre un missatge al mòbil que deia: «Moriràs aquesta nit. Gaudeix del teu últim sopar.» De fet, Namegabe va estar a punt de morir abans de néixer. El 1967, la seva mare fugia dels combats a Bukavu i de sobte un soldat va pressionar el canó del fusell contra la seva panxa. Quan els anava a matar un dels caps va dir: «No ho facis, deixa-la marxar.» Poc després naixia Murhabazi Namegabe, que en llengua mahis vol dir «el que ajuda els altres». Un home disposat a morir per alliberar els infants de les urpes dels psicòpates, pederastes i assassins.

Namegabe anava pels pobles buscant informació de la situació dels infants al Congo. No tenia diners i passava gana. A les nits dormia dalt dels arbres per evitar ser devorat pels lleopards. Després, amb les dades a la mà denunciava davant del govern dictatorial les violacions dels drets humans. Els primers 67 nens i nenes soldat que va alliberar ho va fer enfrontant-se a 100 soldats i un líder embogit. Li van donar dues opcions. Fer-se soldat o morir. Just abans d'executar-lo un dels líders el va reconèixer com l'home que ajudava els nens del carrer i Namegabe va acabar emportant-se la canalla a casa.

Als 11 anys Faïda va ser segrestada i violada per 6 soldats. Dues de les seves amigues van ser assassinades i a ella no li van tallar el coll amb un matxet perquè el comandant volia que fos la «seva dona». «Em van fer caminar despullada pel camp davant dels soldats. En arribar al campament el comandant em va violar tota la nit i al matí quan va marxar a fer saquejos em van continuar violant altres soldats. Això passava cada dia i durant tot el dia.» «Em tornava boja. M'obligaven a prendre drogues, però jo no ho podia suportar», explica Faïda, una

nena soldat. «Un dia va aparèixer un home, que no portava armes, amb els braços alçats cridant *amani leo* ("la pau és aquí"). Era Namegabe, que va venir tres cops a parlar amb el comandant i ens va portar a una llar i a l'escola. També va anar a buscar la meua mare, però quan ella em va veure no em va mirar els ulls. Com si el que hagués passat fos culpa meua. Em sap molt de greu.»

En els últims 15 anys més de 200.000 dones han denunciat violacions a la RDC, però es calcula que la xifra de víctimes és enorme. L'estiu passat 500 nenes i dones van ser violades sistemàticament per combatents congoleesos i rwandesos a la regió de Kivu. Es va avisar els cascos blaus de les Nacions Unides, que estaven a pocs quilòmetres. No van fer res per evitar-ho. Les violacions són una arma de guerra per destruir la moral dels enemics, una barbàrie dels soldats que converteix el cos de les dones en camp de batalla. El teló de fons són les guerres entre grups armats pel control dels recursos naturals com l'or, els diamants i sobretot el coltan (imprescindible per als mòbils). La guerra del Congo ha causat més de 5 milions de morts i una epidèmia silenciada de víctimes, mentre que els culpables s'amaguen darrere la màscara de la impunitat.

Montserrat Esteve
Periodista /
emmontserrat@hotmail.com

Mirada al món

Fes: recerca infinita amb la música

S'ha clausurat a la ciutat imperial de Fes (Marroc) el 17è Festival de Músiques Sacres. És la cita anual més important per la dimensió poètica, espiritual i mística de la música. Perquè la llavor de la transcendència humana busca, s'endinsa i respira en el mar infinit de la divinitat. Hi ha alguna cosa més que material, físic i tangible en la vida humana que la música a Fes fa renéixer cada any amb la singular participació de grups, intèrprets i cantautors de les tradicions més diverses. Els tambors senegalesos (*sabar*) es barregen amb la poesia vèdica, els motets gregorians amb els ritmes sufís. Fins i tot ha arribat el jove conjunt Paraguay Barroc d'Asunción amb els cants antics cantats a les esglésies dels jesuïtes al segle XVII i XVIII. Els afganesos també hi han estat presents amb el grup Hamayoun Saki amb interpretacions que recorda-

ven la vida rural del camp afganès. Però el grup que més ha emocionat els assistents i el públic ha estat Les Super Etoiles de Dakar amb el gran músic Youssou N'Dour. En les seves partitures es reflecteix la música sufí composta per mestres (*marabús*) de la confraria musulmana coneguda amb el nom de la Tijaniyya. El seu fundador, Ahm, ed al Tijani, està enterrat a Fes i el seu mausoleu és lloc de pelegrinatge per als membres de la confraria que vénen dels quatre punts cardinals. Àsia, Àfrica, Europa, Amèrica s'han donat cita a la ciutat marroquina de Fes enmig de les turbulències polítiques, les revoltes populars i les manifestacions de plaça. Fins i tot al mateix Regne del Marroc.

La música sacra uneix per damunt de tot límit lingüístic i harmonitza la diversitat més enllà de tota frontera cultural. Crea un espai vital que s'arrela en les fibres mateixes de l'existència humana. Fins i tot sense voler-ho l'ésser humà mira enlaire en un continu somni d'aquella llum que il·lumina la seva senda i guiï les seves passes a través dels esculls impensables, dels laberints ombrívols i de les incerteses diàries que amenacen la serenitat, la pau i el recés de l'ànima humana. Música sagrada enmig de l'ambient polsós, del plor desconsolat, de l'enterrament dels morts. Música espiritual per a una primavera àrab en la qual massa flors no han vist la llum. Per la violència, la tirania i les armes. Però enmig de la fumerada, la sang i el dolor, mai no cessa la recerca infinita d'allò perenne i transcendent.

Justo Lacunza Balda
Pare blanc, arabista-islamòleg,
des de Madrid

Reduir la pobresa

Entre els objectius de Desenvolupament del Mil·lenni plantejats per l'Organització de les Nacions Unides, hi ha el de reduir la pobresa a la meitat d'aquí al 2015. Veient com està el panorama arreu del món, és probable que ho puguin aconseguir sense gaires problemes. M'explico.

Ja des de fa uns quants anys sembla que l'ésser humà s'ha cansat de lluitar contra les dificultats que troba en la seva vida quotidiana. Així, per exemple, s'ha passat de dedicar recursos a investigar com es guareixen les malalties a considerar que és més barat llevar la vida al qui pateix aquesta malaltia, i s'ha posat en pràctica. No ha importat si la persona malalta encara havia de néixer o si ja li quedava poc camí per recórrer.

Encara que és dur dir-ho, preveig que amb els pobres passarà el mateix. Els qui tenen en les seves mans el destí de les nacions s'han posat d'acord per submergir-nos a tots en una greu crisi econòmica que ens duguí directament a una situació de pobresa. A partir d'aquí, només és qüestió de deixar que aquesta situació s'allargui tres o quatre anys més i els pobres s'acabaran morint de gana. L'objectiu de Desenvolupament del Mil·lenni s'haurà acomplert. S'haurà reduït la pobresa a la meitat... això sí, a base de deixar morir els pobres. Siguem-ne conscients.

PELAYO ROMAY
Barcelona

Consumir productes nacionals

Fa poc, amb unes simples declaracions, Alemanya va atacar greument el sector agrícola espanyol, afirmant que algun dels productes que havia dedicat a l'exportació estaven en mal estat i havien estat els causants de la mort de diverses persones. L'únic objectiu que volien els alemanys era perjudicar l'agricultura espanyola. Era això, perquè si aconseguïen aquesta finalitat, el sector agrícola alemany se'n veuria indirectament beneficiat.

Davant d'això, vist que la condició humana no canvia i que, al final, per molt lliure mercat que es vulgui, cadascú sempre acaba defensant «les seves coses», proposo el següent: que els espanyols, en la mesura que sigui possible, comprem només productes espanyols i defensem únicament «les nostres coses». Si els espanyols no ens defensem nosaltres mateixos, ningú no ens defensarà.

Volem que Espanya acabi en mans estrangeres? Jo, sincerament, no. Això suposaria un empobriment notable de la població espanyola. És el mateix que passa des de fa dècades als països d'Àfrica: els autòctons són pobres i els estrangers són rics. Ningú que tingui dos dits de front no s'hauria

Suïssa frenarà el suïcidi assistit

El Govern suís pretén que el seu país no sigui «la meca dels suïcides». Aquesta fama l'han aconseguit pels centres dedicats a l'assassinat d'ancians, que faciliten injeccions letals. El Codi Penal suís només prohibeix la cooperació al suïcidi si és en interès propi, cosa que obre la porta per practicar-lo per altres mòbils. La regulació només permetrà la cooperació al suïcidi de persones amb alguna malaltia física incurable i esperança de vida curta. Les dues condicions hauran de ser certificades per dos metges. A més, s'haurà d'informar als pacients de les cures pal·liatives. El compliment de tots aquets requisits es documentaran en un expedient que estarà a disposició de les autoritats. «En el futur no serà possible que algú creui la frontera i se suïcidi uns dies més tard amb ajuda d'alguna institució privada», ha dit la ministra de Justícia. Les condicions exigides, sobretot els dos dictàmens mèdics, evitaran decisions precipitades, perquè davant de la malaltia, el desig de morir pot ser molt viu però transitori. Aquestes cauteles són per evitar que els centres eutanàsics, que van començar oferint el suïcidi per a casos desesperats, acollissin persones que no estaven en fase terminal. Les respostes de les associacions a l'anunci de la regulació en confirmen l'obertura, ja que critiquen el projecte per «privar del suïcidi assistit persones amb malalties cròniques». També han declarat que «una persona que ha quedat paralítica per esclerosi múltiple o que té Alzheimer ha de poder obtenir l'ajuda [per suïcidar-se] si decideix que no vol afrontar el que l'espera». Però el govern exigeix més garanties perquè el suïcidi sigui excepcional: «L'Estat no ha d'afavorir l'ajuda a morir, sinó l'ajuda a viure.»

Joan Pau II va declarar que «la temptació de l'eutanàsia, apropiant-se de la mort de manera anticipada i posar fi així a la pròpia vida, es presenta absurda i inhumana. Ens trobem davant de la cultura de la mort que avança a les societats del benestar».

CLEMENTE FERRER
Madrid

de quedar de braços plegats quan veu que ataquen. Comencem-nos a defensar, consumint productes espanyols.

IGNACIO TERRAZAS SÁEZ
Girona

«Dret» a la sedació mortal

La llei de Pajín pot convertir la sedació mortal en un «dret», legalitzant l'eutanàsia de manera encoberta. El text, publicat després de l'últim consell de ministres, parla de «ple respecte de la lliure voluntat» dels malalts terminals: «Totes les persones que es trobin en el procés final de la seva vida tenen dret a rebre l'atenció idònia per prevenir i alleujar el dolor, cosa que inclou, a més del tractament analgèsic específic, la sedació.» Aquesta ja s'aplica als malalts per disminuir el nivell de consciència del pacient i mitigar el dolor, però utilitzada en una quantitat determinada pot provocar la mort en una hora.

L'informe sobre l'avantprojecte de llei assenyala que «els professionals sanitaris estaran obligats a respectar la voluntat i les conviccions i creences manifestades pel pacient sobre les cures i el tractament assistencial que desitja rebre en el procés final de la seva vida, en els termes establerts per la llei». D'aquesta manera, alguns

consideren que el metge es podria convertir en un «autòmat» que no podrà dir que «no» i es limitaria a fer el que li diu el pacient i la família del pacient.

ENRIC BARRULL CASALS
Girona

Quatre dades

A vegades calen unes dades per contemplar l'opció que a cada contribuent se'ns ofereix a fi d'ajudar els més necessitats, lluny de les càmeres i dels mitjans de comunicació. Càritas espanyola, per exemple, amb la col·laboració de 60.000 voluntaris, va prestar ajuda d'emergència a 800.000 persones durant el 2009 a través de la seva xarxa d'acolliment i Atenció Primària. Sobre l'ajut a programes d'ocupació, s'ha estès a 90.000 persones. En inversions socials es va arribar, al mateix any, a 230 milions d'euros.

Aquesta i altres institucions que estan a l'entorn de l'Església catòlica constitueixen una línia de resposta davant de les situacions de precarietat social que vivim, en una societat que tendeix a oblidar el món dels pobres i marginats. Ho podem recordar en emplenar, com cada any, a la Declaració de la renda, la casella assignada, sense que sigui en perjudici propi.

AMÈLIA MORERA
Igualada

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

L'Esperit Sant

Sempre em costa representar-me l'Esperit Sant. Les imatges de coloms i llengües de foc em semblen molt pobres. Li agrairia que m'expliqués com entendre l'Esperit d'una manera que ho pogués comprendre un nen de deu anys.

Vostè demana molt i potser es fa unes expectatives massa elevades. Primer perquè «entendre» no crec que sigui el concepte més apropiat per aproximar-se al misteri de Déu i en segon lloc perquè el més difícil en aquestes qüestions és donar una resposta senzilla. Als meus feligresos i als nens de la catequesi miro de presentar-los la realitat de l'Esperit Sant a partir de les paraules de Jesús i de l'experiència que en van fer els primers cristians tal com la presenta el Nou Testament. Els dic: «Mireu, Jesús, als seus primers amics i seguidors els encomanà una missió molt gran quan els envià a anar per tot el món a anunciar l'Evangeli.» Una missió que sobrepassava les forces d'aquells que l'havien de portar a terme. També els faig veure que l'ideal cristià és exigent: estimar tothom, perdonar els enemics, no tornar mal per mal. Ens podríem preguntar aleshores si el Senyor potser ens demana coses impossibles. Però Jesús no només ens fa aquests encàrrecs sinó que ens dona també la força per portar-ho a terme. Ell ens va dir: Us donaré un altre Defensor. Es referia al l'Esperit Sant, la tercera persona de la Santíssima Trinitat. Revelant-nos al Pare, donant-se Jesús a conèixer Ell mateix com el Fill etern i comunicant-nos l'Esperit Sant, Jesucrist ens ha agraciat amb el coneixement del Déu únic i veritable. Una revelació que no hem d'acollir amb curiositat malsana sinó amb profunda reverència i gratitud. Des d'aquest acolliment de fe podem intentar pensar-ho més i entendre-ho d'alguna manera. És bonic veure com la presència i l'acció de l'Esperit Sant transforma aquella primera comunitat cristiana i fa una empena i embranzides inimaginables. La història cristiana és inconcebible sense la presència i acció constant de l'Esperit Sant. La seva dificultat respecte l'Esperit Sant manifesta una mancança força generalitzada a l'occident cristià que sovint ha plantejat la vida cristiana sense tenir massa en compte l'Esperit Sant, la gratuïtat, la gràcia de Déu. Una trista herència pelagiana innegable en molts plantejaments i perspectives. En canvi, per als cristians d'orient, la vida en el Crist és inconcebible sense una referència constant a l'Esperit Sant. L'Esperit Sant fa que Crist sigui, no un record del passat, sinó una presència viva. L'Esperit Sant realitza la promesa del Crist segons la qual Ell seria amb nosaltres fins a la consumació dels segles. L'Esperit Sant és qui dona eficàcia als sagraments de l'Església. En definitiva, tenir present l'Esperit suposa reconèixer que la vida de l'Església no s'esgota en la nostra acció i protagonisme, cosa que a vegades tendim massa a creure amb nefastes conseqüències. Li recomano resar i meditar dos preciosos textos litúrgics que li faran gustar i «entendre» millor qui és i què fa l'Esperit Sant. Es tracta de la seqüència de la Pentecosta *Veniu Esperit Sant* i de l'himne *Veniu Esperit Creador*.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com / www.balmesiana.org apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Lliurament de premis de la Sardana de l'Any

Gerard Carrion
Granollers

La final del concurs la Sardana de l'Any del 2010, que va tenir lloc la nit del dissabte 28 de maig al Teatre-Auditori de Granollers, va coronar *L'encís del Ripollès*, del jove compositor Josep Coll, com a Premi Popular d'aquesta edició segons els vots dels assistents a les dues sessions. La sardana *Please don't stop the music*, del també jove Marc Timón, va obtenir el Premi de la Crítica. Aquest premi el concedeixen els col·laboradors de les 33 emissores que han difós durant tot l'any les eliminatòries des de la seva ràdio, entre les quals es troba Ràdio Estel amb el programa *Tot Sardana*. L'accèssit del Premi Popular ha estat per a *Ginesta florida*, del mestre Jordi León, i l'accèssit del premi de la Crítica ha recaigut en la sardana *Aniversari daurat*, del compositor Marcel Artiaga.

La sardana de Josep Coll és un encàrrec de l'Agrupació Sardanista de Ripoll per homenatjar els dinou pobles del Ripollès, una comarca amb forta tradició sardanista. En paraules del mateix Coll, és una sardana «festiva, amb un cant emotiu als llargs a càrrec de la tenora, seguit de l'estructura clàssica de trompetes i fiscorns per al salt». Cal remarcar que el jove compositor acostuma a crear només una o dues sardanes cada any, però la seva productivitat és fructífera, ja que va guanyar el premi de la Sardana de l'Any 2008 amb *Al mestre Puigferrer* i enguany repeteix títol.

L'esdeveniment va oferir una primera part en què les cobles Marinada i

Josep Coll en el moment de rebre el Premi Popular.

Sant Jordi-Ciutat de Barcelona van interpretar les deu finalistes. Aquestes obres es van triar segons les votacions dels oients de les 33 emissores de ràdio que van retransmetre les eliminatòries. A la mitja part de cadascuna de les dues sessions, els assistents van poder votar aquella peça que més els havia agradat.

La segona part va comptar amb l'estrena de l'espectacle *Rebombori*, creat i dirigit per Jordi Paulí. Aquesta composició la van interpretar les dues cobles (Marinada i Sant Jordi-Ciutat de Barcelona), juntament amb la Banda de Música Mestre Montserrat, el Grup Factoria de Bordó, integrat per grallers i sacaires, i l'artista Núria Feliu com a rapsoda. És un espectacle musical i visual amb uns 80 músics, en

què es presenten les diverses capacitats sonores de la cobla, amb melodia de sardana, però també d'òpera, com *Turandot*, i experimentacions sonores dissonants. L'obra es va estrenar sota la direcció del mateix Jordi Paulí, que va rebre l'acceptació del públic assistent a les dues sessions.

També es va poder fruit de l'estrena de la sardana *Per això t'ho dic*, del mestre Enric Ortí, dedicada al locutor de Catalunya Ràdio Martí Trilla, amb motiu de la seva jubilació. Per aquesta raó el conegut periodista del món del motor va assistir a la final.

Aquesta final, com ja va passar l'any passat a Perpinyà, va oferir dues sessions amb la sala del Teatre-Auditori de Granollers plena a vessar. Això és a causa de l'allau de sol·licitud d'entra-

Estrena de «Rebombori», de Jordi Paulí.

des que hi va haver. D'aquesta manera es demostra que el concurs de la Sardana de l'Any aixeca una important expectació i entusiasme dins del món del sardanisme, ja que incentiva els músics a compondre noves peces, estimula els joves compositors i ha de servir per assegurar la presència de la sardana dins de la societat cultural catalana. A més, la peça guanyadora i el seu autor passen a ser objecte d'una atenció preferent per part de totes les cobles i entitats sardanistes al llarg de l'any següent, i se'n programen en nombroses ballades, aplecs i concursos.

L'organització de la final va comptar amb la participació activa de l'Agrupació Sardanista de Granollers i l'ajuntament d'aquesta vila.

Figueres celebra el centenari del Col·legi La Salle

Francesc A. Picas
Figueres

Figueres va celebrar recentment el centenari del Col·legi La Salle amb grans festivitats. Amb l'assistència d'autoritats, familiars i exalumnes, es va presentar el llibre *Cent anys de La Salle de Figueres. Història, celebració i testimoni*.

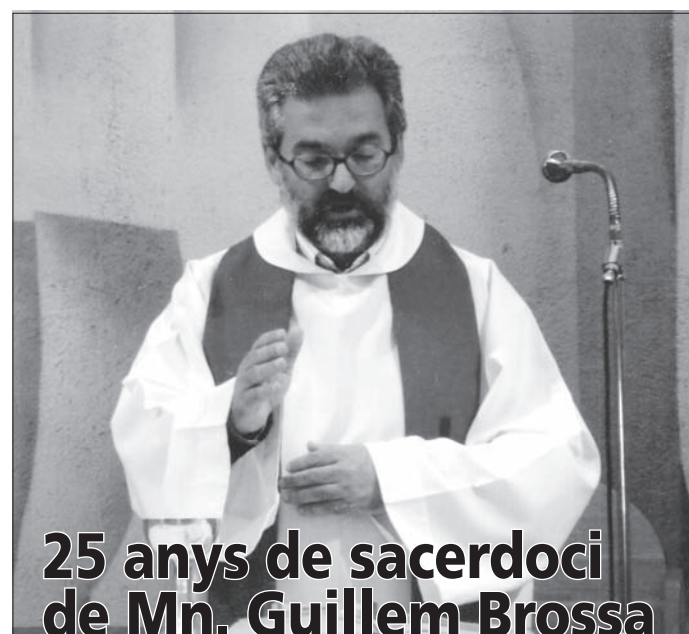
El Col·legi La Salle va recordar el seu fundador, sant Joan Baptista de la Salle, gran pedagog que el 1694 va estimular la tasca de l'ensenyament de la infància a Europa i arreu del món. A les regions on no havia arribat encara la rosada del cristianisme, els germans de La Salle, com tantes altres institucions religioses dedicades a l'ensenyament, hi van portar la cultura i el pa del cos i de l'esperit.

Empreses multinacionals exploten moltes vegades a l'Àfrica el treball i la suor dels africans. Els Germans de La Salle, de forma generosa, sense ànim de lucre i amb germanor cristiana, ajuden a formar amb dignitat humana la vida agrícola i comercial de molts pobles africans. Aquest és el valor del cristianisme.

Centenars de famílies catalanes desitgen que els seus fills siguin educats i instruïts en escoles i que esdevinguin uns joves aptes per ser en el dia de demà uns ciutadans perfectes i uns pares i mares de família conscients i responsables dels seus deures.

El cristianisme és font de cultura i de progrés. Com seria Europa si no haguessin vingut, fa dos mil anys, els deixebles de Jesús a predicar l'Evangeli, fonament de pau i de convivència humana? Com viuen les races i pobles de diferents continents que no han sentit a parlar mai de Jesucrist? Així fóra Europa, avui. La civilització europea és filla del cristianisme.

Una nova plaga, actualment, intenta, però, trossejar els alts valors de la tradició cristiana. A mesura que creix l'ateisme i el relativisme, i les nacions s'obliden de Jesucrist, creix la corrupció, l'estafa, la crisi, la desfeta de les famílies, les drogues i el vici. Davant d'una humanitat atea i desorientada, les escoles cristianes són avui una esperança per recobrar el progrés moral i la prosperitat material i espiritual dels pobles.

25 anys de sacerdoci de Mn. Guillem Brossa

Anna Torrelles / Barcelona

Recentment, a la parròquia de Sant Jeroni a Montbau (Barcelona), tots els seus feligresos vam celebrar els 25 anys de sacerdoci del prevere Mn. Guillem Brossa amb una Eucaristia. Hi va prendre part la Coral Sant Jeroni. Després de la missa, ens vam aplegar al casal parroquial per compartir un refrigeri. Enhorabona, Mn. Guillem!

Catalunya Cristiana posa a disposició dels seus lectors aquest espai, on es publicaran articles i cròniques referents a la vida eclesial de pobles, parròquies, comunitats, grups, etc. Els textos no han de superar les trenta línies mecanografiades i hi ha de constar nom, cognoms, adreça i telèfon. Podeu enviar-los a: redaccio@catalunyacristiana.cat. Catalunya Cristiana es reserva el dret de publicar els que consideri oportuns.

Paraula i vida

Eucaristia i solidaritat

La festa de *Corpus Christi*, tan arrelada en la nostra tradició religiosa, és la festa de dos amors: l'amor a Jesucrist, realment present en el sagrament de l'eucaristia, i l'amor als germans que són com un altre Crist. Les dues dimensions d'aquesta festa no es poden separar. A l'Església, des dels primers segles, hi ha una tradició molt arrelada de vincular visiblement la celebració de l'eucaristia amb la caritat fraterna.

Per això, té un sentit profund que en la festa de *Corpus Christi* celebrem el dia dedicat a la caritat, i sobretot a Càritas, la institució de l'Església que té la missió de portar a terme el servei de l'ajuda a les persones més necessitades.

Càritas diocesana ha centrat les campanyes dels darrers anys en el lema «Una societat amb valors és una societat amb futur». I el valor principal que aquesta institució tan estimada ens invita a promoure és el de la solidaritat. *Corpus* ens invita a fer real la solidaritat. No ens podem creuar de braços davant el fet que s'imposa: que la desigualtat social va creixent. En som cada dia més conscients perquè en veiem les conseqüències: trobar una feina costa molt, i encara més una feina estable i en condi-

ons dignes; un bon nombre de petites empreses es veuen obligades a tancar; l'habitatge és una gran preocupació per a moltes famílies que es veuen en la situació de perdre'l; les persones immigrades són les que pateixen sovint d'una manera més dura les conseqüències de la crisi actual.

El lema de l'actual campanya del Dia de la Caritat és una invitació a donar una resposta generosa, segons les possibilitats de cadascú. «Les coses importants es fan de cor», ens diu Càritas, tot invitant-nos al compromís social. El compromís neix d'una opció de vida que ens fa estar presents en la realitat que ens toca viure, amb la consciència oberta al món i a les persones que el formen. I aquest tarannà és el que mou les persones que treballen a Càritas, amb gestos senzills i pràctics per posar-se al servei de les persones en situacions difícils a fi que puguin recuperar la seva autonomia personal.

En aquest Dia de la Caritat voldria recordar que la caritat no s'oposa a la justícia, sinó que és l'expressió de l'amor veritable. Ho diu Benet XVI en la seva primera encíclica: «L'amor —*càritas*— sempre serà necessari, fins i tot en la societat més justa. No hi ha ordre estatal, per just que sigui, que faci superflu

el servei de l'amor». I en la seva exhortació apostòlica sobre l'Eucaristia fa aquesta afirmació, que em sembla ben oportuna en aquesta jornada de Càritas: «Els cristians han procurat des del començament compartir els seus béns i ajudar els pobres. La col·lecta en les assemblees litúrgiques no sols ens ho recorda expressament, sinó que la seva necessitat és també molt actual. Les institucions eclesials de beneficència, en particular Càritas en els seus diversos àmbits, desenvolupen el servei preciós d'ajudar les persones necessitades, sobretot les més pobres.» Per això, en aquest dia no dubto a demanar l'ajut econòmic a favor de la nostra Càritas, que en aquests moments de crisi econòmica viu intensament la solidaritat efectiva amb els més necessitats. Desitjo donar les gràcies als treballadors i als nombrosos voluntaris de Càritas que s'esforcen a donar resposta a les persones, cada vegada més nombroses, que ens demanen ajuda. Felicito les parròquies de la nostra diòcesi que mantenen o creen iniciatives per respondre les creixents necessitats d'aquesta hora de moltes persones, donant així un testimoni de veritable sentit social. I felicito també totes les institucions i persones que ajuden els pobres i necessitats.

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

La festa de l'amor

Com a terme i continuació del temps pasqual, l'Església ens proposa celebrar tres grans festes: la Santíssima Trinitat, el *Corpus Christi* i el Sagrat Cor de Jesús. Avui vull ocupar-me del *Corpus*, festa eucarística que recorda la del Dijous Sant, però no en el context de la Passió, sinó en el de la Resurrecció. Sobretot als pobles, però també a les ciutats, la seva celebració va unida a les processons. És com si la magnitud d'aquest misteri d'amor de Jesús per les persones desbordés els murs de les esglésies i es fes present als carrers per acompanyar les persones en els seus afanys quotidians: els pares de família, els estudiants, els ancians i malalts, els qui busquen un sentit a la vida, als pobres... És el Senyor que no passa de llarg, sinó que vol fer camí amb nosaltres, com quan, ressuscitat, es dirigia a Emmaús. Recordo de la meua infància, com al poble —en molts pobles— es feien altars als carrers, es cobria el recorregut de flors i el Senyor en la custòdia avançava solemne pels carrers i la gent s'agenollava

o inclinava el cap al seu pas. «Agenollar-se davant l'eucaristia és una professió de llibertat» —ha dit Benet XVI—; «qui s'inclina davant Jesús no pot ni ha de prostrar-se davant cap poder terrenal per fort que sigui. Els cristians només ens agenollem davant Déu.» Sant Joan Maria Vianney convidava els seus parroquians: «Veni a la comunió [...]. És veritat que no en sou dignes, però la necessiteu.» Són paraules que conserven tota la seva actualitat perquè Crist és el mateix ahir, avui i sempre. Ell ens convida a la seva taula, com aquell rei de la paràbola. I en la diada de *Corpus* sembla que no en té prou amb obrir les portes i enviar els seus delegats que truquin a la gent, sinó que surt ell mateix als nostres carrers santificant-los amb la seva presència. Veig amb molt de goig com, després d'un període convuls, es recuperen aquestes manifestacions de pietat popular que són les processons amb el Santíssim. En alguns pobles de la nostra arxidiòcesi tenen una gran tradició i s'engalanen els carrers. Tant de

bo siguin cada vegada més els pobles que honren d'aquesta manera Jesús sacramentat. Però Jesús vol ser honrat sobretot en els altres, particularment en els pobres. Fidel a aquest desig, l'Església celebra aquest dia el precepte de la caritat i gira els ulls als més necessitats. És el dia de Càritas, la gran iniciativa eclesial que es bolca en tot el món en ajuda dels famolencs, de les persones sense sostre i sense feina. A les nostres ciutats la funció de Càritas, més encara en temps de crisi, es revela com a insubstituïble. A la seva ombra neixen iniciatives magnífiques. Una de les últimes, a Tarragona, ha estat la posada en marxa d'un àmbit anomenat «Cafè i caliu», que acull durant el matí desenes de persones que acudeixen a gaudir d'un esmorzar complet i de la companyia i ajuda de voluntaris que els mostren la seva solidaritat no amb paraules, sinó amb fets. *Corpus Christi* és la gran festa de la caritat ben entesa, la festa de l'amor.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAI I)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 1)

JUNY

26. DIUMENGE
El Cos i la Sang de Crist (S), Blanc. Lectures: Deuteronomi 8,2-3.14b-16a / Salm 147 / 1 Corintis 10,16-17 / Joan 6,51-58
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pelai, mr.; Joan i Pau, mr.; David, ermità; Santes, Perseveranda, vg.; beata Magdalena Fontaine, vg. i mr.

27. DILLUNS
Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 18,16-33 / Salm 102 / Mateu 8,18-22. O bé: *Sant Ciril d'Alexandria* (ML), Blanc.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ladislau, rei; Zoile, mr.; beat Tomàs d'Orvieto, rel.

28. DIMARTS
Sant Ireneu (MO), Vermell. Lectures: Gènesi 19,15.29 / Salm 25 / Mateu 8,23-27
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pau I, p.; Argimir, monjo i mr.; Santes, Marcel·la, mr.

29. DIMECRES
Sant Pere i Sant Pau (S), Vermell. Lectures: Fets 12,1-11 / Salm 33 / 2 Timoteu

4,6-8.17-18 / Mateu 16,13-19
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Cir, b.; Santes, Maria.

30. DIJOUS
Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 22,1-19 / Salm 114 / Mateu 9,1-8. O bé: *Sants Protomàrtirs de l'Església de Roma* (ML), Vermell.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Marçal de Llemotges, b.; Santes, Emiliana, vg.

JULIOL

1. DIVENDRES
Sagrat Cor de Jesús (S), Blanc. Lectures: Deuteronomi 7,6-11 / Salm 102 / 1 Joan 4,7-16 / Mateu 11,25-30.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Domicià, ab.; Aaron; Santes, Elionor, mr.

2. DISSABTE
El Cor Immaculat de Maria (MO), Blanc. Lectures: Gènesi 27,1-5.15-29 / Salm 134 / Mateu 9,14-17
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Procés i Martinià, mr.; Bernadí Realino, Joan-Francesc Regis i Francesc Gerónimo, mr.; beats Julià Maunoir i Antoni Baldinucci, prev. i mr.

Lectures bíbliques

Corpus Christi

Lectura primera

Dt 8,2-3.14b-16a

i la seva paraula corre de pressa, no es detura. R.

T'alimentà amb el manà,
que ni tu ni els teus pares no coneixíeu

Lectura del llibre del Deuteronomi:

Moisés digué al poble: «Recorda't del camí que el Senyor t'ha fet fer pel desert des de fa quaranta anys per afligir-te, per provar-te, per conèixer els sentiments del teu cor i veure si observaries o no els seus manaments. T'afligí fent-te passar fam, però després t'alimentà amb el manà, que ni tu ni els teus pares no coneixíeu, perquè aprenguessis que l'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu. Recorda't del Senyor, el teu Déu, que et va fer sortir de la terra d'Egipte, un lloc d'esclavatge; que t'ha fet passar per aquest desert immens i terrible, infestat de serps verinoses i d'escorpins, una terra eixuta, sense aigua, on per a tu va fer saltar un doll d'aigua de la roca dura, i t'hi alimentava amb el manà, que els teus pares no coneixien.»

Salm responsorial

147

Glorifica el Senyor, Jerusalem,
Sí, canta lloances al teu Déu,
que assegura les teves portes
i beneeix dintre teu els teus fills.

R. Glorifica el Senyor, Jerusalem.

Manté la pau al teu territori
i et sacia amb la flor del blat.
Envia ordres a la terra,

Lectura segona

1Co 10,16-17

El pa és un de sol. Per això tots nosaltres,
ni que siguem molts, formem un sol cos

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, el calze de la benedicció que nosaltres beneïm, no és, potser, comunió amb la sang de Crist? El pa que nosaltres partim, no és, potser, comunió amb el cos de Crist? El pa és un de sol. Per això tots nosaltres, ni que siguem molts, formem un sol cos, ja que tots participem del mateix pa.

Al·leluia

Jn 6,51

Jo sóc el pa viu, baixat del cel, diu el Senyor;
Qui menja aquest pa, viurà per sempre.

Evangelí

Jn 6,51-58

La meva carn és un veritable menjar,
i la meva sang és una veritable beguda

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

En aquell temps Jesús digué als jueus: «Jo sóc el pa viu, baixat del cel. Qui menja aquest pa, viurà per sempre. Més encara: El pa que jo donaré és la meva carn, perquè doni vida al món.» Els jueus es posaren a discutir. Deien: «Com s'ho pot fer, aquest,

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista

El pa que ens dóna Jesús és molt superior al manà

Llegim avui el final de l'homília pronunciada per Jesús a la sinagoga de Cafarnaüm un sàbat (Jn 6,41-59). Després que hagués donat de menjar a cinc mil homes adults en el desert i hagués fet recollir dotze cistelles de sobralles per a tot el poble d'Israel, Joan estableix un clar contrast entre «el pa del cel, el manà», que menjaren els pares d'Israel al desert i «el pa viu que ha baixat del cel» que Jesús ofereix als creients: els israelites menjaren el manà, però moriren; el creient que «mengi d'aquest pa viurà per sempre». Per participar en el manà bastava formar part d'una de les dotze tribus; el pa, en canvi, que dóna Jesús és un do de si mateix que ofereix a tots aquells que li donin la seva adhesió personal: «El pa que jo donaré és la meva carn per a la vida del món.» Com que els jueus es posaren a discutir acaloradament: «Com pot aquest *la carn donar-nos* per menjar?» (en cursiva els matisos del còdex Beza), Jesús els assegura que «si no preneu la carn del Fill de l'home», una velada al·lusió a l'Eucaristia («Preneu, mengeu-ne tots, aquest és el meu cos»), «i la seva sang no beveu, no tindreu en vosaltres mateixos la vida: qui es nodreix de la seva carn i beu la seva sang té vida definitiva, i jo el ressuscitaré el darrer dia, perquè la meva carn *veritablement* és un aliment» sòlid que nodreix la persona i li dóna vida. Joan, com qui desenrotlla una espiral, fa donar un tomb a la frase, sobretot segons l'afegitó del còdex Beza: «Qui es nodreix de la meva carn i beu la meva sang viu compenetrat amb mi i jo amb ell, *com el Pare està compenetrat amb mi, també jo amb ell. En veritat us dic, si no preneu el cos del Fill de l'home com el pa de la vida, no teniu vida en ell.*» I rebla el clau: «Com m'ha enviat el Pare, que viu, i jo visc gràcies al Pare, igualment qui em pren, també ell viu gràcies a mi. Aquest és el pa que ha baixat del cel, no com menjaren els vostres pares i moriren; qui mengi d'aquest pa viurà per sempre.»

Glòria Monés

per donar-nos la seva carn per menjar?» Jesús els respongué: «Us ho dic amb tota veritat: Si no mengeu la carn del Fill de l'home i no beveu la seva sang, no podeu tenir vida en vosaltres. Qui menja la meva carn i beu la meva sang té vida eterna, i jo el ressuscitaré el darrer dia. Ben cert: la meva carn és un veritable menjar, i la meva sang és una veritable beguda. Qui menja la meva carn i beu la meva sang està en mi i jo en ell. A mi m'ha enviat el Pare que viu, i jo visc gràcies al Pare; igualment, els qui em mengen a mi viuran gràcies a mi. Aquest és el pa baixat del cel. No és com el que van menjar els vostres pares. Ells van morir, però els qui mengen aquest pa, viuran per sempre.»

Missa i adoració eucarística

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Recordar per resituar

En el Sopar, Crist ha donat a l'Església el memorial del seu sacrifici, perquè l'Església tingués sempre a les seves mans la font de la seva vida, i perquè pogués deixar-se incorporar una vegada i una altra en l'ofrena única i definitiva de Crist al Pare per la salvació del món. La missa és, d'aquesta manera, el sacrifici de Crist i el de l'Església, no pas com a dos sacrificis paral·lels, sinó que Crist assumeix en la seva oblació l'adhesió de l'Església. La forma de celebrar el memorial d'aquest sacrifici és, per voluntat de Jesús, la d'una pregària d'acció de gràcies en la qual, per la força de l'Esperit Sant i les paraules de Crist sobre el pa i sobre el calze, es constitueixen els aliments sagrats com a Cos i Sang de Crist gloriós. Per això, la missa és alhora sacrifici i banquet pasqual. Només recordar aquesta síntesi ja ens porta a una conclusió, que és la que va donar fa segles el Concili de Trento quan alguns atacaven el culte eucarístic: Crist ens ha donat l'Eucaristia com a aliment, però la realitat de l'Eucaristia —el Crist present en la realitat del seu misteri pasqual— imposa una actitud d'adoració per part dels qui ens hi acostem. L'Eucaristia és una realitat divina i humana alhora.

A través de la història de l'Església hi ha hagut temps en els quals l'adoració eucarística ha semblat que era la culminació del tracte amb l'Eucaristia. Encara en els anys anteriors al Concili Vaticà II hi havia en alguns llocs la pràctica de

fer l'exposició solemne del Santíssim per solemnitzar misses, casaments, *Te Deums*, etc. Era una pràctica incorrecta, que ha quedat abolida. No es pot «fer servir» l'Eucaristia com a element de solemnitat. No tot, però, era incorrecte en el culte eucarístic en aquells anys. Sant Pius X, a començament del segle XX, havia promogut la participació dels fidels a l'Eucaristia, la comunió freqüent, el culte eucarístic fora de la missa. Era una orientació justa i pedagògica. Posteriorment, l'atenció pastoral i espiritual s'ha centrat gairebé exclusivament en la missa mateixa, i el culte eucarístic ha restat debilitat. Pau VI es va adonar de seguida d'aquesta limitació, i va fer preparar la magnífica instrucció *Eucharisticum mysterium*, de l'any 1967, que fou la base del ritual del culte eucarístic fora de missa. En els nostres dies, Benet XVI ha parlat amplament d'aquest tema en l'exhortació *Sacramentum caritatis*.

Prioritats litúrgiques i espirituals

La missa i l'adoració eucarística no es poden considerar com a dos elements separats, i menys en contraposició. Quan celebrem l'Eucaristia, cal que tota l'assemblea, celebrants i poble, mantinguin una actitud d'adoració profunda. L'adoració eucarística no és una pràctica que «comença» quan ha acabat la missa, o es fa independentment de la missa. La veritat de la participació

exigeix celebrar i combregar com a «adoradors», acostar-nos al sacrifici eucarístic amb el viu sentiment de l'encontre amb el Senyor. Per la seva banda, quan adorem el Santíssim Sagrament en actes públics —exposició major o menor, processons eucarístiques— o en pregària privada, com són les visites al Santíssim, no hem d'oblidar mai que podem fer-ho perquè s'ha celebrat la missa, i la nostra pregària és una ressonància o una preparació per a la celebració eucarística. Hi ha adoració eucarística fora de la missa precisament perquè s'ha celebrat la missa.

El Ritual del culte eucarístic fora de la missa (Pau VI, 1973) és explícit: «Quan els fidels veneren el Crist present en el Sagrament, cal que recordin que aquesta presència arrenca del sacrifici i encamina cap a la comunió sacramental» (n. 79). Un cas especial de culte eucarístic són les processons eucarístiques. D'elles parla també el Ritual: «El poble cristià dona un testimoni públic de fe i de pietat envers el Santíssim Sagrament en les processons, en les quals es porta l'Eucaristia pels carrers de manera solemne i amb acompanyament de cants... Entre les processons eucarístiques, té un importància i significació peculiar, en la vida pastoral de la parròquia o de la comunitat, la que sol celebrar-se cada any en la solemnitat del Cos i de la Sang de Crist...» (n. 101.102). També les processons convé que es facin després de la missa, i que el seu desenvolupament porti a l'adoració de Crist, i al desig de la comunió.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Bernadí Realino

- ✓ Nascut a prop de Mòdena l'any 1530
- ✓ Jesuïta, fundador d'un col·legi a Lecce, sud d'Itàlia
- ✓ Sempre al costat dels pobres i els malalts
- ✓ Va morir l'any 1616
- ✓ Canonitzat l'any 1947 per Pius XII

En ple Renaixement i dins d'una família noble del nord d'Itàlia, neix Bernadí Realino. Va estudiar medicina, filosofia i lleis a la prestigiosa universitat de Bolonya. Una vegada llicenciat va entrar a la carrera judicial al servei de diverses ciutats fins que va passar a treballar pel virrei de Nàpols, ciutat on va entrar en contacte amb els jesuïtes. Va ser precisament en un recés que va fer amb la Companyia de Jesús que va descobrir la seva crida religiosa. Com a conseqüència va abandonar la carrera judicial i l'any 1564 va entrar als jesuïtes.

Així que va ser ordenat el van enviar a Lecce, al sud d'Itàlia, on va fundar un col·legi de la Companyia, que en poc temps s'omple d'alumnes. Ben aviat es va guanyar l'estimació de tota la ciutat pel seu bon caràcter, per les prèdiques que feia i per la dedicació als pobres i als malalts. L'admiració que els habitants de Lecce sentien per sant Bernadí Realino era tanta que quan la Companyia el va voler destinar a un altre lloc, la ciutat s'hi va oposar frontalment i el sant s'hi va haver de quedar. Després de més de quaranta anys de servei a la ciutat el sant jesuïta va morir enmig del fervor del poble i en olor de santedat.

L'EXPOSICIÓ «JOAN MARAGALL: TRES AMORS I TRES ARTS» ES PODRÀ

Goretti Pomé, l'artista

Samuel Gutiérrez

Art que neix del silenci, de la soledat, del desert... Art que brota, en definitiva, del cor mateix d'una dona que en els últims deu anys ha fet un camí d'aprofundiment cap a l'interior. Només des d'aquesta perspectiva es pot entendre la nova proposta artística de Goretti Pomé (La Pobla de Segur, 1968), pintora i poeta que exposa actualment a l'Espai Von Balthasar de Barcelona la mostra *Joan Maragall: tres amors i tres arts*. És aquest un projecte integral, de pintura, poesia i música, amb motiu del centenari de la mort del poeta català. L'exposició, com ha explicat la mateixa autora, neix «d'un encontre entre persones que es descobreixen en comunió d'esperit, en sintonia fonda amb l'art i la manera de viure'l, d'expressar-lo i de sentir-lo». El resultat ha estat una sèrie de pintures sobre poemes de Maragall, que al mateix temps han estat musicats pel cantautor Toni Torrelles i evocats poèticament per la mateixa autora dels quadres, que signa les seves obres amb el nom de Goretti.

Després d'una llarga aturada en la seva producció artística, de dedicar temps a l'autoconeixement i a la contemplació, Goretti Pomé ha tornat a plasmar la seva creativitat en quadres i paraules que evocuen, sobretot, paisatges interiors. «Vaig començar, durant la meua joventut, pintant paisatges exteriors, especialment del meu estimat Pallars —reconeix l'artista—, i he acabat plasmant paisatges interiors, que és tot aquest món de connexió amb un mateix i amb el transcendent, tot aquest entramat espiritual que tenim tots els éssers humans, encara que no tothom ho arribi a descobrir.»

Goretti Pomé entén l'art com el procés a través del qual es «rescata un sentiment i es treu fora del món interior». I afegeix: «L'art ha d'evocar profunditat, ha de tenir un missatge, ha d'apropar mirades i sentiments.» Més enllà de les etiquetes i les classificacions, l'artista s'expressa amb tècniques i estils artístics ben diversos, l'art figuratiu amb l'art abstracte, la pintura amb la poesia, el volum, la textura... «Una mirada polièdrica des de diversos llenguatges

«Cant espiritual.»

artístics —assegura— aporta una força més intensa, directa i contundent al missatge.» Pomé vol oferir a l'espectador un espai de contemplació per posar-se a l'escolta i deixar-se interpel·lar pel quadre. «L'art no s'ha d'entendre —assegura amb convicció la pintora—, s'ha de sentir. No es pot fer només des de la raó, sinó des del sentiment, des del cor.» En aquest sentit es considera encara una artista en recerca, que integra també sense dicotomies en el seu procés creatiu diversos camps del coneixement, com ara la filosofia o la psicologia.

Obertura al transcendent

En la represa creativa de Goretti Pomé, després de deu anys de recolliment interior i de recerca espiritual,

ha tingut molt a veure l'amistat amb el germà marista Toni Torrelles. Va ser ell mateix qui l'estiu passat, amb motiu del centenari de la presència marista al monestir de les Avellanes, li va proposar de pintar un Crist ressuscitat. L'artista del Pallars va entendre que havia arribat el moment de tornar a plasmar físicament els sentiments i les emocions que en el seu camí personal l'havien portat també a un nou renaixement. En un clima de pregària i contemplació, en el marc idíl·lic d'un monestir amb vuit segles d'història, s'iniciava aleshores una aventura artística, integral, oberta al transcendent i als altres, que ha fructificat recentment amb el projecte que des de l'Espai Von Balthasar li ha fet redescobrir el món poètic de Joan Maragall.

Joan Maragall: tres amors i tres arts és una exposició singular, amada d'espiritualitat, on les pintures sembla que alcin la veu i els poemes que dibuixin mons interiors. «Les opcions icòniques —afirmen els impulsors de la mostra a l'Espai Von Balthasar— evocuen pregària en cada obra. Cada poema ha estat cantat i escoltat durant tot el procés de creació de cada quadre reiteradament com si es tractés d'un mantra o del rís del Rosari, en posició d'interiorització i recolliment, en un espai clar obscur, on la llum tènue només il·lumina l'obra.»

«Nodreix l'amor.»

Cant espiritual,
de Goretti Pomé

Des de la Teva pau en mi et miro,
meravella de món per obrir els ulls...
Valor de l'encís que em confon i repta
en cada finitud que em veig al cos...

Batec de vida en el més profund,
cada rostre del Teu infinit...
Que em transcendeix en cada instant de plor,
per alçar els ulls al cel i sentir el sol...

Espai de llibertat i de gran pau,
mar immens en l'horitzó que s'estira...
Déu meu el Teu alè és serenor,
que m'arriba a glops de llum i fosc...

Visc instants congelats en el meu cor,
que em moren al món i a tot sentiment...
Visc instants que potser ja són la mort,
del meu jo en la teva eternitat...

No entenc doncs quin és el sentit de viure,
ni comprenc el temps ni cap mesura...
Ni sé per què m'ha situat aquí,
vivint en l'ombra de la teva Llum...???

Efímer cos de la meua ment troba,
en un món immens i tan diferent...
Amor a l'ésser i a la seva terra,
que viu en el dol de tant sofriment...

Res no entenc de l'univers paral·lel,
si en el brogit s'apaga cada clam...
D'un viure aquí amb esperança i gran fe,
d'existir confiats en fer-Te a prop.

Més enllà de cada estelada sé,
que la teva brisa em porta al Teu lloc...
Amb cada tast que tu em permets,
en la bellesa del Teu univers...

Tancar els ulls al trepitjar més humà,
i arribar a alçar un vol només per a Tu...
Tancar els ulls a qualsevol dubte i por,
i obrir-los a la vida i a l'amor.

En tu, al Teu cor, Senyor...

Un dels trets artístics més genuïns de Goretti Pomé, que ha mantingut amb fidelitat al llarg de tota la seva trajectòria, és la rellevància que dona als colors atípics i a les textures. Colors i textures han esdevingut la seva particular denominació d'origen. «Els colors —afirma l'artista— evocuen fonamentalment les pintures al fresc de Miquel Àngel a la Capella Sixtina, ja que són colors en pigments naturals, fabricant la pintura sobre el mateix quadre, evocant els frescos». A través de la textura i del volum, Pomé cerca «la idea de mur, com

VISITAR AL MONESTIR DE LES AVELLANES DURANT EL MES DE JULIOL

dels paisatges interiors

si cada quadre s'arrenqués d'una paret de pedra d'una cova de la prehistòria». Apassionada per la geologia i la natura, l'artista del Pallars vol expressar la natura, ja sigui exterior o interior, creant així obres que, «per la sensació de sortir de la tela», semblen fins i tot escultures. D'alguna manera, en els seus quadres, Goretti Pomé aposta deliberadament per apropar l'espectador a la pintura rupestre, com a petit i humil homenatge

als orígens de la creació artística. Tant és així que fins i tot acostuma sovint a pintar amb les mans. És el seu espai de llibertat i d'expressió del seu món interior.

Quadres rodons

A la mostra que fins al 30 de juny es pot visitar a l'Espai Von Balthasar (Villarroel, 81), i que durant tot el mes de juliol

es podrà veure al monestir de les Avellanies (Os de Balaguer), destaquen uns quadres que, tots ells, són rodons. No és la primera vegada que Pomé aposta per aquestes formes. «El cercle és perfecció —afirma—, és Déu, és el món, és l'univers...» En una digressió filosòfica que podria no tenir fi, l'artista evoca també la mirada que el cercle ens adreça cap a l'horitzó, cap a l'infinit: «En el cercle no hi ha amunt, avall, esquerra, dreta... Potser hi ha més, cap endins. Seran pous a infinits expressius, finestres d'un vaixell que va cap a l'horitzó sense voler-hi arribar mai dels mais.» D'alguna manera també, amb aquests cercles Pomé ha volgut descriure visualment l'abraçada que la poesia de Maragall ofereix a tot aquell que s'hi atansa.

En la nova etapa que ara ha encetat, la pintora i poeta del Pallars, que és també coordinadora del Batxillerat artístic de les Escolàpies-Llúria, se sent més lliure que mai. Si en un altre moment de la seva vida, era ella mateixa qui anava davant de les obres, qui conduïa el procés creatiu, ara és un impuls interior, un alè que l'empeny en l'activitat creativa. «M'agrada pensar que és l'Esperit Sant qui ho inspira tot», afirma. Els seus quadres i els seus poemes esdevenen així finestres obertes cap a la transcendència, espais de trobada i interpel·lació, així com una invitació fervent a aquell mateix recolliment i pregària a partir dels quals han estat creats.

MÉS INFORMACIÓ:
www.gorettipome.wordpress.com

Goretti: una intenció i uns efectes

Toni Torrelles
Germà marista i cantautor

Goretti pinta; Goretti escriu; Goretti fa fotos; Goretti ensenya sensibilitat artística; Goretti empeny somnis propis i d'altres persones; Goretti conrea amistats i passions. L'he coneguda desenvolupant tot això i més. Pintar, escriure, fer fotos, ensenyar, empenyer somnis, conrear amistats... I sempre, amb Jesús de Natzaret de fons. Ens vam trobar amb una primera intenció, la de recrear pictòricament la resurrecció per al monestir de Santa Maria de Bellpuig de les Avellanies. D'aquella primera trobada en va néixer un rostre de Crist que va presidir la celebració dels 100 anys dels maristes al monestir. De les intencions compartides, als efectes en la coneixença mútua, la mútua confiança i el treball artístic compartit. He pogut conèixer la seva poesia i l'he pogut musicalar. He estat testimoni de la creació dels seus darrers quadres en el format rodó a partir d'una selecció de poemes de Joan Maragall. Un privilegi. Trobo que l'opció del format pictòric respecta perfectament el llenguatge poètic. La poesia no té límits, no té marges, no té cantonades. Resta sempre oberta, sempre dinàmica. L'acostament al llenguatge poètic permet aquesta mirada des de «finestres» rodones, finestres naturals, orgàniques. Goretti ha permès obrir finestres: algunes les omple amb la seva selecció d'imatges; altres les deixa més disponibles a la interpretació de cadascú. Més enllà de les formes, les superfícies, les textures o les iconografies, hi vull descobrir intencions i efectes. Els murs d'on pegen i penjaran aquestes obres resten perforats, accessibles. Es pot anar més enllà de la realitat gràcies a la realitat pictòrica. La col·laboració en la seva recerca espiritual pel camí del Maragall més cristià, m'ha permès entrar, jo també, en els llenguatges compartits, les accions creatives comunitàries, la comunicació generosa i agraïda. Com he dit abans, tot un privilegi.

«Lo diví en dijous sant.»

Barcelona

«Hem de remuntar la persona»

Càritas de Barcelona, Sant Feliu i Terrassa va atendre 56.789 persones l'any 2010

Carme Munté

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

El dinar ja és a taula. El menú d'avui són albergínies farcides i, de postres, arròs amb llet. S'asseuen per compartir un àpat que l'han fet entre tots, i que potser per això també el troben més bo. És un dels moments més bonics del dia, perquè compartir taula és també compartir neguits, experiències, problemes i desitjos comuns, i perquè segurament aquest que menjaran deu ser l'àpat més complet del dia.

Els qui s'asseuen a taula són la família de l'espai Baobab de Càritas diocesana de Barcelona, un espai situat al barri del Carmel que, més enllà de les activitats que organitza, vol ser per damunt de tot un lloc d'acollida; un lloc on aixoplugar totes les necessitats i les il·lusions dels seus usuaris. «Un espai on hem de remuntar la persona», afegeixen la Pepi i la Pilar, les dues treballadores familiars que treballen a Baobab.

El diumenge 26 de juny, festivitat de Corpus Christi, l'Església celebra el Dia de la Caritat i arreu de les esglésies es fan col·lectes a favor de Càritas. En temps de crisi els pobres cada cop són més pobres, però els que no ho eren en l'època de bonança ara es troben que per primera vegada han de recórrer a entitats com Càritas per tal de buscar feina, o simplement per tal de poder menjar o poder-se pagar el lloguer.

Mentre preparen el farcit de les albergínies, afegeixen el formatge ratllat i esperen que el plat es vagi gratinant al forn, l'Erika, el Luis, la Guadalupe o l'Alejandro ens expliquen les seves vivències. Tots ells són immigrants procedents de Sud-amèrica que han vingut a Baobab per tal de participar en un mòdul de cuina que els faci més fàcil trobar una feina, però s'han sentit que Baobab és també un espai on poder fer la bugada, on poder xerrar una estona sense rebre coaccions, on atendre la higiene dels seus fills i la seva...

El Centre Baobab va néixer l'any 2004 amb l'objectiu d'oferir una primera acollida als immigrants que arriben a Catalunya i que no coneixen ni la llengua, ni els costums ni les pautes socials. Sota aquest paraigua ben ampli, aquest projecte de Càritas diocesana de Barcelona atén de forma sistematitzada totes les necessitats de les persones que hi arriben a través dels dos mòduls que ofereix.

El primer mòdul té com a objectiu ajudar a adquirir uns mínims coneixements de la societat receptora: conèixer la xarxa de transports públics de Barcelona i l'àrea metropolitana; entendre el funcionament dels permisos de treball i de residència; comprendre la precarietat i eventualitat en el mercat laboral i ser conscients dels drets i dels deures.

El segon mòdul és el de formació i

té com a objectiu adquirir al llarg d'un mes i mig les habilitats socials bàsiques i competències professionals mínimes per al correcte funcionament en una feina concreta.

«El projecte Baobab va adaptant-se a les necessitats de cada moment», afirma la seva responsable, la treballadora social Dolors Arbonès. I així, si en un primer moment només era espai d'acollida, al llarg dels anys es va veure la necessitat d'organitzar mòduls de formació per treballar en el servei domèstic: cuina i/o cuidador.

«Cal tenir en compte que les persones que nosaltres atenem no tenen papers i que, per tant, no poden accedir a cursos més reglamentats», explica Arbonès, que també afegeix que així com al començament els usuaris eren immigrants que tot just acabaven d'arribar a Catalunya, ara el perfil ha anat canviant i són persones que després d'anys aquí són a l'atur com a conseqüència de la crisi econòmica.

Unes 22 persones passen setmanalment pel projecte Baobab, i al llarg de tot l'any 2010 van ser 160. Les seves vides són només una radiografia a petita escala de la realitat de la pobresa a casa nostra.

«Cal tenir en compte que les persones que nosaltres atenem no tenen papers i que, per tant, no poden accedir a cursos més reglamentats»

«Un fet tan aparentment anodí com seure al voltant d'una taula esdevé una gran fita per tal d'ajudar les persones a remuntar»

L'any 2010, Càritas diocesana de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa va atendre fins a 56.789 persones, un 65% de les quals es troba a l'atur; i un 72% viu de lloguer o fins i tot de relloguer (32%). D'aquí que les ajudes econòmiques que ofereix Càritas diocesana de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa es destinin en un 61% a temes d'habitatge i en un 19% a aliments.

Tota l'acció que du a terme Càritas no seria possible sense el voluntariat i sense un pressupost econòmic provinent en la seva majoria de fonts privades. Els ingressos gestionats durant l'any 2010 van ser de 23 milions d'euros: un 73% provinents de particulars; un 16%, d'entitats com "la Caixa"; un 7% de la Generalitat de Catalunya, i un 4%, dels ajuntaments.

A l'espai Baobab usuaris i treballadores familiars ja seuen al voltant de la taula a punt de començar a dinar. L'Erika, d'Hondures, fa només 9 mesos que ha arribat a Catalunya per començar una nova vida; l'Alejandro fa 4 anys i mig que va arribar procedent de Bolívia, però fa cinc mesos que no té feina i necessita l'ajuda de Càritas per poder pagar el lloguer i per poder menjar, ja que viu amb la seva dona i la seva filla en una habitació rellogada.

A la taula també hi seu el Luis, que fa 4 anys que va arribar procedent de Xile i que ara es troba a l'atur des de fa un any. I també hi seu la Guadalupe, que als seus 45 anys acaba d'arribar a Barcelona procedent d'Hondures. Fa només vuit mesos que és aquí, però ja s'ha trobat amb totes les dificultats de tirar endavant sola amb la seva filla de 12 anys, l'única dels seus 5 fills que s'ha endut cap a aquesta nova vida. Gràcies a Càritas reben menjar, diners per pagar els 300 euros d'una habitació rellogada i pot seguir aquest mòdul de cuina per tal de trobar una feina estable.

Un fet tan aparentment anodí com seure al voltant d'una taula esdevé en aquest projecte de Càritas una gran fita per tal d'ajudar les persones a remuntar en una vida plena d'incerteses però també de possibilitats. Es fa realitat una vegada més que Càritas no es limita a lliurar aliments, o diners per pagar el lloguer, i tampoc no es limita a oferir cursos de formació, sinó que ofereix oportunitats a les persones que havien perdut tota esperança i omple de vida i alegria els moments de tristesa i solitud.

L'acollida és la raó de ser de Càritas, i per això durant l'any 2010, amb motiu de l'increment de necessitats, s'han obert 33 nous punts d'atenció del programa d'Acollida i Acompanyament, fins a arribar als 180 actuals. «L'objectiu és que la persona se senti a gust, se senti escoltada i estimada, perquè és així com és capaç de descobrir i posar en joc totes les seves potencialitats», expressa Dolors Arbonès.

Tarragona

Creix la pobresa entre la població autòctona

Càritas de Tarragona va atendre gairebé 80.000 persones al llarg del 2010

Joan Boronat
Tarragona

La hipoteca, la finalització del subsidi per l'atur i la llarga situació de crisi generalitzada, que produeix la manca d'ocupació, són alguns dels trets que han provocat que l'acció de Càritas diocesana de Tarragona s'hagi multiplicat considerablement si ens atenem a les xifres que es desprenen de la Memòria anual 2010.

El perfil habitual de les persones assistides, majoritàriament gent immigrada, ara ha donat pas a un col·lectiu de pobres que podríem qualificar de «novinguts», per les causes abans exposades; persones en atur, famílies joves i, sobretot, autòctons.

El director de Càritas a Tarragona, Francesc Roig, no podia ser més explícit en l'acte de presentació de la memòria anual quan va assenyalar que «hem passat d'atendre majoritàriament persones immigrades a atendre els autòctons en situació de pobresa», els quals, un cop superada la barrera psicològica de demanar ajuda, truquen a Càritas per poder fer front a les necessitats més bàsiques que es contemplen en una societat com la nostra. Les estadístiques són el reflex del balanç de Càritas, corresponent al passat exercici, darrere les quals hi ha una problemàtica quotidiana que cada cop estreny més el cercle.

Ho demostra el fet que Càritas de Tarragona ha atès fins a 79.595 persones a l'arxidiòcesi, en la seva majoria (65.614) dins del programa d'Acollida. Correspon a les persones que han acu-

La Casa d'Acollida Sant Auguri va atendre 777 persones al llarg de l'any passat.

dit a Càritas cercant un ajut traduït en necessitats bàsiques com ara aliments, roba i calçat, ajudes per pagar la hipoteca, el lloguer o despeses de la llar. De fet, la despesa de l'entitat va augmentar l'any passat un 28,47%, i es va situar en 1,8 milions d'euros.

Actualment, Càritas comptabilitza només un cop les persones ateses, per bé que aquestes requereixin repetidament dels serveis d'atenció, motiu pel qual la xifra global de l'any passat resulti inferior a la del 2009, un barem que no reflecteix la realitat. Ho palesa l'increment del 19% de pressupost

corresponent als capítols d'Acció Social, que són els que absorbeixen gran part dels recursos. Sortosament cal ressaltar que paral·lelament han crescut els ingressos de Càritas, principalment en aportacions per campanyes d'emergència (un 20%) i per donatius (22%).

Quant al projecte Filigrana dirigit al reciclatge de roba per a la reutilització, aquest ha efectuat 40.518 atencions. El projecte Orla d'intermediació laboral, amb borsa de treball per a gent en situació d'atur, tant autòctons com immigrants, ha atès 4.396 persones, mentre que pels Pretallers de formació

han passat 1.385 beneficiaris. Dins del programa d'Acollida els menjadors socials ubicats a Montblanc i a Reus han donat atenció a 418 persones.

Pel que fa al programa de Persones Sense Sostre, la Casa d'Acollida Sant Auguri va atendre 777 persones i la Casa Carmen de la Fundació Bonanit 208, majoritàriament homes d'entre 40 i 49 anys; d'altra banda en el programa de Migració, les Càritas parroquials han derivat al Servei Diocesà de Migració un total de 2.913 persones. Altres programes com Drogodependències, Infància i Joventut o Gent Gran han desenvolupat també una bona labor.

En definitiva, tal com va subratllar el director de Càritas diocesana, Francesc Roig, «mai acabarem de resoldre els déficits de la nostra societat, però almenys els minimitzarem o els farem més suportables. La nostra idea és que amb menys puguem fer més i millor».

En un altre ordre de coses, Roig va recordar que al 2011 s'ha creat un fons de reserva de 100.000 euros per a l'ajuda comunitària que es distribuirà segons els següents conceptes: ajudes a les Càritas parroquials amb 50.000 euros, nous projectes socials amb 30.000 euros i millora d'equipaments, amb 20.000 euros.

Cal destacar la gran labor del voluntariat de Càritas, fonamental i bàsica per al desenvolupament de les accions i projectes que es porten a terme i que l'any 2010 ha totalitzat 1.058 voluntaris i voluntàries, fet que va posar en relleu l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, que va presidir l'acte de presentació de la Memòria anual 2010.

Acte de reconeixement a Mons. Miquel Barbarà

J. B. / Tarragona

El divendres dia 10 de juny, el Club d'Opinió Tercer Mil·lenni va organitzar un homenatge a la persona de Mons. Miquel Barbarà i Anglès, protonotari apostòlic supranumerari, en reconeixement a tota una vida d'entrega a l'Església diocesana i catalana i de servei a Tarragona, ciutat que el té com a fill adoptiu. A l'acte hi van assistir 130 persones i aquest es va fer coincidir amb la data de l'aniversari de l'homenatjat.

El president de l'entitat organit-

zadora, Eugenio Zornoza, va ser l'encarregat de felicitar Mons. Barbarà, el qual va ser obsequiat amb una composició heràldica i una placa commemorativa. Hi hagué diferents intervencions que van destacar els aspectes més rellevants de Mn. Barbarà, com a eclesiàstic, músic i sociòleg. Entre els presents hi hagué una representació d'Almóster, poble natal de mossèn Miquel, del qual també n'és fill predilecte, encapçalada pel seu alcalde. El Cor Jove d'Amics de la Catedral es va sumar a l' emotiu acte, amb la interpretació d'unes peces musicals.

Barcelona

Verges consagrades amb el delegat episcopal de Vida Consagrada

Redacció
Barcelona

El dissabte 11 de juny, vigília de la solemnitat de Pentecosta, Mn. Francesc Prieto es va reunir amb les verges consagrades de l'arxidiòcesi de Barcelona. En la trobada, el delegat episcopal de Vida Consagrada va exhortar les consagrades en l'Orde de les Verges a mantenir una vida espiritual intensa que fructifiqui en un testimoniatge fecund de pregària i d'amor a l'Església. Mn. Prieto va subratllar la necessitat de conrear la unitat eclesial en aquells aspectes fonamentals de la nostra fe catòlica i va animar les verges consagrades a ser instruments de pau i caritat en els ambients on cadascuna desenvolupa la seva activitat. Amb la darrera consagració, que va tenir lloc a la Seu d'Urgell, ja són quatre els bisbats catalans on és present aquesta forma de vida consagrada tan estimada en l'Església.

Urgell

Els qui demanen ajuda cada vegada són més joves

Càritas d'Urgell reforça encara més el seu esperit evangèlic i la seva credibilitat

Patricia Navas
Balaguer

La crisi econòmica continua fent augmentar el nombre de persones que necessiten assistència material —com ara aliments, habitatge o accés a una feina— i variant-ne el perfil. Prop de la meitat de les persones que Càritas d'Urgell va atendre l'any 2010 acudien a l'organització per rebre assistència per primera vegada. L'entitat constata que els qui demanen ajuda cada vegada són més joves (la meitat dels assistits tenien entre 18 i 39 anys), tot i que al mateix temps ha aparegut una franja d'edat fins fa poc pràcticament inexistent: la dels majors de 65 anys.

Les persones més necessitades continuen sent les nouvingudes. Les famílies autòctones que demanen ajuda són majoritàriament monoparentals, tot i que ha augmentat el nombre de parelles amb fills. La mitjana d'ingressos econòmics dels atesos ja no arriba als 450 euros mensuals. Aquestes són dades de la Memòria 2010 de Càritas diocesana d'Urgell, presentada l'11 de juny passat a Balaguer durant l'assemblea anual de l'entitat.

Els ajuts econòmics han augmentat respecte de l'any anterior en un 8% i s'ha realitzat un total de 1.899 atencions a 435 famílies a les poblacions d'Artesa de Segre, Balaguer, Guissona, Linyola, Ponts, Puigcerdà, la Seu d'Urgell, Sort, Tremp i Viella.

«La necessitat primordial ja no és la roba. Són persones que fins ara havien estat normalitzades, amb un nivell de vida més elevat, i que se'ls fa costa amunt arribar a trucar a la porta de Càritas; tenen deutes de lloguer o d'hipoteca de dos o tres mesos, deuen els rebuts de subministrament de la llar des de fa tres o quatre mesos i la data de tall és imminent. Saben que la resposta de Càritas moltes vegades és immediata», assenyala la Memòria.

L'arquebisbe Joan Enric Vives, al principi del fulletó que recull l'acció i els programes duts a terme per l'entitat l'any passat, té paraules d'agraïment a totes les persones que «confien que allò que aporten a través de Càritas als germans més necessitats, sigui molt o poc, siguin donatius, ajudes, menjar, roba i temps... com pregària i interès per ells... tot acull i promou l'arribada del Regne de Déu enmig nostre».

El plus de la confiança

En efecte, la credibilitat i la confiança és un dels secrets de Càritas, una organització eclesial amb presència estable a 165 països gràcies a la col·laboració de 625.000 voluntaris, més

de dos-cents dels quals a Urgell. Les ciutats de la diòcesi que compten amb més persones que comparteixen el seu temps, coneixements i experiències de forma desinteressada i solidària amb els més desafavorits són Guissona, amb 37 voluntaris; Balaguer, amb 31; i Sort, amb 27.

La confiança permet també a Càritas d'Urgell ser una entitat autònoma, disposar d'ingressos estables, la majoria dels quals es basen en les aportacions dels socis, donacions, col·lectes i la venda de productes. Del total d'ingressos —482.555 euros davant dels 452.026 euros de despeses—, els ingressos per

a la inserció laboral i social, la Unitat d'Escolarització Compartida per a joves que no poden seguir el ritme de les escoles, un reforç educatiu per a infants que no poden gaudir d'activitats extraescolars, un servei d'atenció a persones drogodependents, un espai social per a famílies i diversos tallers de formació. Amb una inversió de més de 600.000 euros, s'han habilitat 500 metres quadrats de l'antic convent de Sant Domènec i una zona exterior d'uns 1.200 metres quadrats.

En què s'ha gastat els diners l'organització diocesana? Càritas d'Urgell ha dedicat 105.702,80 euros a les ajudes

i la captació de recursos, la promoció del voluntariat social, la formació i trobades de voluntaris i el suport en les campanyes de recollida d'aliments i en les campanyes de recol·lecta de Nadal i de Corpus.

La motivació de la fe

Càritas d'Urgell ha constatat que les necessitats es troben a les parròquies, els llocs on s'exerceix la veritable acció de Càritas. Per això du a terme aquestes accions de suport i acompanyament als grups parroquials, en el marc d'un programa que promou el seu enfortiment, anima una pastoral de conjunt, fomenta el voluntariat des de la motivació de la fe i proposa noves formes de participació en accions i projectes.

En presentar la Memòria, el delegat episcopal de Càritas d'Urgell, Mn. Jaume Mayoral, ha volgut destacar la coincidència de tres dates importants aquest any: els 50 anys de l'encíclica *Mater et magistra*, del beat Joan XXIII, que apunta la necessitat de construir un món millor que s'ha de recolzar en el bé comú i l'ajuda als més necessitats; la beatificació, el proper mes d'octubre a la Seu d'Urgell, de la religiosa Anna Maria Janer, fundadora de les Religioses de la Sagrada Família d'Urgell, que té un lema «que sembla fet a la mida de Càritas: estimar-te i servir-te sempre i en tot», i l'Any Europeu del Voluntariat.

Precisament el tarannà del voluntariat de Càritas es va posar de manifest durant l'assemblea anual de l'entitat, quan el delegat episcopal de Càritas Barcelona, Mn. Salvador Bacardit, va pronunciar la conferència *Sentit i goig del voluntariat a Càritas*.

Mn. Bacardit va explicar que quan un voluntari de Càritas atén una persona que sol·licita una ajuda, ho ha de fer des de la humilitat, conscient de la pròpia responsabilitat —i la de tots— en la situació que ha portat aquest necessitat a haver de demanar ajuda. «El voluntariat té una dimensió específica: l'estimació amb sinceritat als qui ens envolten: una sinceritat que ens fa sentir els altres com a germans», va dir.

Aquesta dimensió, ja manifestada en les primeres comunitats cristianes, s'ha mantingut viva i avui, per a Mn. Bacardit, forma part de la «imatge i credibilitat de Càritas», perquè estimem com a instruments de l'amor de Déu, «amb el convenciment que tot el que deixem de fer als altres ho deixem de fer a Déu». Mn. Bacardit va parlar també del terme *solidaritat* i de la necessitat d'una preparació i coordinació noves davant dels nous reptes de les pobres d'avui.

activitat pròpia van ascendir l'any 2010 a 458.943 euros. Una part important, 63.329 euros, correspon a la venda de roba, de productes de Comerç Just i altres. En aquest sentit, la botiga Grapats de la Seu d'Urgell va vendre 12.950 peces de roba reutilitzada i l'entitat treballa per transformar els robbers en botigues, la qual cosa s'està aconseguint ja també a Linyola.

En l'àmbit de la cooperació internacional, 75.421 euros es van recollir i destinar a emergències humanitàries, gràcies a les tres campanyes d'emergència que es van dur a terme el 2010 per ajudar a fer front a terratrèmols i inundacions. «Ha de quedar ben clar —destaca la Memòria— que en les recol·lectes de les campanyes d'emergència, com ha estat el cas d'Haití, Xile i el Pakistan, no s'hi ha perdut ni un euro. Tot ha estat destinat a les campanyes.»

Projectes i realitats

El projecte estrella de Càritas d'Urgell ha estat la renovació del Centre Sant Domènec de Balaguer, que ja ofereix acollida i assistència a persones desafavorides, cursos de formació per

concedides, 266.871 euros a l'àrea d'acció social (que inclou acollida i assistència, infància i adolescència, projectes d'inserció laboral, assessorament legal a immigrants i el programa roba solidària), 12.779 a l'àrea de comunicació i participació, 45.622 a l'àrea de direcció i administració, i 21.029 euros a la dinamització parroquial, amb accions de suport i acompanyament als grups parroquials, com ara la gestió de socis i donants, el suport en la comunicació

«El projecte estrella ha estat la renovació del Centre Sant Domènec de Balaguer, que ja ofereix acollida i assistència a persones desafavorides»

Lleida

Fins a 250 persones assisteixen a l'Assemblea Diocesana

El bisbe Piris fa una crida als seglars per exercir ministeris laicals instituïts

Jordi Curcó
Lleida

Com ja va sent costum i com a cloenda del curs pastoral, al matí del dissabte 4 de juny la diòcesi de Lleida va celebrar la seva Assemblea Diocesana, sota el lema «Creure, viure i anunciar l'Evangeli», en el marc de la Pentecosta com a *Temps de l'Esperit*, títol alhora de la Pastoral del bisbe Piris, dedicada a la iniciació cristiana.

L'Assemblea va ser presidida pel bisbe de Lleida, amb l'assistència de prop de 250 persones, preveres, religiosos i seglars vinguts d'arreu del bisbat. L'escenari fou, com en els darrers anys, el Teatre de l'Acadèmia Mariana de Lleida o Casa de l'Església, que s'omplí de gom a gom, des de la platea fins a l'amfiteatre i llotges laterals. S'inicià amb la presentació que va fer el vicari de Pastoral, Mn. Josep A. Jové, del resum del treball fet per la trentena de grups de parròquies, grups i entitats d'Església, que a tota la diòcesi han reflexionat al llarg del curs sobre el tema de *La iniciació a la vida cristiana*, que ha estat el que s'ha treballat enguany.

Referint-se al catecumenat, Mn. Jové va dir que és «un procés que introdueix la persona en el misteri de Crist». Així mateix, Mn. Daniel Turmo, secretari general del bisbat, va presentar el catecumenat a la llum de la Paraula de Déu.

Entre el punts destacats d'aquest treball presentat i fet a la diòcesi, cal fer esment al que apunta la necessitat de vetllar per l'acolliment de persones, per tal que es pugui fer amb bons fruits la iniciació cristiana.

Important també en aquest sentit el testimoni que els cristians han

Jordi Curcó

L'Assemblea es va celebrar al Teatre de l'Acadèmia Mariana.

de donar en la nostra societat, potenciant l'acompanyament i l'atenció a les famílies, així com vetllar per la formació tant dels preveres com també dels seglars. En aquesta tasca formadora es posa de manifest que cal aprofitar el treball i acció que en aquest camp està donant ja l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida (IREL).

Proposta de vuit línies d'actuació pastoral

El bisbe Joan Piris, en la seva intervenció com a cloenda de l'Assemblea, va apuntar vuit línies d'actuació per al proper curs, com a propostes pastorals. D'entre elles destaca promoure els ministeris laicals instituïts, com un servei pastoral que el mateix bisbe confia a un laic perquè exerceixi de ministre de la paraula, ministre litúrgic o ministre de

«Els preveres no ho han de fer tot a l'Església, hi ha moltes coses que ho poden fer perfectament els seglars»

la caritat. «Els preveres no ho han de fer tot a l'Església, hi ha moltes coses que ho poden fer perfectament els seglars», va dir el bisbe Piris, que va aprofitar l'Assemblea per donar a conèixer dotze d'aquests laics que han acceptat aquest

servei pastoral a la diòcesi. El bisbe, davant de tota l'assemblea, els va acceptar com a candidats a rebre aquests ministeris laicals, que ell mateix els conferirà, després d'un període de formació i de preparació.

El altres set punts o línies pastorals presentades pel bisbe Piris estan relacionades amb la formació dels laics, com és la potenciació de la formació dels agents de pastoral o relacionades amb la iniciació cristiana, com posar en marxa itineraris diversificats d'iniciació cristiana dels adults, potenciant la comunitat cristiana; la introducció del catecumenat a la diòcesi per als adults que demanen els sagraments i per als que ja estan batejats, oferir-los itineraris catecumenals així com potenciar la preparació al baptisme i, en el cas de les famílies amb infants de Primera Comunió, potenciar la participació dels pares en trobades formatives.

Una altra línia important de pastoral apuntada pel bisbe de Lleida ha estat la importància que cal donar a les unitats pastorals. «Cal configurar-les de manera que arribin a sers unitats d'acció pastoral», va afirmar.

El bisbe Piris va concloure la presentació d'aquestes línies de pastoral convidant tothom a cuidar l'espiritualitat de comunió, «que considero fonamental», va dir, tot afirmant que posar en pràctica aquesta comunió implica «oració personal i comunitària, fraternitat real i unitat en la missió des de la diversitat i la complementarietat».

L'Assemblea va cloure a la una de la tarda amb la sensació d'haver estat profitosa i realitzada «entre tots i per al bé de tothom», títol també de la primera pastoral del bisbe Piris a la diòcesi de Lleida.

Aplec a l'ermita de la Mare de Déu de les Garrigues

J. C. / El Soleràs

Més de 300 persones van participar al matí del dissabte 11 de juny en la tercera edició de l'Aplec a la novella ermita de la Mare de Déu de les Garrigues, al terme dels Rasos, al Soleràs. Els fidels acudiren a l'ermita procedents de la mateixa població, així com dels pobles veïns i d'altres punts de la comarca de les Garrigues i també de la comarca del Segrià i de la ciutat de Lleida.

A les 12 del migdia va tenir lloc la celebració de l'Eucaristia en un altar improvisat a l'esplanada davant l'ermita, on es col·locà també la imatge de la Mare de Déu de les Garrigues, una talla original de l'escultor targari Josep Roca.

La celebració va ser presidida enguany per Mn. Ramon Prat, vicari general de la diòcesi de Lleida, concelebrant amb ell el rector del Soleràs, el salesià P. Àngel Alegre, i altres rectors de la comarca.

Mn. Prat, en l'homilia, es va referir al sentit que han de tenir els aplecs a l'entorn de les ermites dedicades a

Maria, tot dient que una Mare vol que els seus fills s'estimin, «i aquest és el missatge que dona avui Maria: estimar els germans i molt especialment els més necessitats i pobres», va dir el vicari general de Lleida.

No es podia cloure la celebració de cap altra manera que cantant els *Goigs a lloaça de la Mare de Déu de les Garrigues*, amb lletra del mestre Joan Bonet, dels Torms, i música del compositor i intèrpret Lluís Climent, que els acompanyà a l'orgue i que canten així: «Mare de Déu de les Garrigues, Reina dels fills de Ponent. Beneïu nostres collites i a tots els garriguencs.»

Abans de retornar la imatge a l'ermita, tots els assistents, començant pels mateixos concelebrants, van venerar la Mare, per traslladar-se tot seguit al local social del poble, on va tenir lloc un dinar de germanor.

L'ermita de la Mare de Déu de les Garrigues es troba ubicada a uns quatre quilòmetres del Soleràs i tocant els termes municipals del Cogul, l'Albagés i els Torms, envoltada d'oliveres i ametllers. Va ser construïda per iniciativa de

Jordi Curcó

Els participants van venerar la imatge de la Mare de Déu de les Garrigues.

Jaume Casañé, propietari de l'empresa Gelats Glas de Lleida i casat amb una filla del poble del Soleràs, en una finca familiar.

No faltaren tampoc al final de la missa les seves paraules d'agraïment a tothom que va participar a l'aplec i molt especialment al vicari general i als altres mossens que presidiren la celebració.

Aquesta ermita, inaugurada el 8 de setembre de l'any 2008, coincidint amb la tradicional festa de les marededéus trobades, és ja un símbol de la comarca de les Garrigues. A redós d'aquesta ermita, a banda de l'aplec, s'hi celebren ja altres esdeveniments de caràcter local i comarcal, a més de celebracions familiars i festives.

Programació 2011

Club⁺amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Pelegrinatges a Terra Santa

Del 22 al 29 d'agost

Del 5 al 12 de desembre

SANTUARIS DEL BÀLTIC

Estònia, Letònia i Lituània

4 a l'11
de juliol

Petits Pelegrinatges

Organització tècnica **relitur** viatges GC 1045 D

RUTA DE LA SEDA

Samarkanda i els tresors d'Uzbekistan

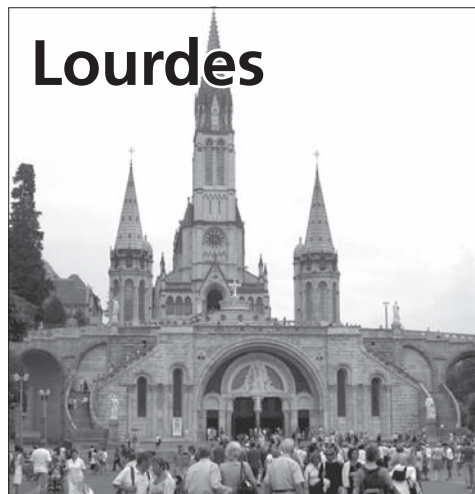
18 al 26
d'octubre

Ruta de Sant Ignasi

12 al 18 de setembre

Lourdes

14 al 16 d'octubre

Expedició cultural

Etiòpia

CRISTIANISME ETÍOP

(Celebració de l'Epifania-TIMKAT-a
la Jerusalem africana-LALIBELA)

Acompanyats de professor conferenciant des de Barcelona, en aquest viatge aprofundirem en les tradicions i història dels cristians d'Etiòpia i participarem de la celebració del Timkat o Epifania —commemoració del baptisme de Jesús per Sant Joan Baptista al riu Jordà—, i ho farem a Lalibela, un dels grans centres de pelegrinatge.

Del 13 al 24 de gener 2012

Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

Girona

«Tot ho parlem entre tots»

El P. Josep Peñarroya, el bibliotecari i cuiner que ha esdevingut prior de la comunitat cistercenca de Solius

Víctor Gay i Àngel Rodríguez

El priorat cistercenc de Santa Maria de Solius (terme municipal de Santa Cristina d'Aro al Baix Empordà) es disposa a viure el seu 45è aniversari. Serà el 21 de gener de l'any vinent, festa de Santa Agnès. Mentrestant, s'ha produït un canvi que, com veurem, va un xic més enllà de les persones. Es tracta de l'elecció del nou prior, en la figura del P. Josep Peñarroya, que succeeix el fins ara prior, P. Enric Benito. El nou prior és nascut a Forcall (Ports de Morella) l'any 1952 i des de l'edat de tres anys va residir a la Batllòria (terme de Sant Celoni al Vallès Oriental). Fins ara exercia les funcions de bibliotecari i cuiner.

Aquesta elecció va ser una sorpresa?

Per a mi sí. No m'ho esperava pas, fins i tot diria que em va gran. Però va ser la comunitat la que ho va decidir.

Per quina raó no segueix el P. Benito en el priorat?

Segons les nostres constitucions, quan es compleixen 75 anys el prior presenta la seva renúncia. El P. Benito ho va fer en el seu moment i es va decidir prorrogar el càrrec quatre anys més. En assolir els 80 la comunitat ha considerat oportuna la renúncia i procedir a l'elecció del nou prior.

Quan es va integrar a la comunitat de Solius?

Vaig venir al cap de nou anys de la fundació. Els primers van ser el pare abat Edmond Garreta, el P. Enric Benito i el germà Albert.

I com s'adona de la vocació monàstica?

Era seminarista a Barcelona. En el segon curs de Teologia vam fer un recés a Montserrat. Allà vaig tenir una sotragada vocacional i em vaig

dir: «Em sembla que això de monjo és el que em va a mi.» A la residència del Seminari teníem un company de Solius i a través seu vaig conèixer la comunitat i el monestir i també em vaig dir: «Això és casa meva.» Aquell company ara també és monjo... però de Montserrat.

Com viu la comunitat cistercenca de Solius?

Com totes les que ens regim per la regla de san Benet. La pregària és el centre de la nostra vida comunitària;

«Mentre no siguem una comunitat de dotze seguirem com a priorat»

resem set vegades al dia (missa diària a les 18 h i a les 10 del matí els diumenges i festius). Cinc hores més dedicades al treball (*ora et labora*). Aquí la nostra feina principal és l'enquadrernació i també els serveis comunitaris: l'hort, el jardí, la biblioteca...

I la cuina...

Certament és una de les meves feines que continuaré fent. Som una comunitat petita.

Què cuina el pare prior?

Coses molt senzilles, res complicat. En canvi el meu ajudant, el germà Jordan, és més creatiu. Servidor fa plats tradicionals, cap cosa de l'altre món. Però els meus germans deuen estar contents, perquè no em relleven... No tinc cap especialitat. Fem plats normals: arròs, verdura, pasta, carn a la planxa. Cuinem tres dies de peix i tres de carn, tret dels temps d'abstinència.

L'enquadrernació segueix com a labora més important?

Externament és així. També fem restauracions bibliogràfiques i de documents. Generalment encàrrecs de particulars.

Nou prior, amb noves idees?

Primer procuraré parlar amb tothom per saber el que pensen. Tot ho parlem entre tots. Aquí és una taula rodona en la qual tothom ha de pensar i posar-hi la seva, entre tots s'ha de fer tot. Fins ara eren els fundadors de la comunitat els que havien anat al davant. Ara són les noves generacions i tot plegat s'ha de veure i fer entre tots per saber què haurem de fer.

Vers una abadia...?

Mentre no siguem una comunitat de dotze seguirem com a priorat. Ara som nou d'edats compreses entre els 36 anys del germà Jordan i els 90 del pare abat.

Barcelona

Celebració del dia de la GOAC

Carmen García / Barcelona

Amb motiu del dia de la GOAC (Germandat Obrera d'Acció Catòlica), es va presentar el llibre *Otra Iglesia es posible*, de Joaquín Perea, professor de Teologia a la Universitat del País Basc, que intenta ajudar a discernir com ser l'Església de Crist enmig del món obrer, en l'actual situació de crisi.

El dia 14 de maig va tenir lloc a la seu de Rivadeneyra un acte que va comptar amb la participació de la Gna. M. Antònia Sabater Montserrat, teòloga feminista, i Fermín Rodrigo Lázaro, president de la GOAC, que va presentar l'acte i l'autor del llibre.

Rodrigo Lázaro va destacar que al llibre va trobar totes les respostes a les preguntes que buscava per servir millor

Jesús: «És un llibre que dóna força, permet veure, jutjar i actuar.»

La Gna. M. Antònia va començar la seva intervenció reivindicant un protagonisme més gran per a la dona en l'Església i destacant que «l'Església no vol esdevenir objecte de museu. Avui l'Església no ha de tenir por de ser una Església viva en una societat plural. La institució ha de respondre a les necessitats dels fidels». I pel que fa a la dona, va afegir: «Els que treballem amb dones hem d'ajudar-les a valorar la seva pròpia persona perquè elles tinguin força per buscar el seu lloc al món. La història es veurà enriquida i no tornarà a ser igual.»

De la seva banda, Joaquín Perea va començar la intervenció destacant que la publicació del llibre *Otra Iglesia es*

posible respon a la convicció que no s'està donant resposta a les causes que van motivar el Concili Vaticà II i a la situació dels moviments laics que haurien de ser els més compromesos amb l'evangelització: «A ells els dedico el meu esforç i ajuda per trobar raons i impulsos per actuar.»

Va intentar resumir el contingut del llibre sota dues mirades que intenten ser una síntesi d'idees i condensar les propostes que s'ofereixen: «Cal diagnosticar en la crisi actual de l'Església la falta de comunicació amb el món.»

L'autor del llibre va contextualitzar el seu ideal d'Església: «Mare acollidora, defensora dels pobres i els oprimits units en el respecte a la diversitat que eixampla el seu espai (reconsidera i transforma les seves infraestructures,

afavoreix la independència de judici i la llibertat de dissentir, permet a cadascú assumir les seves opcions). L'Església, així, contribuiria a l'anunci de Jesús a la nostra societat i al desenvolupament d'una veritable societat.»

I a la pregunta de com aconseguir-ho, va respondre que començant per nosaltres mateixos: «L'Església és un misteri que forma part del projecte de Déu. La tasca més urgent seria facilitar l'accés a Déu.» I va continuar: «La comunitat cristiana ha d'intentar generar i reproduir la vida eclesial i de comunió. És la clau del futur i té a veure amb la potència de l'evangeli. Hem de meditar junts la Paraula de Déu per trobar-hi respostes, obrir-nos a totes les persones del món, rebre i iniciar els nostres deixebles a la comunitat.»

El consiliari diu...

Autenticitat cristiana

Miquel Bada, pvre.
Consiliari interdiocesà
de Vida Creixent

Hem arribat al final de curs. I sempre és interessant fer una certa revisió de com ha anat tot, però, com que tot és molt complex i seria massa feixuc, em centraré en una reflexió del temari d'enguany de Vida Creixent: «Les Benaurances, un estrany camí de felicitat, redactat pel P. Francesc Roma, s.i. Penso que ha estat enriquidor per a tothom.

Parlar i dialogar sobre les Benaurances ens ha acostat al Pla Pastoral Diocesà de Barcelona, en l'objectiu: «Conèixer, celebrar i viure la Paraula de Déu»; aquest text evangèlic marca també el camí que Jesús ens ofereix per arribar a la felicitat, i, possiblement, tot aquest curs hem estat il·luminats per aquest fragment de l'evangeli de sant Mateu, al començament del Sermó de la Muntanya.

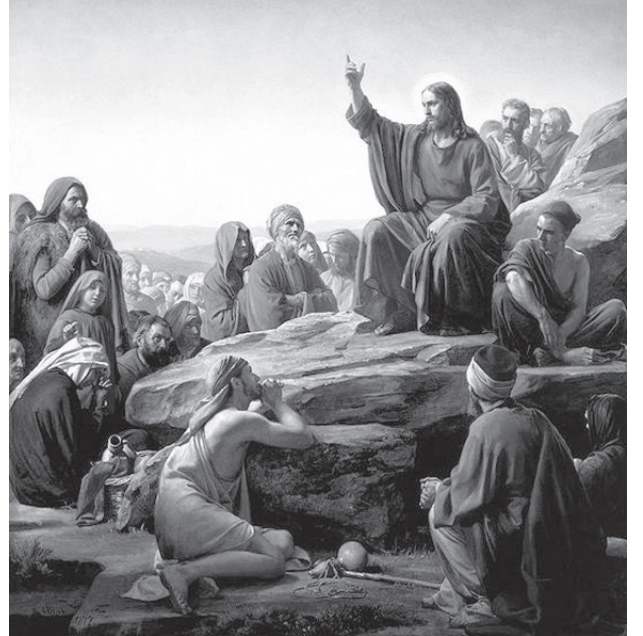
Ara, sens dubte, ens queda el repte més important i és fer-ne el programa de la nostra vida, per això se'ns parla que hem de ser sal i llum en els nostres ambients, famílies, grups, etc., i que és l'essencial de la nostra vida cristiana i això—ser llum i sal—demana

presència, contacte, relació per influir, donant bon gust i il·luminant amb el nostre testimoni evangèlic.

A més, Jesús és molt clar quan acaba aquest anunci de les Benaurances, dient-nos i exhortant-nos, amb una paràbola senzilla i plena de seny i de sentit comú. És una persona assenyada la que edifica sobre roca, és la que escolta la Paraula de Déu i la compleix; i l'insensat és el que edifica la casa sobre la sorra i naturalment s'ensorra fàcilment. És el que escolta la Paraula, però no en fa cap cas a l'hora de posar-ho en pràctica. Que les reflexions d'aquest curs sobre les Benaurances no quedin arxivades, sinó que és l'hora de viure-les amb dedicació i lliurament.

Les Benaurances, l'Evangeli, l'ensenyament de Jesús ens marquen el camí de l'autenticitat: «Escoltar/dir/fer», com diu el temari. *Escoltar* Déu, l'hem pogut escoltar en les nostres reunions. *Dir*, parlar de Déu i de les coses de Déu, ho hem pogut fer en les nostres trobades periòdiques. *Fer*, heus aquí el que ens queda i, el que és el més important, fer la voluntat de Déu, que no és opcional és essencial, i ho hem de fer sempre, hem de fer feliços els altres i així serem feliços nosaltres. I ens portarà a ser persones autèntiques, segons el criteri del Crist.

Hem acabat la Pasqua, Jesucrist ressuscitat ha pujat a la dreta del Pare i ens envia l'Esperit Sant. A nosaltres, amb la companyia del Senyor i amb l'ajut de l'Esperit, ens correspon, personalment i comunitària, de donar

Jesús durant El Sermó de la Muntanya, per Carl Heinrich Bloch (Pintura del segle XIX).

a conèixer el missatge de salvació de Déu, el nostre Pare i Pare de tots els homes i dones, amb la nostra vida de cada dia.

Final de curs 2010-2011

Sergi Òliba
Coordinador diocesà

Com diu l'autor del temari una cosa sí que és indiscutible en el moment d'escriure la «nostra carta als reis» de la felicitat. El cent per cent dels homes i dones que vivim en aquesta agitada terra nostra posaríem la felicitat en el fet d'estimar i ser estimats. El nostre cor no es cansa mai d'estimar. Al contrari, es cansa quan percep que no és estimat. O, com deia aquell, «no ser estimat pot ser una anècdota desgraciada, però no saber estimar és una tragèdia humana». I llavors, ens vénen tota mena de malalties del cor: la tristesa, la baixa estima, la soledat, la insatisfacció, la pèrdua de la il·lusió... i tantes altres insuficiències d'amor.

Una vida que es viu amb coherència, on els pensaments, la bondat de les obres i l'amor van alhora, és una vida innocent, que no «fa mal» a ningú, que sap veure la presència de Déu en totes les coses, que té el cor en actitud de gràcia, amb la consciència tranquil·la i els ulls «nets», sense boires, perquè el seu esperit viu en pau. Breument: una persona benaurada; diu el que pensa i pensa el que diu; fa el que estima i estima el que fa; creu el que practica i practica el que creu.

Avui dia no és estrany trobar persones que encara no han arribat a personalitzar en la seva fe allò que era per Jesús el seu nucli vital: el Regne. Per dir-ho ras i curt, el Regne de Déu és per a Jesús la seva dèria, l'obsessió de la seva vida. El somni a realitzar, el nucli de la seva missió en venir al nostre món. Es podria dir que seria com «la filosofia de la vida» de Jesús: la manera com con-

cep un món nou, una nova forma de religió, la nova imatge de Déu que ens ha volgut transmetre; la forma com s'han de construir les nostres relacions fraternals; la «política» capaç de construir una nova societat. Pel Regne de Déu, Jesús s'encarna, neix, creix, parla, guareix, estima, és incomprens, mor i ressuscita. És com la columna vertebral que aguanta la seva predicació i la seva acció, l'ombra lluminosa que l'acompanya sempre.

Acabem les Benaurances. En totes elles s'hi amaguen valors humans i personals. Si no fos així, el cristianisme seria deshumanitzat i despersonalitzat. I un cristianisme així és la pitjor «propaganda» de l'Evangeli. Per això, quan aquell matí de sol i brisa, al costat del Llac, Jesús de Natzaret les proclama, es va escriure en els núvols del cel i sobre les aigües del llac una petjada indeleble. Déu, en Jesús, ens ha visitat i ens ha desitjat que siguem feliços, molt feliços. Als inicis del segle XXI, sortosament, podem mirar enrere i, sense deixar de mirar el futur, proclamem: «Jesús, a qui aniríem? Només tu tens paraules de vida eterna» (Joan 6,68).

Aquest paràgraf extret del temari, espero que ens hagin servit a tots per entendre millor com és el seguiment de Jesús, amb qui forma comunitat i com poder construir comunitats formadores i missioneres en el nostre món. El món emmalalteix per manca de raons per viure. Els cristians i cristianes sigui quina sigui l'edat i la situació que tenim, hem de seguir oferint raons d'esperança. Els somnis s'han de viure, i quan hi ha fe i esperança, el món és capaç de convertir-se en una paràbola del Regne.

Bisbat de Solsona

Moment actual de Vida Creixent

Montserrat Trepas

Aquest moviment fa més de 50 anys que va néixer i ha crescut amb força per tot el món. Déu així ho ha volgut. Nosaltres no podem defraudar-lo.

Els qui actualment formem aquest moviment, encara que ja som a la tardor de la vida, pertanyem a una generació prodigiosa. Hem viscut una època amb molts canvis en tots els aspectes: econòmics, socials, religiosos... Però sempre n'hem sortit enfortits i hem anat endavant. La nostra educació, formació moral i religiosa ens ha fet de suport per superar tota classe d'esdeveniments. Ara estem oberts a tot, no solament per fer de cangurs dels nostres néts als qui estimem moltíssim. Estem a punt d'ajudar qui ho necessita dins de les nostres limitacions.

En aquests moments tots els membres de Vida Creixent estem disposats a col·laborar en la nova evangelització, sobretot en les persones de la franja de la nostra edat, en la qual s'hi troben persones allunyades que no s'han sentit mai cristianes i moltes d'altres que han abandonat la pràctica religiosa per diversos

motius: no han assimilat els canvis de la mateixa Església; s'han sentit poc reconeguts en el seu treball pastoral; han estat víctimes de mals exemples de persones en qui havien confiat; s'han sentit soles en un ambient familiar hostil; han estat arrossegades per la secularització, etc. Aquí se'ns ofereix un camp en el qual podem fer un bon servei a l'Església.

El nostre senyor bisbe, Xavier Novell, ja sap que pot comptar amb nosaltres, estem al seu costat.

Com he dit abans, «som a la tardor de la vida»; això ens dóna una visió d'aquesta vida viscuda i voldríem ajudar que tot-hom conegués i estimés Jesús per poder gaudir de les Benaurances que des de ben petits vam aprendre i que, si les posem en pràctica, et donen la pau interior que ens ajuda a viure. Les Benaurances han estat el tema que aquest any hem tingut la sort de poder treballar cada mes, gaudint d'unes riques explicacions. Esperem que tot el que hem après ho sapiguem transmetre amb les nostres paraules i el nostre exemple als nostres fills, néts i als qui tenim al nostre entorn més proper, perquè entre tots junts formem l'Església.

AGENDA

La secretaria de Vida Creixent romandrà oberta fins al dia 8 de juliol, divendres, en horari de 5 a 7 de la tarda.

SETEMBRE

Al setembre la secretaria obrirà el dia 1, dijous, en horari de 5 a 7 de la tarda.

Dijous 15: **reunió d'animadors (única del mes)**. A les 5 de la tarda, a Rivedeneyra, 6, 3a, aula 1.

Temari: *L'Evangeli segons sant Marc*.

Tema 1: «Presentació del Misteri de Jesús» (Mc 1,1-13).

La veu del metge / La memòria (6)

L'evocació pel tacte

Dr. Ferran L Tognetta

(22324fta@comb.cat)

Membre de la Junta Consultiva de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears

La pell com a sensor

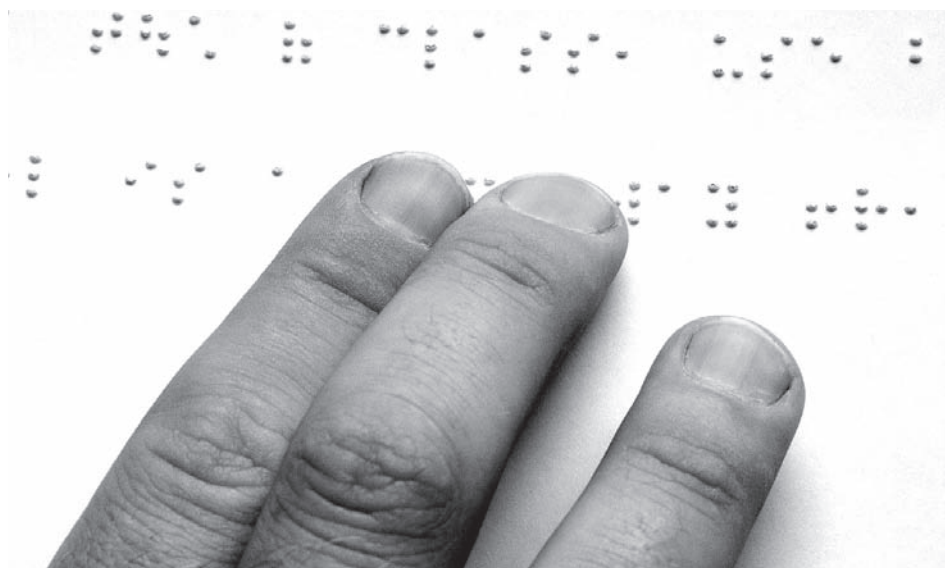
El 1760, el filòsof Kant va proposar que el nostre coneixement del món depenia de les nostres formes de percepció, és a dir, del que ens indiquen els sentits i sensors sobre el món exterior. Dels cinc sentits n'hi ha un que no només ens informa sobre «l'exterior», sinó que ens en separa. La pell, amb els seus dos metres quadrats de superfície, disposa d'infinat de sensors a través dels quals el cos percep el contacte amb les diferents substàncies, objectes, etc. Aquests receptors es troben a l'epidermis (capa més externa de la pell) i transporten les sensacions cap al cervell a través de les fibres nervioses.

Algunes parts del cos tenen un nombre més gran de receptors nerviosos i, per tant, són més sensibles. Hi ha quatre tipus de sensacions de tacte: fred, calor, contacte i dolor. Els pèls a la pell magnifiquen la sensibilitat i actuen com un sistema d'alerta ràpida. Les puntes dels dits i els òrgans sexuals tenen la concentració més gran de receptors nerviosos.

És així com la pell es comporta com un immens òrgan pla que ens informa dels detalls i característiques de tot allò amb què contactem.

La pell com a identitat personal

La informació contínua de dades de l'exterior «con-tactant» amb la pell genera en les persones la identitat dels seus límits físics. Des del naixement, el nadó aprèn que de pell enfora «ja no sóc jo» i constitueix la seva personalitat amb el món que hi ha «de pell endins». D'aquí ve l'expressió de l'empatia posar-se en «la pell de l'altre».

«El tacte es comporta com un recol·lector de sensacions físiques que s'emmagatzemen a la memòria a llarg termini»

Alguns exemples? La suavitat dels llençols pot recordar l'emoció de les atencions de la infància. El tacte del paper antic ens porta a recordar es-

cenes escolars amb quaderns propis o llibres d'abans. El tacte de superfícies ja en desús pot recordar tapisseria de cotxes o de cadires i d'aquí un salt a viatges o estades. Una «antiguoteca» del tacte inclouria poder tocar a cegues: llibretes, tapes, teles, empape-rats, cremes, coberteria, plats, robes, llaunes i multitud d'objectes que van ser habituals en el dia a dia i que avui ja no es fan servir.

L'experiència personal

És així com el tacte ens permet conèixer les característiques físiques (rugositat, calor, fred) dels objectes amb els quals «con-tactem», però a més, evoca altres característiques en els objectes, com les sensacions de plaer, calidesa o serenor, en una infinitat de possibilitats. Una barreja personal i única del present i del passat de cadascú.

Evocació pel tacte

El tacte es comporta com un recol·lector de sensacions físiques que —associades a una emoció— s'emmagatzemen a la memòria a llarg termini. Noves sensacions es poden percebre com a «similars» a les memoritzades i —per evocació— despertar les emocions de les recordades. Aquest gest genera un salt en el temps i la vivència instantània d'emocions pretèrites.

La bona notícia

Lluitadors contra la sida

Francesc Gamissans

A França, el 1983, el VIH (virus de la immunodeficiència humana) va ser descobert i considerat com un agent portador de l'epidèmia de la sida. Actualment, segons un comunicat de l'Organització Mundial de la Salut, al món hi ha 39 milions de persones malaltes de sida, de les quals 24 milions són a Àfrica, i més concretament a l'Àfrica subsahariana. Pel que fa a Oceania, les incidències més altes del VIH i de la sida se situen a Papua-Nova Guinea. Es comptabilitzen un milió d'infectats, dels quals onze mil són nens.

Després d'aquestes males notícies, cal afegir algunes constatacions positives. Així, per exemple, la meitat dels hospitals i serveis sanitaris de Port Moresby, capital de Papua, són administrats per l'Església, i una quarta part, per l'Església catòlica. Gràcies als seus programes sanitaris, els nous casos de sida són controlats i degudament diagnosticats. Malgrat aquestes evidències tangibles, el ministre de Desenvolupament Comunitari Local del país, Carol Kidu, ha declarat, en un fòrum de l'ONU, que els qui més treballen en els sectors sanitaris de Papua-Nova Guinea són les monges, els sacerdots i els missioners catòlics. «Són els herois no reconeguts», comenta el Dr. Mike Toole, un famós cirurgià. «Gràcies a aquesta acció de la comunitat cristiana —assegura el doctor— l'epidèmia de la sida està disminuint ostensiblement.»

Podeu optar per l'edició digital: 65€ l'any
Doneu-vos d'alta a www.catalunyacristiana.cat

Subscriviu-vos-hi per 120 € l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana durant un any (52 números)

☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

☐ Únic pagament de 120€ per any

☐ Dos pagaments semestral de 60€

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avis, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

«L'opció pel Crist serà minoritària però també autèntica i lliure»

Francesc Torralba presenta el seu llibre més personal: «Jesucrist 2.0»

Carme Munté

Sortir a l'àgora pública per donar raons de la seva fe i per entrar en diàleg amb els que pensen diferent. Això és el que ha fet el filòsof i teòleg Francesc Torralba Roselló en un llibre que marca un punt d'inflexió en la seva prolífica bibliografia, perquè per primera vegada es «despulla» per fer una auditoria existencial de la seva opció de seguir l'evangeli. *Jesucrist 2.0. El cristianisme ara i aquí* (Editorial Pòrtic) és en aquest sentit un atri dels gentils en format paper adreçat als agnòstics i als creients, i entre aquests darrers, als que viuen una fe infantil i pueril en uns temps que exigeixen saber donar raó del que creiem.

Per què Francesc Torralba ha decidit fer aquesta auditoria existencial: parlar d'ell mateix, dir en què creu i plantejar totes les dificultats i els dubtes de ser cristià avui dia?

Va molt lligat a l'edat. Arriba un moment, cap a la meitat de la vida, en què analitzes les creences i els valors que has rebut de petit i mires de valorar si els vols continuar vivint en primera persona i no únicament per inèrcia. Aquesta reflexió té especial rellevància quan tens fills i et veus obligat a prendre decisions sobre quins valors els transmits. D'altra banda, també hi ha la necessitat de parlar en primera persona. Els professors de Filosofia ens passem la vida explicant el pensament d'altres i ens amaguem sota els grans pensadors, però arriba un moment que també volem explicar el que pensem i en què creiem.

Aquest «sortir de l'armari» i donar raons de la seva fe, s'emmarca en la crida a la nova evangelització de Benet XVI?

Certament. Ho podem emmarcar en una voluntat, en primer lloc, de trencar molts tòpics i prejudicis que hi ha sobre el fet de ser cristià; molta pols acumulada al llarg dels anys i fins i tot dels segles. I ho podem emmarcar també en la voluntat d'anar a l'essencial, que és el missatge que originàriament va manifestar Benet XVI en la primera encíclica: *Deus caritas est* (2006). L'essencial del cristianisme és que nosaltres creiem en un Déu la naturalesa del qual és estimar. Això és bàsic, perquè molt sovint al llarg de la història s'ha creat una visió molt desfigurada, caricaturesca i epidèrmica de l'opció cristiana. Per això m'ha interessat mostrar per què faig aquesta opció i, en aquest sentit, sí que el llibre es pot ubicar en un marc de presentar de nou l'opció per l'evangeli amb un llenguatge que sigui significatiu per a l'home d'avui.

M'agrada quan diu que mai no s'ha sentit còmode en la finitud. Per què?

Perquè és enormement difícil assumir que, en definitiva, tot està circumscrit en el terreny de la finitud, del caduc, de l'efímer. Jo sento una rebel·lió quan experimento que tot allò que fem, que diem i que construïm va directament cap al no-res o cap a la descomposició. És una rebel·lió metafísica que em porta a

no acceptar la finitud. M'hi puc arribar a conformar i a resignar a contracor, però d'entrada no l'accepto. Per això, si ser agnòstic és viure confortablement en la finitud, jo no m'hi considero perquè anhelo algun tipus d'experiència més gran. La finitud és la malaltia, el fracàs, la mort de les persones que estimes, la teva pròpia mort, adonar-te que no pots conèixer-ho tot, que no pots estimar tant com voldries, que no tens la creativitat que voldries... Davant de la finitud hi ha gent que es resigna. Jo, davant de la finitud, tinc l'esperança que aquell que és Infinit ens farà volar cap a l'infinit. Com diu sant Agustí, el nostre cor està orientat cap a l'infinit i cap a allò més gran.

Els seus amics agnòstics (i al llibre en parla) són una constant interpel·lació, perquè ells sí que són capaços de viure confortablement en la finitud.

D'acord, però hem de distingir, perquè hi ha molta anestèsia en la societat, molt endormiscament col·lectiu. Crec que l'anhel d'infinit i de plenitud està en tot ésser humà. El que passa és que pot estar molt tapat, adormit, atrofiat, entretingut... o de vegades pot haver-hi un intent de resoldre aquest anhel a través de les possibilitats que ens dóna la finitud. És a dir, en lloc d'enlairar-se, hi ha persones que es mouen horitzontalment i que resolen l'anhel d'infinit a través del consum d'objectes, del poder econòmic, del poder polític. Però tots aquests projectes es frustren perquè no podem saltar a l'infinit per nosaltres mateixos; és l'Infinit el que ens acull, ens agafa i ens eleva.

La fe és una crida, una trobada, una experiència de relació interpersonal, però i si algú per més que busqui no troba mai aquesta trobada i aquesta experiència? Per què alguns sí i altres no?

Aquest és el gran misteri. En termes cristians diem que la fe és un do, un acte de la voluntat i que és una adhesió personal al Crist. Per percebre aquesta crida, però, el silenci és bàsic. L'absència

«Al llarg de la història s'ha creat una visió molt desfigurada, caricaturesca i epidèrmica de l'opció cristiana»

«És enormement difícil assumir que tot està circumscrit en el terreny de la finitud, del caduc, de l'efímer»

de silenci de la nostra societat dificulta certament l'audició. I si no hi ha silenci, per molt que Déu ens parli i ens digui què espera de nosaltres, si no estem en disponibilitat d'escoltar-lo i amb una actitud receptiva, com l'amfitrió que acull l'hoste, senzillament no rebrem el missatge. Si augmentem la quantitat i la qualitat del silenci, és més possible que tinguem la possibilitat d'escoltar què estem cridats a fer en aquest món. Amb tot, també admeto que hi ha persones que viuen intensament el silenci, que són capaces de discernir allò que se senten cridades a fer a la vida, però que, en canvi, no identifiquen aquesta vocació amb una crida de Déu.

«Transmetem la fe com una doctrina, com un saber, i no com una invitació a viure el vincle personal amb Déu.» Són paraules seves que podem llegir al llibre. Hem de revisar en profunditat la transmissió de la fe?

Totalment. En aquest sentit, hem de ser autocrítics, creatius, innovadors i no caure en el procés inercial ni viure del passat, perquè el format és diferent, els contextos són diferents i els nens d'avui no són com els del segle XIX. Els nens del segle XIX com podien ser Jacint Verdaguer o Jaume Balmes vivien en un entorn i amb un llenguatge radicalment diferent dels nens d'avui de Vic o de Folgueroles. Hem de transmetre l'essencial, però els formats i els llenguatges han de ser diferents perquè, si no, es produeix una opacitat comunicativa. D'aquesta manera, ens trobem que tenim una riquesa i un valor intangible que s'ha anat transmetent de generació en generació però que ara es perd perquè hi ha una fractura en la transmissió. Molts pares i mares cristians exemplars es troben amb fills que no participen

de la seva fe, cosa que els genera molta culpabilitat i decepció.

I com s'ho fa Francesc Torralba per transmetre la fe als seus fills?

Fem el que podem. De fet, m'ha interessat tant aquest tema que vaig publicar el llibre *Com parlar de Déu als infants* (Editorial Claret), que ara es traduirà al castellà i a l'italià. El tema és tan

complex que ha de ser un treball interdisciplinari en què han d'intervenir teòlegs, pedagogs, mestres, catequistes, experts en audiovisuals i en les xarxes socials... En aquest sentit, moltes escoles cristianes i fundacions estan treballant per trobar llenguatges i formats que siguin significatius per als infants i els joves actuals. I pel que fa a mi, llegeixo tot el que puc sobre aquesta matèria, escolto molt els fills, miro d'anar a l'essencial, introduïxo la màxima normalitat a allò que crec i fem petits rituals a casa com la benedicció de taula o fins i tot la pregària compartida, i participem de la missa. Amb tot, això no garanteix res.

Quines conseqüències ha tingut una transmissió de la fe obsesionada amb el pecat i amb el fet d'assegurar una bona mort?

Ha tingut males conseqüències perquè hem posat molt l'accent en un tipus de fe que era més aviat com un salconduit per a la vida eterna. El que és bàsic és proposar l'opció pel Crist per viure lliurement, feliçment i serenament en aquest món, independentment de la vida eterna. Si hi ha vida eterna, serà meravellós, és el que creiem alguns, però no haurà estat una pèrdua de temps viure conforme a aquesta opció encara que no hi hagi cel. Hem de fer veure que els valors que deriven de la proposta i del mestratge de Jesucrist són valuosos en la nostra societat actual secularitzada, fragmentada, postmoderna, i que ho han de ser per a les noves generacions.

Al llibre trenca molts tòpics de la transmissió de la fe i distingeix entre el cristià adult i el cristià infant. Quina crida faria a aquest darrer? I com s'ha de fer el pas de l'infant a l'adult?

Sí, i això no ho podem imputar ni als religiosos ni als preveres ni als jerarques. El gran salt qualitatiu és la formació dels laics i la consciència cristiana adulta. La fe és un do, però nosaltres tenim intel·ligència i capacitat de raciocini i d'anàlisi. Precisament, el món d'avui el que demana són persones que donin raó de la seva fe i que la donin de manera significativa i rellevant. Això exigeix formació i passar d'una fe immadura i pueril a una fe adulta que ha passat pel sedàs de l'autocrítica, l'autoanàlisi, el contrast, el diàleg amb l'altre i amb l'altre que no creu el que tu creus. I això no es dóna gaire. Per això valoro tant l'aposta de l'Atri dels gentils; l'àmbit que no és pròpiament el temple però que és lloc de trobada on ens escoltem mútuament i diem el que creiem. A Catalunya tenim un entorn molt més idoni que en altres llocs

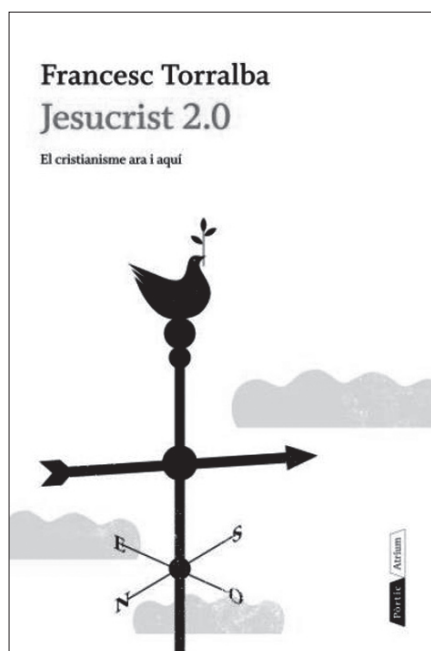
d'Espanya, primer perquè no hi ha un laïcisme bel·ligerant com es dona en altres llocs, i després perquè els creients d'aquí tenim una actitud molt més dialogant i oberta. Per això espero amb moltes ganes l'any 2012, quan celebrarem l'Atrí dels gentils a Barcelona en el marc de la Sagrada Família. Hem de ser pioners en el conjunt d'Espanya.

Se sent més proper, per tant, a l'agnòstic que dona raons del seu agnosticisme que no pas al creient que viu de quatre continguts apresos en la catequesi de primera comunió?

Sí, perquè de la mateixa manera que podem parlar de cristians menors i majors d'edat, també podem fer aquesta distinció en el cas dels agnòstics i dels ateus. Tant els uns com els altres hem d'anar a fons perquè és aleshores quan comencem a tocar zones de dubte i d'incertesa, a abandonar aquelles actituds dogmàtiques i endurides, i adonar-nos que la nostra opció també té punts febles. Jo crec que l'opció cristiana és legítima, raonable i versemblant, que allibera les persones i que és un projecte de felicitat raonable, però també té les seves dificultats racionals. I això de vegades ens ho fan veure l'agnòstic i l'ateu. Hi ha persones que no volen veure-ho per tal de no experimentar inseguretats, però fins i tot grans sants i santes han tocat aquesta zona o subsòl de la incertesa. Això precisament és el que els fa grans i els converteix en referents.

La fe és dubte, és recerca incansable, és confrontar... Quan Francesc Torralba s'ha sentit més en dubte?

La pedra a la sabata de tot creient és el misteri del mal. D'acord que hi ha diverses formes d'afrontar-lo, però no hi ha dubte que aquest és l'argument més utilitzat contra Déu des del començament de l'ateisme filosòfic fins a *La pesta* d'Albert Camus. Si el món fos molt més harmònic, bell i endreçat del que és, a mi se'm faria més fàcil creure en

Francesc Torralba, *Jesucrist 2.0. El cristianisme ara i aquí*. Editorial Pòrtic, 2011, 324 pàg.

Déu, però quan veus el desgavell, la persecució, la mort, el mal radical... no hi ha dubte que comences a fer-te moltes preguntes. El mal és un gran element de confrontació, però també el silenci de Déu; la pregària que no obté resposta; la pregària de cor, honesta, permanent i persistent que, això no obstant, no troba eco. És inevitable aleshores preguntar-se si la pregària és realment una relació interpersonal permeable o bé és una mena de crit desesperat d'un individu sol en el cosmos que busca un tu però que no hi és.

En el seu llibre també dona pistes del futur del cristianisme a casa nostra, una de les quals és que serà més minoritari però viscut també amb més profunditat. Citant Kierkegaard, afirma que és més

valuós un sol cristià autèntic que no pas una legió d'individus que s'arrossegueu de manera inercial per les comunitats. Com veu, per tant, el cristianisme de futur?

No serà un cristianisme de masses ni de multituds. L'opció pel Crist serà minoritària però, en la mesura que serà una opció dins de la pluralitat i que ningú no se sentirà coaccionat a fer-la, serà molt autèntica i lliure. En els entorns on quan un nen naixia inevitablement havia de ser batejat, evidentment que tenien molts bons resultats, però l'autenticitat es posa de manifest quan per un discerniment interior i espiritual optem pel Crist.

Per què és un repte bell ser cristià en aquest context?

El cristianisme és essencialment vitalista, de manera que és una religió que parteix de la idea que viure és el gran do, la gran oportunitat i la gran possibilitat. És bella aquesta opció perquè es tradueix en unes relacions humanes caracteritzades per la benvolença. Que hi hagi compassió, perdó... això fa bell el món. És bella aquesta opció perquè és bona, és ètica i estètica alhora.

L'opció pel Crist també és una crida a acollir el foraster, però això es fa ben difícil, sobretot veient com el discurs populista contrari a l'immigrant cada cop té més adeptes... Així mateix, vostè presideix el nou Consell Assessor de Diversitat Religiosa de la Generalitat de Catalunya. Quins reptes es planteja?

El Consell Assessor de Diversitat Religiosa és un grup de reflexió i d'anàlisi sobre com gestionar la diversitat religiosa en societats obertes com la nostra i per atendre les consultes del mateix

Govern de la Generalitat. En aquest sentit, volem ser proactius i fer documents clars i intel·ligibles per al gran públic que puguin ajudar a discernir i evitar conflictes en municipis, ajuntaments o altres comunitats autònomes. No hi ha dubte que, pel que fa a la immigració, hi ha un punt de trobada molt important entre les diverses tradicions religioses: el valor de l'hospitalitat. El deure d'acollir l'altre, d'oferir-li un espai, de rebre l'hoste com a germà ho trobem a l'Antic i al Nou Testament, i també a l'Alcorà. També en tradicions no

bíbliques trobem el mateix valor. L'interessant és que les tradicions religioses siguin capaces de mostrar que el valor de l'hospitalitat fa possible una unitat i cohesió socials més grans. No n'hi ha prou amb la tolerància, que és

un valor de mínims, sinó que hem de mostrar l'hospitalitat, que és un valor de màxims.

Veu preocupant el to d'alguns discursos polítics en referència al fet migratori?

Naturalment que ho veig amb preocupació. És un fenomen que s'ha donat al centre i nord d'Europa i que ara ens ha tocat a nosaltres. Canalitza un malestar i, a més, hi ha un exercici de la política demagògica, partidista i que falseja la realitat, però que té rèdit electoral. És un símptoma de la feblesa de la nostra democràcia que un partit clarament despectiu envers els drets de les persones immigrants hagi trobat una esclatxa de representació als municipis. Com combatre-ho? Potenciant una desconstrucció dels prejudicis que tenim envers els immigrants i mostrant el valor, la qualitat i l'actiu que aporten al conjunt social.

ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

✻ **AA.DD., *Las mejores obras de órgano*. Editorial San Pablo.**

Música sacra

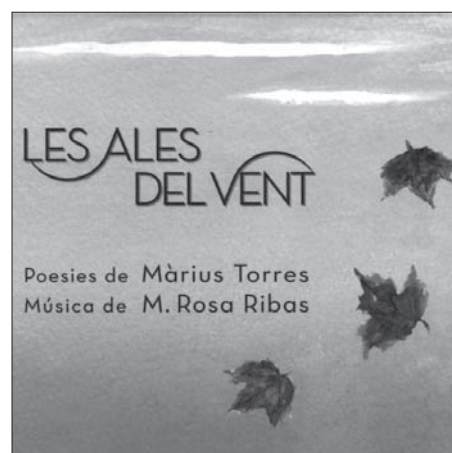
Aquest disc aplega algunes de les obres per a orgue més importants de totes les èpoques. Hi ha composicions de grans mestres, com ara Bach, Mozart, Bruckner, Buxtehude, Kerll i Widor. Són seixanta-quatre minuts d'intenses i solemnes melodies d'orgue que condueixen a un estat de pau i tranquil·litat. Tot plegat, un recolliment molt adient per a qualsevol tipus de reflexió.

✻ **Uxía, *Meu canto*. Fol Música.**

L'art de cantar

La cantant gallega Uxía celebra els seus vint-i-cinc anys de carrera artística amb l'edició del seu nou treball discogràfic, on aporta una visió diferent dels seus temes clàssics, a ritme de bossa nova i tango. *Meu canto* està format per quinze cançons; entre elles, *Como la cigarra*, de la immortal Mercedes Sosa. Aquest àlbum és una reflexió sobre l'acte de cantar.

✻ **Màrius Torres i M. Rosa Ribas, *Les ales del vent*. Columna Música.**

Poesia i música

Ja fa més de vint anys que la compositora i pianista M. Rosa Ribas va demostrar la seva predilecció per les poesies de Màrius Torres (1910-1942), les quals ens acosten a l'etern cicle humà, on mort i vida s'agermanen. Des d'aleshores, Ribas ha fet una important contribució al coneixement i divulgació de l'obra poètica de Torres. Aquest disc n'és una bona mostra.

✻ **DivaDams, *García Lorca, paisajes en jazz*. Rosazul Records.**

Viatge fascinant

El grup DivaDams el formen Araceli Aiguaviva, Càrol Brunet i Loni Geest, tres cantants amb una llarga trajectòria professional. En aquesta ocasió, ens proposen un viatge que ens acostarà a la vida i obra del poeta Federico García Lorca a través de les músiques que més el fascinaven: el jazz, el flamenc i el ritme afrocubà. Un disc amb molt de ritme i gran valor musical.

L'itinerari espiritual d'uns monjos

Celebrada una taula rodona sobre la pel·lícula «De dioses y hombres»

Carmen García
Barcelona

«"Us ho ben asseguro: si el gra de blat, quan cau a la terra, no mor, queda ell tot sol, però si mor, dóna molt de fruit" (Jn 12,24). En aquest passatge es pot resumir la vida i martiri, l'any 1996 a Algèria, dels vuit monjos trapencs reflectits en la pel·lícula *De dioses y hombres*. I es constata que la pel·lícula està donant ja el seu fruit. Només a França l'han vista més de quatre milions de persones.»

Així va començar la seva intervenció el P. José Manuel Vallejo, *o.f.m.*, en un ambient amarat d'emotivitat, en sintonia amb l'estil de la pel·lícula. I perquè continuï donant fruit, es va celebrar a la seu social dels Caputxins de Catalunya una taula rodona per aprofundir en el missatge del testimoni dels vuit monjos trapencs que van oferir la seva vida a Déu en el martiri. L'acte va comptar també amb la participació de Lydia Roig, del Consell Provincial de Laics.

La pel·lícula està basada en els fets que van tenir lloc al monestir de Tibhirine (Algèria) als anys noranta, on vuit monjos francesos convivia en perfecta harmonia amb els seus veïns

musulmans fins que va arribar a la regió la violència extremista. Els monjos són amenaçats de mort i pensen en la fugida per salvar la vida, però, davant del prec dels seus veïns necessitats, reflexionen i decideixen quedar-s'hi. La pel·lícula, que va guanyar el Gran Premi del Festival de Cannes de 2010, mostra la gran fe i fermesa amb què van afrontar el martiri.

Càntic a la vida cristiana

El P. José Manuel Vallejo va destacar que la pel·lícula és un cant a la vida cristiana en la seva essència més íntima: «El servei als altres, l'amor, la fraternitat, sobrietat, etc. Assenyala la presència invisible d'Aquell que sua sang i es deixa portar cap a la mort com un anyell mansoi.»

També va voler contextualitzar la vida del prior Christian de Chergé per entendre el seu tarannà, gràcies al qual va poder sostenir i animar els seus companys davant del martiri. «De família aristocràtica i fervorosa, va passar part de la seva infància a Algèria, on la seva mare li va ensenyar a pregar ("la meva Església primerenca") i a respectar els creients musulmans. Més tard, en la se-

Foto: Lydia Roig i el P. José Manuel Vallejo, durant l'acte.

va joventut, durant la guerra d'Algèria va tornar al país, on va entaular amistat amb Mohamed, un musulmà profundament religiós», va explicar el ponent.

«Un dia que parlàvem sobre la seva manera de pregar —va afegir el P. Vallejo—, es van trobar immersos en un tumult. Mohamed arrisca la seva vida per salvar la d'un oficial francès, però al cap de dos dies apareix degollat. A Christian el marcarà per sempre aquest episodi, com a exemple de com un musulmà pot viure el manament únic oferint la seva vida per amor a l'altre.» Més tard, ell mateix diria: «En la sang d'aquest amic, he sabut que la meva crida a seguir Crist havia de concretar-se en el mateix país on m'havia estat donada aquesta mostra de l'amor més gran.»

«Aquests episodis —va continuar explicant el conferenciant— van provocar un respecte profund als creients musulmans que el van dur a crear el 1979, ja com a prior, un grup de diàleg per aprofundir en les seves relacions i pregar plegats. Fins i tot va arribar a cedir una sala del monestir als veïns del poble per a les seves pregàries mentre construïen una mesquita.» «És difícil no acollir la pregària vingui d'on vingui», va declarar el P. José Manuel. I va subratllar que es tractava d'«una vocació de gent de pregària enmig de gent de pregària, encarnant de manera peculiar l'*ora et labora* de la tradició benedictina. La vida de Christian és una acció de gràcies; el cristià ho és per agraïment».

Per la seva part, Lydia Roig va comentar dos eixos ben definits a la pel·lícula: l'aspecte estètic i l'espiritual. Segons ella, bellesa i itinerari espiritual van junts sense oblidar la importància dels aspectes litúrgics. «M'agradaria destacar —va dir— l'itinerari espiritual dels monjos que culmina en una escena de

la pel·lícula on el prior prega desesperadament posant en relleu la impotència humana, però després d'una reflexió profunda, el protagonista canvia la seva pregària per un lliurament total.»

Testament espiritual

Per acabar, el P. Vallejo va voler fer un resum del testament espiritual corprenedor del prior Christian de Chergé. «El prior era un cristià de grans qualitats, com es desprèn del seu testament escrit el Nadal de 1993-1994, després de les amenaces del GIA, quan ja era conscient del seu martiri pròxim. Ell és exemple eloqüent de la més pura essència cristiana: donar la vida per amor als germans», va manifestar.

I va afegir el caputxí: «Com s'aprecia a la pel·lícula, quan reflexiona amb la resta de monjos sobre el martiri, el prior destaca que la seva vida ja havia estat donada al Senyor quan van decidir fer-se monjos ("la meva vida no és meua, essència del cristianisme").»

En el seu testament, Christian demana perdó a Déu i ofereix el seu als qui li han fet mal. Destaca que després de la seva mort finalment podrà ser satisfeta la seva curiositat de saber quin és el paper de l'islam en el pla de Déu. «Desitja submergir la seva mirada en el Pare per mirar-los com Ell els mira», va revelar el P. José Manuel Vallejo.

El darrer paràgraf, carregat d'emotivitat, fa referència al seu assassinat, al qual, com Jesús a la creu, li diu: «Et perdono perquè no saps el que fas. Et dono "gràcies i adéu", "cara a cara" i que Déu, Pare teu i meu, ens concedeixi als dos, com als lladres benaurats, retrobar-nos al Paradís.» «Això constitueix el *summum* del cristianisme, el perdó a l'enemic i esperança certa de la reconciliació al Cel», va acabar dient el ponent.

Club⁺amics Us recordem que
la rifa 2011 de l'Associació d'Amics de
Catalunya Cristiana està en marxa!

**Demana el teu talonari a l'oficina
de l'Associació, telèfon 934 092 700**

PREMIS DEL SORTEIG 2011:

1r premi: un cotxe Renault Twingo (o un de la mateixa gamma).

2n premi: dues places per a un Pelegrinatge a Terra Santa (període del viatge durant l'any 2011).

3r premi: una subscripció gratuïta al setmanari durant un any per al guanyador i una altra per a una persona que ell triï.

Premi especial: regal valorat en 500€ entre tots aquells que hagin adquirit un talonari sencer.

BASES DEL SORTEIG:

- Entraran en el sorteig tots els talonaris enviats als venedors.
- No entraran en el sorteig els talonaris emesos per l'Associació no enviats als seus venedors.
- No entraran en el sorteig els talonaris retornats abans de les 10 hores del dia del sorteig.
- No entraran en el sorteig els talonaris no retornats i no venuts o no pagats abans de les 10 hores del dia del sorteig.
- El sorteig se celebrarà d'acord amb l'ordre establert tradicionalment: 1) unitats, 2) desenes, 3) centenes, 4) unitats de miler i 5) desenes de miler. Si el número sortint no existeix, es repetirà el procés.
- No entraran en el sorteig els números no venuts abans de les 10 hores del dia del sorteig, venuts però no ingressats als dos comptes de l'Associació que són: "la Caixa" 2100 1334 91 0200076078 i Caixa Penedès 2081 0100 12 3300010800.
- El sorteig se celebrarà davant notari el dilluns 27 de juny, a les 16 hores a la sala de juntes de l'Associació. S'hi pot assistir.
- Els premis caducaran als 3 mesos del dia del sorteig —de data a data.
- L'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana publicarà els números premiats en el setmanari *Catalunya Cristiana* i es comunicaran a tots els venedors.

Mn. Jordi Farré, elegit novament acadèmic

Redacció / Barcelona

El rector de la basílica de la Mare de Déu de la Mercè, Mn. Jordi Farré i Muro, ha estat escollit membre de l'Acadèmia Belga-panyola d'Història, que ha valorat els seus treballs a favor de la recuperació del patrimoni artístic i cultural de l'Església, així com els seus estudis sobre heràldica

eclesiàstica. El nou acadèmic aportarà a aquesta institució acadèmica, actualment presidida pel marquès de Floresta, l'originalitat dels seus estudis sobre la relació entre el comtat de Flandes i la Corona d'Aragó. Mn. Farré (Lleida, 1942) ja formava part de la Real Acadèmia Matritense d'Heràldica i Geologia i de l'Acadèmia Melitense Hispana.

El cronista d'una època irrepètible

El Museu Diocesà de Barcelona acull una exposició sobre Federico Beltrán Massés

Miquel Àngel Codina
Barcelona

IberCaja i el Museu Diocesà de Barcelona són els organitzadors de l'exposició *Federico Beltrán Massés. Un pintor a la cort de Hollywood*, que es compon de 200 obres: pintures, dibuixos, documents, fotografies, etc. La mostra, que es pot visitar al Museu Diocesà de Barcelona fins al proper 17 de juliol, té com a objectiu fonamental «recuperar de l'oblit l'obra i la memòria d'aquest gran artista», en paraules de Pere Jordi Figuerola, comissari de l'exposició. «A la seva època —va assegurar— va ser molt famós. Els seus quadres fins i tot es venien més cars que els de Picasso.»

Alumne predilecte d'Antoni Caba a Barcelona i de Joaquim Sorolla a Madrid, Federico Beltrán Massés (Güira de Melena, Cuba, 1885 - Barcelona, 1949) va ser un dels pintors més cèlebres del període d'entreguerres. L'èxit de les seves obres a Europa, els Estats Units i l'Índia va superar la d'artistes coetanis seus com Zuloaga o Anglada Camarasa. Això no obstant, «en les darreres dècades ha estat objecte d'una escassa o gairebé nul·la atenció. Per exemple, només és citat una vegada i de forma circumstancial a l'enciclopèdia *Història de l'Art Català*», va comentar Figuerola. I va afegir: «Beltrán Massés va exercir el seu ofici de manera honesta i amb una enorme professionalitat. Era feliç pintant. La seva producció és ingent.»

Segons el comissari de l'exposició, «avui dia criden poderosament l'atenció les seves qualitats innates com a relacions públiques. Ell mateix va ser el seu millor marxant. Era reclamat per retratar l'alta societat. I va ser als Estats Units on el seu excel·lent *savoir faire* va assolir cotes insuperables. En menys d'un any va aconseguir guanyar-se la plena confiança del personatge més influent del país, el magnat de la premsa William Randolph Hearst (el *Ciudadà Kane* immortalitzat per Orson Welles), i de l'actor més popular del moment, Rodolfo Valentino».

Retrats de personalitats

Federico Beltrán Massés va retratar centenars de personalitats al llarg de la seva intensa vida. Entre d'altres, cal destacar el papa Pius XII, els reis Alfons XIII d'Espanya, Jordi VI del Regne Unit i Humbert II d'Itàlia, els maharajas de Kapurtala, la princesa Haag de Dinamarca, el vescomte Alain de

«El rei Alfons XIII» (1922).

«Mme. Bonnardel, comtessa de Montgomery» (1934).

Amistat amb Valentino

gran valor, no tan sols per ser inèdits, sinó perquè es tracta d'una col·lecció única, atès que tots els béns de Valentino se subhastaren i dispersaren després de la seva mort.

A l'exposició hi ha diversos objectes personals del mític actor Rodolfo Valentino (una ploma estilogràfica, una gel·laba que va utilitzar en el rodatge de la pel·lícula *El fill del caid...*), així com cartes, escrites en castellà i en francès, adreçades al seu bon amic Federico Beltrán Massés. En una de les darreres cartes de l'actor (amb data 14 de juny del 1926) li parla del seu mal d'estómac. Rodolfo Valentino va morir de peritonitis, als 31 anys, el 23 d'agost del 1926 a Nova York. Són objectes d'un

Léché, els actors Rodolfo Valentino, Pola Negri, Joan Crawford, Douglas Fairbanks Jr., Gloria Swanson i Marion Davies, els grans magnats de les finances (Rothschild, Morgan, Forbes) i les ballarines espanyoles Tórtola Valencia i Antonia Mercé «La Argentina».

«Aquesta mostra pretén recuperar un pintor que va triomfar espectacularment a la Biennal de Venècia del 1920, però que, igual com altres grans artistes del període d'entreguerres, va quedar eclipsat a la història pel *boom* de les avantguardes», va manifestar Pere Jordi Figuerola. Així mateix, va reconèixer que la millor definició per a Beltrán Massés és la d'artista «eclectic», ja que se l'ha qualificat de diverses maneres: luminista, postimpressionista, modernista, noucentista, preciosista, representant de la pintura *art déco*, etc.

Magdalena Lasala, coordinadora de programes culturals de l'Obra Social d'IberCaja, va ressaltar que «Federico Beltrán Massés va ser un creador indòmit i irreverent, un autèntic innovador en el retrat i el testimoni i cronista d'una forma de vida que avui ens sembla fascinant i irrepètible». «Si bé en aquest cas, el personatge hauria pogut eclipsar l'artista, la realitat és una altra. La seva obra, d'una qualitat innegable, mereix ser estudiada en tota la seva dimensió de treball», va constatar Lasala.

Per la seva banda, Mn. Josep M. Martí Bonet, director del Museu Diocesà de Barcelona, va explicar que «a través del llenguatge de l'art, es poden establir ponts intergeneracionals que convidin al diàleg i a la reflexió. Aquesta magnífica exposició antològica de Beltrán Massés n'és un exemple ben significatiu». De les obres que s'hi exhibeixen, a més dels retrats, cal fer esment de les següents: *Processó de Divendres Sant a Turègano* (1914), *La romeria* (1917), *Hora blava* (1917), *Davallament de la creu* (1921), *Jocs al parc* (1928) i *Mater Hispanica* (1938).

Una mènsula, joia del Museu de Lleida

Jordi Curcó / Lleida

El Museu de Lleida, Diocesà i Comarcal va celebrar el Dia Internacional dels Museus amb una jornada de portes obertes i la presentació de la «joia del Museu», a càrrec de Montserrat Macià, directora del Museu; Francesc Fité, professor de la Universitat de Lleida, i Carme Vidal, directora dels Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat a Lleida.

La joia d'enguany és una mènsula

(element decoratiu que sustenta una cornisa), que representa un cap femení, datada al primer terç del segle XIII i procedent de la Seu Vella de Lleida. De formes arrodonides i suaus, la figura, amb restes de policromia, apareix amb els cabells recollits i tocada amb una corona. La mènsula, que va ser trobada pels volts del 1945 entre un arrellec de pedres prop del Pla dels Gramàtics de la ciutat de Lleida, ha estat lliurada al Museu per la família Prats-Bernat d'Alpicat.

Llibres per als més joves

On és en Gori?

La Marga no és una gata com les altres. Viu al campanar de la catedral de Barcelona i sempre està disposada a ajudar els seus amics, però les entremaliades gàrgoles, l'Elefant i l'Unicorn, no li posen les coses fàcils. Les gàrgoles han amagat el cargol Gori en algun racó del barri Gòtic i la Marga l'ha de trobar abans no s'acabi el dia, ja que és l'aniversari del cargol i li han preparat una festa especial. Per sort, la gata comptarà amb l'ajuda de Santiago Rusiñol.

Núria Parera (text) i Pilarín Bayés (il·lustracions), La gata Marga i el misteri del cargol. Editorial Alrevés, 2011, 32 pàg.

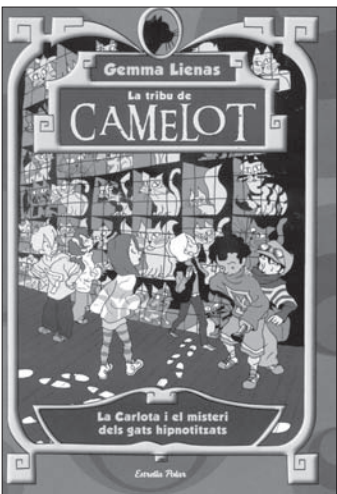
Un tresor atípic

Un bon dia, la vaca Florentina troba entre el correu una cosa sospitosa, per dir-ho d'alguna manera. Què deu ser? Després d'examinar-ho, no en té cap dubte: és el mapa d'un tresor enterrat a la seva granja! D'amagat, la Florentina i els seus amics decideixen cercar-lo. Per sort, tenen bon olfacte per seguir-ne les pistes. En un tancar i obrir d'ulls, es planten a l'hort i aleshores, ai, aleshores!, comença l'excavació arqueològica més gran i singular de la història.

Alexander Steffensmeier (text i il·lustracions), La Florentina cerca un tresor. Editorial Barcanova, 2011, 32 pàg.

Enigma i sospites

La Tribu de Camelot es troba davant d'una situació ben estranya: veuen com, al parc, sis gats avancen en fila índia, mirant endavant i amb els ulls ben oberts, i a prop, un home que els ensenya una llarga cadena amb una estatueta a l'extrem. El mateix dia, la Carlota i els seus amics comencen a tenir notícies de la desaparició de diversos gats del barri. Hi ha cap relació entre una cosa i l'altra? Es disparen les preguntes i la Tribu comença la investigació.

Gemma Lienas (text) i Jokin Mitxelena (il·lustracions), La Carlota i el misteri dels gats hipnotitzats. Editorial Estrella Polar, Col·lecció La Tribu de Camelot, 2011, 128 pàg.

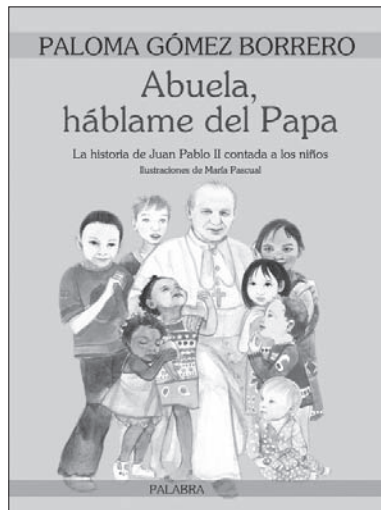
Destinació: la Lluna

«10 segons... 9... 8... 7... 6... Ignició!... 4... 3... 2... 1... 0... Enlairament! Cent metres més avall, els motors del coet estan a tota potència. En sento el terrible tremolor per tot el cos.» Als anys seixanta, uns homes excepcionals fan realitat un somni: anar a la Lluna. Un d'aquests homes, Jim Lovell, participa en els primers viatges. La missió Apollo 8 va bé; a la tornada és un personatge famós. L'angoixant missió Apollo 13, que ratlla el desastre, el convertirà en un heroi.

Philippe Nessmann (text), Els qui somiaven la Lluna. Missió Apollo. Editorial Bambú, Col·lecció Descobridors del Món, 2011, 228 pàg.

Un Papa sant

Paloma Gómez Borrero va acompanyar, com a periodista, Joan Pau II al llarg de tot el seu fructífer pontificat. En aquest llibre, a partir de les preguntes que li va formular una de les seves nêtes, ens descobreix un Papa sant que ha marcat tota la nostra època i que va oferir a la humanitat múltiples lliçons de germanor, pau i amor. Aquest llibre, escriu l'autora en el pròleg, va adreçat «als infants als quals tant va estimar, va defensar i va protegir...».

Paloma Gómez Borrero (text) i María Pascual (il·lustracions), Abuela, háblame del Papa. Ediciones Palabra, 2011, 88 pàg.

Fauna ben diversa

La finalitat essencial d'aquest llibre, adreçat a infants entre els 3 i 6 anys, és aprendre de manera entretinguda. Cada escena inclou un munt d'activitats i una gran quantitat de personatges i objectes per descobrir. Els més petits podran conèixer els animals que viuen a l'estany, al bosc, al Pol Nord i al Pol Sud, a l'escull coral·lí i a la sabana africana. Quan hagin acabat de llegir el llibre, podran jugar als sis jocs de memòria que s'hi inclouen.

Matt Mitter (text) i SI Artists (il·lustracions), Animals d'arreu del món. Llibre i jocs de memòria. Editorial Beascoa, 2011, 12 pàg.

El regne de les fades

L'Amanda, la fada de l'ametista, ha perdut la seva joia màgica i ja no pot fer que les coses desapareguin i tornin a aparèixer. Però quan la Raquel i la Cristina s'adonen que al parc d'aventures un dels ponts penjats s'esvaeix, creuen que l'ametista no pot estar gaire lluny. A cada llibre de la col·lecció La Magia del Arco Iris, el jove lector pot trobar un objecte màgic. Quan els aplegui tots, podrà trencar el conjur del malvat Jack Escarcha, que viu al castell de gel.

Daisy Meadows (text) i Georgie Riper (il·lustracions), Amanda, el hada de la amatista. Editorial Montena, Col·lecció La Magia del Arco Iris, 2011, 78 pàg.

L'univers del vers

En aquest volum es recull una sèrie de poemes infantils de l'escriptora i bibliotecària Joana Raspall, alguns ja publicats i altres d'inèdits. Ella mateixa explica que aquesta producció respon a la necessitat d'oferir al públic infantil català l'accés a la poesia, ja que l'oferta en aquest àmbit és malauradament poc extensa. A més, el llibre inclou un DVD on les imatges de Pere Cabaret van acompanyades de la veu de l'autora recitant els poemes.

Joana Raspall (text) i Pere Cabaret (il·lustracions), El meu món de poesia. Edicions El Cep i la Nansa, 2011, 68 pàg.

Crítica literària

Temps de vida

M'atreveixo a proposar un itinerari previ a la lectura del llibre de M. A. Pérez. Es tracta dels núm. 108 i 137 de *Quaderns de Cristianisme i Justícia* («Mirar cap a l'Àfrica. Redescobrir Europa» i «Àfrica, el continent maltractat», respectivament) perquè ambdues lectures ens situaran en la genuïtat d'aquest continent impregnant les imatges i les vivències de les *Cartes des del Camerun* d'un color real, lluny de l'exotisme i la mirada turística a la qual estem acostumats i que tan bé ens va.

L'autor aboca, amb una continuïtat desigual en el temps, i amb pinzellades d'ironia, les seves experiències a Blangoua acompanyant-les de reflexions sovint amarades per la sensibilitat que li aporta la seva fidelitat al projecte evangèlic: Jesús és explícitament present en un munt d'esdeveniments («Jesús és la millor notícia de la meua vida i també qui més me l'ha complicada»); la mirada humana ens fa partícips de la calor i el fred («és un fred de mal portar, incòmode»), el neguit, el contratemps, les dificultats... també de l'alegria i la festa, dels «moments màgics i bonics», del treball, la convivència, la pregària a la qual, tot sovint, en fa menció com si ella nodrís el dia a dia amb les seves nits.

La magnificència de la natura i el

MIQUEL ÀNGEL PÉREZ

Cartes des del Camerun. Sis anys a Blangoua
Edicions Saragossa, 2011, 175 pàg.

seu paisatge, les rutes impracticables, les pluges, els mosquits, la gent i els seus costums (a vegades, colpidors: *Marian*, la nena amb una «edat màgica»), la frugalitat del menjar, els infants, la pobresa... aquesta pobresa que aporta un desenvolupament que no acaba mai d'engegar; tot això, i més, en ho posen davant dels ulls, davant de la pròpia vida, unes *Cartes* escrites amb la mà de la vivència personal del seu autor.

Solament a tall d'exemple, un breu comentari sobre capítols concrets. «Esquena de dona»: el veig com un cant d'homenatge a aquesta dona, sempre anònima, que té cura del treball, de la família, tendra i acollidora «no sap res de complexos ni comparances». «Una ampolla i una creu» ens descriu la visita d'uns joves de diferents parròquies del Poble Nou i de Capellades: la seva mirada, em sembla, és la mateixa que si aterréssim al lloc: sorpresa i estranyesa de «veure» aquest món nou, distint, llunyà en tots els sentits, perquè malgrat els

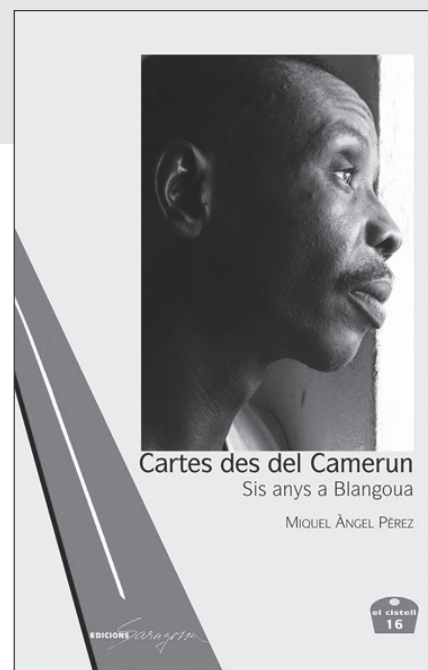
reportatges, pel·lícules, llibres... vistos i llegits, de la realitat solament en sabem alguna cosa quan la vivim. «Un dia qualsevol», entenc, respon a la nostra curiositat per saber què es fa en el dia a dia, tot i que la monotonia del temps em sembla gairebé inexistent. I així podria seguir amb els més de cinquanta capítols, petits capítols, amb què s'han dividit les *Cartes* essent, cadascun d'ells, el pòrtic d'un llibre viscut.

La compilació final feta des del santuari de la Mare de Déu de Puiggraciós es tanca amb el record per a un altre missioner com ell, en Jordi Mas, a qui dedica les *Cartes*. Torno enrere, al primer capítol per rellegir, ara desordenadament, aquest llibre que em plau recomanar però no com a lectura de lleure, com un passatemps, sinó com a immersió en una problemàtica actual i de la qual, malgrat no ens ho vulgui semblar, en som responsables.

Un proverbi africà diu: «No jutgis el teu germà assenyalant-lo amb un dit,

Rosa M. Boixareu Vilaplana

Col·labora amb la FCS
Blanquerna-URL i amb l'ISCREB

perquè si un dit l'assenyala a ell, a la teva mateixa mà veuràs que tres dits t'assenyalen a tu, i un dit assenyala el cel posant Déu per testimoni de la teva hipocresia» (*Quaderns Cij*, núm. 108).

Crítica cinematogràfica

Soul Surfer, metàfora sobre la vida i la superació

SOUL SURFER

DIRECTOR: Sean McNamara.

INTÈRPRETS: Dennis Quaid, AnnaSophia Robb, Helen Hunt, Craig T. Nelson, Jeremy Sumpter, Kevin Sorbo, entre altres.
Drama. 105 minuts.
Estats Units, 2011.

Amb un estil amable i atractiu per al públic jove es presenta aquesta pel·lícula sobre la vida de Bethany Hamilton, una jove surfista que va perdre un braç als 13 anys a causa de l'atac d'un tauró tigre a Kauai. «La vida és com surfear», diu la protagonista, «cal ser pacient per esperar les onades i fort per vèncer-les i aconseguir pujar-hi». Una metàfora sobre la lluita, la humilitat per deixar-se ajudar i la fe per transcendir els propis límits. Una pel·lícula on es parla de Déu amb naturalitat i on el més important per vèncer és obrir-se als altres.

Basada en l'autobiografia de la mateixa Bethany titulada «*Soul Surfer: A True Story of Faith, Family and Fighting to Get Back on the Board*», la versió cinematogràfica ha estat adaptada per Sean McNamara, especialista en sèries

televisives que ja anteriorment es va especialitzar com a productor en el món de les joves surfistes a *Surf Girls (Beyond the Break)*.

La història comença presentant-nos Bethany (AnnaSophia Robb, recordem *Un puente hacia Terabithia*) i la seva família a Hawaii on viuen abocats al mar i on la jove surfista comença a competir de petita. Després de les seqüències de l'atac del tauró resalta la lluita con-

tra rellotge per salvar la vida. A partir d'aquí, la segona part se centra en la crisi i reconstrucció de la seva vida i com l'accident l'ajuda a madurar com a persona i com a creient. En aquesta història de superació es ressalta el paper de la família: del pare (Dennis Quaid), que és un entrenador de surfistes, i de la mare Cheri (Helen Hunt, recordem el seu Oscar a *Mejor imposible*), que és professora, així com de la protecció dels dos germans grans, Noé (Ross Thomas) i Timmy (Chris Brochu), que sempre estan disposats a ajudar la seva germana més petita. Igualment s'hi destaca el paper de la seva acompanyant espiritual Sarah Hill (Carrie Underwood), que l'ajuda a confiar i créixer en la fe. També s'hi destaca el valor de l'amistat representat per la seva amiga Alana Blanchard (Lorraine Nicholson) i de la competència a través de la seva rival i antagonista Malina Birch (Sonya Balmores).

L'estil cinematogràfic barreja l'estructura típica de les pel·lícules juvenils amb les anomenades sèries de platja (*Baywatch*, *Vigilantes de la playa*). Així música abundant, imatges boniques de la lluita contra les onades, coreografies precioses de l'esport del surf i cossos arrodonits i al sol. Amb tot, el format televisiu bastant senzill es fa vehicle d'una història emotiva, que no es decanta cap al melodrama, i profunda a la vegada. On des de la prova i la dificul-

tat s'aprofundeixen en les fonts profundes que obren la persona més enllà de les seves limitacions.

Especialment ben rodat l'efecte digital de la manca del braç de Bethany, el guió també resulta bastant complet, i és destacable el gir cap a la solidaritat que representa el viatge a Tailàndia per ajudar les víctimes del tsunami del 2004. Allà la jove protagonista aprèn a vèncer les pròpies dificultats i ajudar els que estan en pitjor situació que ella mateixa. I aquí destaquem la seqüència de la tornada al mar com a símbol del desig de lluitar i avançar.

Des del punt de vista espiritual el missatge és senzill. La família i la fe són pilars per superar les proves de la vida. La família amb el suport afectiu i de confiança. La fe per endinsar-se en el misteri i descobrir que, fins i tot, el que és negatiu es pot convertir en alguna cosa bona i que Déu ajuda a mirar des del més enllà les possibilitats humanes.

Estem, doncs, davant d'una proposta de cinema juvenil amb format amable i fons suggeridor. Des d'una narració senzilla i bastant previsible s'hi proposen valors com el coratge davant de la dificultat, el sentit de l'amistat, la competició com a possibilitat per al creixement, l'obertura als altres i el seu dolor o la disposició d'estendre els braços més enllà dels límits. Fins i tot, on no sembla possible arribar-hi.

Peio Sánchez

Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Alerta al forat d'ozó!

Oi que en sou conscients, del perill que hi ha si la capa d'ozó que embolcalla el nostre planeta s'afebleix? N'hem parlat altres vegades. Si les radiacions solars ens arribessin sense que hi hagués aquesta capa protectora es multiplicarien els càncers i moltes altres molèsties es precipitarien sobre el nostre habitatge terrestre. Doncs bé, per desgràcia us haig de fer saber que, si encara no ho heu llegit enlloc, l'ozó que hi ha cap a la part del Pol Nord, o sigui a la zona àrtica, resulta que, segons l'informe de l'Organització Meteorològica Mundial i el Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient del mes d'abril passat, ha minvat d'una manera perillosa. El forat d'ozó enguany està batent rècords. Les observacions realitzades durant aquestes últimes setmanes amb els globus meteorològics, a més del que ja ens donaven els satèl·lits en òrbita, indiquen que hi ha punts en què la pèrdua d'ozó de la zona nord del planeta arriba a un 40%, cosa que comença a ser alarmant, perquè fins ara la màxima reducció d'aquest gas en aquesta zona havia estat de només el 30%. I ha estat sobre l'Escandinàvia on s'ha enregistrat aquesta màxima baixada.

Aurora boreal, a Noruega.

Els experts ens diuen que la causa principal d'aquest increment de dany ha d'haver estat la persistència dels gasos nocius clorofluocarbonats

(abreujament els CFC) que persisteixen encara a les capes altes de l'atmosfera, i arriben a l'estratosfera, en combinació amb les baixes temperatures que ha patit l'Àrtic aquest hivern. Fa 22 anys que el protocol de Mont-real va proclamar el control d'aquests gasos que certament destrueixen la capa d'ozó i sort d'això! Ara se sap que la recuperació del nivell d'ozó no es podrà aconseguir del tot fins cap al 2050, perquè els CFC s'aguanten encara molt fermes i van reaccionant químicament, i també lentament, amb l'ozó. I va ser l'ús humà que els va anar llançant a l'atmosfera quan es van fer servir massivament en aplicacions, com els circuits de refrigeració en les neveres i en insecticides, fins que els científics no s'adonaren dels seus efectes en aquesta capa de l'estratosfera i es va donar l'alarma. Sort d'aquella prohibició de fa 22 anys, que si no fos així ara s'hauria perdut, potser del tot, una protecció preciosa de la vida sobre la Terra. N'hem d'estar ben conscients perquè mai no torni a passar una cosa semblant.

L'univers de les galàxies

34. Què cal dir de les radiacions superenergètiques que ens arriben del cel

Sort en tenim de la nostra atmosfera que les reté i absorbeix a les capes altes, perquè ens podrien provocar efectes desastrosos a la salut. Més encara, farien impossible la vida sobre la terra, almenys la vida que coneixem. Les radiacions a què ens referim són simplement fotons corresponents a la zona més energètica de l'espectre: raigs X i raigs gamma. Ens arriben constantment del cel i generalment no sabem de quina font concreta provenen, però sí que podem dir que només processos molt violents poden desencadenar unes projeccions d'energia tan descomunals. Direm alguna cosa dels estudis que se n'han fet i de les conclusions a què s'ha arribat.

Hi ha radiacions gamma que són de la nostra galàxia

Com que, com acabem de dir, l'atmosfera ens en protegeix, només es poden captar aquestes radiacions amb satèl·lits posats en òrbita. I això no va fer-se fins a l'any 1962. Els americans n'havien llançat un, dotat de radiotelescopi detector d'ones ultracurtes, per trobar si hi havia a la galàxia algun emissor que pogués identificar-se amb un forat negre. I, efectivament, detectà una radiofont de raigs X a la constel·lació de l'Escorpió (Scorpio) i se la denominà Sco-1. El que no va poder fer encara aquell satèl·lit és assenyalar exactament el punt d'on provenia aquella radiació tan energètica. Fins al 1966 no es pogué identificar amb una estrella que és de 13a magnitud aparent i es troba a uns 100 anys llum. Això provocà un programa de detecció d'ones energètiques del tipus raig X, anomenat SAS o sigui Small Astronomy Satellite. El primer d'aquests satèl·lits s'anomenà SAS-1, o també Uhuru (= llibertat, en swahili) llançat des de la costa de Kenya el 1970. Va proporcionar el coneixement de més de 200 radiofonts

X, de les quals la meitat, aproximadament, corresponien a galàxies llunyanes. Li seguiren el SAS-2 i el SAS-3. I el 1976 un altre de més sofisticat i de més llarg abast, el que s'anomenà HEAO, de High Energy Astronomical Observatory, que, a més dels raigs X, ja podia també captar els gamma.

El nombre creixent de radiofonts d'aquests tipus començà a intrigar la comunitat dels astrònoms del món i els europeus decidiren investigar-les ells també. El primer que posaren en òrbita va ser el 1989, amb l'objectiu específic de captar radiació gamma, va ser el *Granat*, satèl·lit rus dotat del radiotelescopi de raigs gamma *Sigma*, de fabricació francesa. El radiotelescopi aquest era de gran mèrit perquè solucionava un doble problema que presenta la detecció d'aquesta classe de radiació que, tenint la longitud d'ona inferior a les distàncies interatòmiques, no es pot reflectir, i que els fotons tan energètics que emet són pocs en quantitat i cal temps per detectar-los. El *Granat* superava aquests dos inconvenients i es pogueren detectar amb èxit radiofonts de la nostra galàxia que eren estrelles neutròniques altament magnetitzades i forats negres indubtables.

Mentrestant, el 7 d'abril de 1991 els americans també posaven en òrbita un detector semblant, el Compton o GRO (de Gamma Ray Observatory), amb la naveta *Atlantis*.

Pel que fa al Sigma va descobrir fenòmens molt interessants. Per exemple, la radiació de l'objecte 1E 1740 7 2942, que a més de ser una font de raigs X, el 13 d'octubre de 1990 féu una explosió energètica, captada pel satèl·lit, que arribà a ser de 300-600 keV, cosa que s'interpretà per anihilació de positrons i electrons que xocaven, i, per consegüent, si s'hi fabricaven positrons és que hi havia d'haver un forat negre que

xuclava el gas d'una estrella pròxima. I poc després vuit fenòmens semblants més eren captats pel mateix *Sigma*. Un d'ells va ser la radiofont corresponent a la «nova» de la constel·lació de la Musca, que era el residu d'una estrella que havia passat per la fase de nova. Amb aquestes troballes es confirmava que quan un forat negre fa parella amb una estrella li va xuclant amb violència l'atmosfera superficial, cosa que ja s'havia suposat el 1965 (com dèiem al capítol 16) i això els fa fàcils de detectar, perquè si és radiació gamma la que s'hi produeix no pot atribuir-se a una estrella neutrònica. Els astrofísics diuen que en aquest procés un 10 % de la massa de la matèria aspirada pel forat negre és recuperada pel disc d'acreció i transformada en radiació segons la cèlebre fórmula einsteiniana de l'equivalència entre massa i energia $E=mc^2$. Per això l'objecte (parella de forat negre i estrella) de nom 1E 1740 7 2942 pot irradiar en energia gamma més de 10^{30} watts, que és el que s'ha calculat que fa i que equival a la producció alhora de més de mil bilions de milions de centrals de 1.000 megawatts. Si en poguéssim aprofitar alguna bilionèsima d'aquesta energia!

I moltes galàxies actives són també radiofonts gamma

Ja sabem que s'anomenen «galàxies actives» o AGN les que mostren ser radiofonts molt energètiques. Però quan en un principi es qualificaren així encara no se n'havia analitzat la contribució en la radiació gamma. La primera galàxia activa descoberta va ser la de Seyfert de 1943, que es veié que irradiava de manera extraordinària en l'infraroig (en parlarem al capítol 25). Després se n'han observat moltes més. Són galàxies que tenen clarament un enorme forat negre central o bé dos, de vegades, quan

provenen del xoc de dues. L'energia descomunal que emeten és la que s'origina per l'acreció a l'entorn del forat negre supermassiu que pot ser des d'un milió a mil milions de masses solars.

El satèl·lit Compton americà que hem dit abans determinà que hi ha dos grups ben definits d'AGN: unes que emeten fins a 100 keV, amb breus períodes que poden arribar a ser de 1 MeV, i les que tot el temps irradien més enllà dels 100 MeV. Algunes d'aquesta segona classe arriben a altíssimes energies, com l'AGN que estava catalogada com a galàxia de Markarian 421: va arribar als 500 GeV; ara s'ha vist que cal col·locar-la entre els blàzars que explicàvem al capítol 31. Per explicar l'enorme energia que projecten aquests últims objectes s'ha pensat en un procés, anomenat procés Compton, que fonamentalment diu que emeten electrons amb velocitat relativista (o sigui pròxima a la de la llum) transportats per jets de matèria que comunicarien la seva energia a fotons no tan energètics emesos pel disc que rodeja el forat negre.

Però, diguem-ho tot: encara no s'ha arribat a una explicació segura i definitiva per a aquests fenòmens tan violents que es van enregistrant en el cosmos. Cal fer-ne un estudi més complet. I els interrogants que hi resten són molts encara. Per exemple, les «fulguracions» o erupcions sobtades de raigs gamma, GBR en sigles angleses, que es començaren a detectar el 1973 i no s'han aclarit gens. Poden durar des de pocs mil·lisegons fins a uns quants minuts i es troben distribuïdes en totes les direccions del cel. Per ara no s'han pogut identificar amb cap objecte conegut del cel. El 1997 es va veure que presenten una postluminiscència, que vol dir una emissió de durada més llarga en ones no tan energètiques de raigs X, de llum i de ràdio. Sembla que s'originen en llocs molt llunyans del fons còsmic però encara no sabem quina mena d'objectes els provoquen. Com tantes altres vegades hem de dir que cal esperar que la ciència ens vagi aclarint els nous fenòmens que de mica en mica es va observant en aquestes immensitats de l'univers.

La música clàssica a Ràdio Estel

Enric Frigola
Coordinador de Ràdio Estel

Una de les novetats que es van introduir a la programació de Ràdio Estel quan va començar la nova singladura el mes de setembre passat fou la d'incrementar la presència de la música clàssica, algunes vegades en forma de programes específics, d'altres en combinació amb altres tipus de música en diversos moments del dia.

Es tracta de fragments molt ben seleccionats dels grans compositors de la història de la música, des del barroc fins als nostres dies; inclosos, naturalment, els més importants compositors catalans: no és gens estrany que els nostres fidels oients es trobin amb composicions de Tolrà, Massià, Mompou, Guinjoan, Grau, Blancafort, Granados, Pujol, Pahissa, Morera, Lamote de Grignon, o Montsalvatge, entre molts altres. Compositors, tots ells, d'una categoria indiscutible l'obra dels quals no és gens fàcil trobar a la programació de qualsevol altra emissora de ràdio.

Pel que fa a intèrprets, comptem amb els enregistraments d'orquestrs i cantants; des de l'OBC o la Simfònica del Vallès, fins a les veus de Montserrat Caballé, Josep Carreras, Victòria dels Àngels, Jaume Aragall, o Josep Bros, Núria Rial i d'altres de les noves generacions de veus líriques.

De dilluns a divendres s'escolta aquest tipus de música, de forma habitual, al programa *Escolta la música i pensa*, des de la mitjanit fins a les sis del matí, *L'albada*, de sis a set, i al *Petit concert de tarda*, després de les vespres en directe des de Montserrat. I també durant el dia, tot intentant demostrar-nos que si la selecció està feta amb rigor, i criteris de qualitat, la presència de peces de música clàssica o contemporània, entre els grans èxits de la música lleugera, no està gens renyida, tot al contrari.

Però és durant el cap de setmana quan Ràdio Estel té els programes específics dedicats als grans moments de la música religiosa de tots els temps. Cada diumenge, a les sis del matí, arriba *La cantata del diumenge*, presentada per Josep Miquel Serra. Johan Sebastian Bach, possiblement el més gran compositor de tots els temps, va compondre unes 200 cantates d'Església, destinades a celebrar les festivitats religioses de l'any litúrgic luterà, cadascuna d'elles autèntiques obres mestres. En programem una cada setmana.

Després de la missa de Montserrat, pels volts d'un quart d'una, ens trobem amb un *Petit concert de migdia*, i quan arriba el capvespre, després de la missa des de la catedral de Barcelona, Oriol Casals ens presenta *Cantate Domino*, amb les millors obres de música religiosa de la història. Un programa que després d'alguns mesos en antena ha esdevingut una cita obligada per als amants d'aquest gènere, probablement més dels que ens imaginem.

Sense passar per alt una de les nostres agendes diàries, on el nostre col·laborador Joan Úbeda repassa les grans efemèrides musicals del dia.

«La presència de peces de música clàssica o contemporània, entre els grans èxits de la música lleugera, no està gens renyida»

Graella de Ràdio Estel

Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	
0.00	Completes des de Sta. Maria de Solius							0.00	
	l'Evangeli								
							De matinada		
1.00	Dietaris de música i músics							1.00	
							De matinada		
2.00	Informació							2.00	
3.00								3.00	
	Informació								
4.00								4.00	
	Informació								
5.00								5.00	
	Informació								
6.00	L'albada						La cantata del diumenge	6.00	
7.00	Titulars							7.00	
	El Rosari								
	l'Evangeli								
7.30	Laudes des del monestir de Montserrat							7.30	
8.00	El primer cafè					Una raó per viure	El Campanar	8.00	
8.30						Església viva	Església d'Urgell	8.30	
9.00						Serveis (Temps)		Tot sardana	9.00
						Sons de la terra			
10.00	Informatiu					Santoral		10.00	
10.30	Santoral					A tota costa	Avui és festa	10.30	
							La taula de l'Evangeli		
11.00	Informatiu					Microestel	Missa Conventual des de Montserrat	11.00	
11.30	Microestel					Trotamundos			
12.00	Àngelus					Trotamundos	Petit concert de migdia	12.00	
	Titulars								
	Microestel						Fundacions		
12.30								12.30	
13.00	Cant de la Salve des del monestir de Montserrat					Microestel		13.00	
13.30	Microestel					Tenim un problema	Rutes per Catalunya		
14.00	Informatiu						Rutes per Catalunya	14.00	
14.30	Microestel								
15.00	Informatiu					Escolta'm	Gent jazz	15.00	
15.30	Microestel								
16.00	Informatiu					Microestel		16.00	
16.30	Comentari General								
17.00	Informació							17.00	
17.30	Microestel					Microestel	La taula de l'Evangeli	17.30	
18.00	Informatiu					Gent Gran	Missa del Corpus	18.00	
18.30	l'Evangeli							18.30	
18.45	Vespres des del monestir de Montserrat							19.00	
19.00									
19.30						Microestel		19.30	
20.00	Nits estel					Plusvàlua (r)	Cantate Domino	20.00	
21.00	Informatiu					Microestel		21.00	
	Valors a peu de carrer	De cap i de nou	Plusvàlua	Fundacions	Catalunya sense barreres	De cap i de nou (r)	Missatge en una ampolla (r)		
				Una raó per viure					
22.00	Andorra actualitat					Microestel		22.00	
	Missatge en una ampolla	Buscant la llum	Punt ORG	Paraules d'Amor	Amb llum pròpia	Catalunya sense barreres (r)	Arsènic per compassió		
23.00	Microestel							23.00	
	Kosmos	Peces úniques	Gent jazz	Escolta'm	El club del country	En concert	Tenim un problema (r)		
Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	

▬ Espais de radiofórmula

JUNY ÉS EL MES CONSAGRAT AL SAGRAT COR DE JESÚS

INTERNET

- **AGUSTINS RECOL·LECTES.**— «Una paraula amiga» és el nom que ha escollit el prior general dels agustins recol·lectes, Miguel Miró, per al blog que acaba d'estrenar al portal oficial de l'orde: www.agustinosrecoletos.com.

ALTRES BISBATS

- **PASTORAL DE LA SALUT.**— XVI curs per a seminaristes sobre *Juventud y salud*, del **dilluns 11 de juliol al dissabte 16**, a Los Molinos (Madrid). Més informació i inscripcions: tel. 918 550 004.
- **ESCOLA DE FORMACIÓ MISSIONERA.**— Curs de renovació, actualització i espiritualitat missionera del **dijous 14 de juliol al diumenge 24** a Majadahonda (Madrid). Més informació: esformis@hotmail.com, www.escuelaformacionmisionera.org.
- **NOVAHUMANITAS.**— Sessió *Descobreix-te a tu mateix*, dirigida per M. Ángeles de los Ríos, a València, els caps de setmana del **15 al 17 de juliol**, i del **22 al 24**. Informació i inscripcions: tel. 616 164 006, www.novahumanitas.org.
- **«ADELANTE 2011».**— Del **dimecres 10 d'agost al dilluns 15**, trobada internacional per a joves organitzada pel moviment Kairós a Vitòria: pregària, música, formació, tallers, esport, teatre, servei... Més informació: www.adelante2011.org.
- **EDITORIAL VERBO DIVINO.**— Orga-
- nitza el curs bíblic *Biblia y las religiones. Historia, arqueología, textos bíblicos orientales e introducción a las lenguas bíblicas*, del **dimarts 23 d'agost al dimarts 30**. Serà a Dueñas (Palència). Més informació: tel. 619 994 666, formacion@verbodivino.es.

BARCELONA

- **AMICS DEL PARE PIUS DE PIETRELCINA.**— Trobada cada darrer dilluns de mes (pregària i reunió) dirigida per fra Valentí Serra, caputxí. Propera sessió el **dilluns 27 de juny**, a les 18.15. Parròquia de la Concepció, c/ Llúria, 70 – Barcelona, tel. 934 576 552.
- **FESTA DE SANT JOSEPMARIA ESCRIVÀ DE BALAGUER.**— El **dilluns 27 de juny**, a les 20.00, l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, presidirà la celebració de la festa del sant a la catedral de Barcelona.
- **GTER.**— El **dimarts 28 de juny**, de 9.30 a 17.00, organitza una jornada de formació sobre *Finances ètiques i comunitats religioses*. Per a més informació i inscripcions: gter@grupderelegions.org.
- **LLIBRERIA CLARET.**— El **dimarts 28 de juny**, a les 19.30, ACAT convida a la conferència *Defensa de los derechos humanos y procesos de construcción de alternativas, en un contexto de guerra en México*, a càrrec d'Eduardo J. Almeida (llicenciat en Comunicació) i Tamara San Miguel (sociòloga). C/ Roger de Llúria, 5 – Barcelona.
- **MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES.**— El **dimecres 29 de juny**, festa de Sant Pere i Sant Pau: a les 18.30, vespres; a les 19.30, eucaristia; coca i completes. C/ Anglès, 55 – Barcelona.
- **SANTA MARIA DEL PI.**— El **divendres 1 de juliol**, a les 21.30, concert solidari per la salut mental amb Spirituals by the Gospel Viu Choir, dirigit per Moisés Sala. Serà a la basílica de Santa Maria del Pi de Barcelona.
- **TIBIDABO.**— El **divendres 1 de juliol**, festa del Sagrat Cor de Jesús: eucaristies a les 8.00, 12.00 i 17.00; Rosari i vespres a les 18.00; a les 19.00, solemne concelebració presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach; commemoració dels centenaris de la cripta i del temple; benedicció a la ciutat; el **diumenge 3**, a les 12.00, consagració de les famílies al Sagrat Cor de Jesús. Presideix l'arquebisbe Joan Enric Vives.
- **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls participarà el **divendres 1 de juliol**, a l'eucaristia de les 19.00: ofertori: *Improperium expectavit* de Giorgi; comunió: *O sacrum convivium* a 5, de Morales; el **diumenge 3**, a les 10.30, ofertori: *Populum humilem* de Martini; comunió: *Suscepimus Deus* de Byrd; sortida: *Cantate Domino* a 4, de Hassler.
- **CURS D'ICONOGRAFIA BIZANTINA.**— Del **divendres 1 de juliol al dimecres 6**, a càrrec de Neculai Saftiu, a Llars Mundet de Barcelona. Més informació: tel. 678 933 391, nicu_saftiu@yahoo.com.
- **CASAL D'ESTIU.**— Del **divendres 1 de juliol al divendres 29**, organitzat per la parròquia de la Concepció de Barcelona. De dilluns a divendres, tot el dia o mitja jornada, el nombre de setmanes que convingui, amb dinar o no. Hi haurà jocs, esport, tallers, piscina, excursions... Més informació i inscripcions: tel. 934 576 552 o 666 394 521.
- **CELEBRACIÓ DE SANT PAU.**— El **dissabte 2 de juliol**: a les 18.00, eucaristia; a les 19.00, concert de TeSeguiré (projecte bíblicomusical); a les 20.00, pìscolabis. Organitzen: Llibreria Paulines, Escola d'Animació Bíblica de Barcelona i Grup Bíblic i Missioner «Cinco panes y dos peces». Lloc: Llibreria Paulines, rda. Sant Pere, 19 – Barcelona, tel. 933 011 488.
- **CARILLÓ.**— El **diumenge 3 de juliol**, a les 12.00, concert *Summer Ragtime* a càrrec d'Anna M. Reverté. Lloc d'audició: pati dels Tarongers o Galeria Gòtica del Palau de la Generalitat.
- **JOVENTUT.**— Del **dilluns 4 de juliol al dimecres 6**, Jornades sobre *Proposta de la fe als joves*, al Seminari Conciliar de Barcelona. Més informació i inscripcions: tel. 933 021 041, fax 933 173 986, secretaria@sicb.e.telefonica.net, www.sicb-catequesi.cat.
- **MISSIONERES CLARETIANES.**— Exer-

MONESTIR DE MONTSERRAT

LITÚRGIA.— Del **dilluns 4 de juliol al divendres 8**, XXXIII Curs d'estiu de litúrgia sobre *La bellesa de la Paraula. Escriptura i gest d'una presència*, dirigit per Jaume González Padrós. Més informació i inscripcions: tel. 933 022 235.

ROMERIA.— Del **dijous 7 de juliol al dijous 14**, romeria de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de Lleida (Teresina Llop, tel. 973 270 338); en les mateixes dates, colònia Qumran per a nens i nenes de 8 a 14 anys (Mn. Xavier Batiste, tel. 973 273 570).

TROBADES D'ANIMADORS DE CANTS.— Seran del **dilluns 25 de juliol al dissabte 30**; del **dilluns 1 d'agost al dissabte 6** i del **dilluns 8 al dissabte 13** dirigides per Aida Espelt, Lluís Vilamajó i Pablo Larraz, respectivament. Més informació: tel. 938 777 766, trobadescant@abadiamontserrat.net

cicis espirituals del **dimarts 5 de juliol al dijous 14**, dirigits pel P. Jaume Boda. Casa d'espiritualitat Maria Antonia París, c/ Major de Sarrià, 169 – Barcelona, tel. 932 037 212, fax 923 055 366.

• **CASAL LOIOLA.**— Els **dijous 7 i 14 de juliol**, de 20.30 a 22.00, *Els vespres ens calen: una mirada cristiana de la història recent*. C/ Balmes, 138 – Barcelona, tel. 934 156 334, www.casalloiola.org.

• **UNIVERSITAT DE BARCELONA.**— Del **dilluns 11 de juliol al divendres 15**, curs de Trinidad Donoso Vázquez (professora titular del Departament de Mètodes de Recerca i Diagnòstic en Educació) sobre *Dones i misticisme*. Més informació: tel. 934 035 880, juliols@ub.edu.

• **GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT.**— Exercicis espirituals oberts a tothom, del **dilluns 11 de juliol al dissabte 16**, en castellà, dirigits per Mn. Joan Güell, director central dels GOA. Més informació: tel. 932 181 005, goracionamistad@yahoo.es.

• **XXXIV JOCS FLORALS DE LA TARDOR.**— Organitzats per l'Associació Coordinadora d'Activitats per a la gent gran. Els poemes es podran presentar fins al **divendres 14 d'octubre**. Més informació: c/ Diputació, 282, pral. 1a – Barcelona.

• **MÀSTER.**— L'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona i la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna ofereix per al curs 2011-2012 un màster en *Identitats religioses i diàleg*. Més informació: tel. 934 514 963, www.iscreb.org.

GIRONA

• **SAGRAT COR.**— El **dijous 30 de juny**, a les 22.00, adoració nocturna; el **divendres 1 de juliol**, a les 20.00, festa del

發神無以靈將恐歎

恐裂地無以寧將恐

其致之天無以清將

*Si el cel no fos clar
podria caure a trossos.
Si la terra no fos ferma
es podria erosionar.
Si els esperits no tinguessin
poders deixarien d'existir.
Si la vall no tingués allò
que l'omple es podria assecar.*

**CONVIVÈNCIES
AMB PETER YANG**

De l'1 al 10 de juliol
a
SANTANDER

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ
«Rincón del Silencio»
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 242 787

ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.
Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es
Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

JOSEP M. PUIGJANER HA ESCRIT LA BIOGRAFIA DEL POLÍTIC CATALÀ

«El plus evangèlic es notava en Anton Cañellas»

Carme Munté

Va ser en l'etapa de periodista a Madrid que l'escriptor Josep M. Puigjaner va conèixer el polític Anton Cañellas, però quan la relació d'amistat es va consolidar va ser en tornar a Catalunya per dirigir la revista *Orifloma*. Puigjaner va tenir ocasió de seguir de prop les peripecies polítiques d'Anton Cañellas, des de la seva etapa de líder d'Unió Democràtica de Catalunya, passant pels seus intents de fundar una opció política de centre, fins esdevenir Síndic de Greuges. Amb tot, escriure la biografia de Cañellas, mort l'any 2006, no entrava en els plans de Puigjaner, fins que fa tres anys l'historiador Albert Manent, bon amic seu, li ho va demanar per evitar que caigués en l'oblit. D'aquí va sorgir el projecte editorial *Anton Cañellas. De la resistència democràtica a la tutela de la dignitat humana* (A Contra Vent Editors).

Quins són els trets que configuren el tarannà d'Anton Cañellas?

El definiria com un catalanista, federalista i demòcrata radical que es va passar quaranta anys de la seva vida batallant amb la dictadura franquista. Aquests serien els trets fonamentals de la seva personalitat política. Des del punt de vista ideològic, Cañellas és un demòcrata cristià inspirat per personatges com Joan Baptista Roca i Cavall (el seu sogre i un dels prohoms d'Unió Democràtica de Catalunya), Carles Cardó, Jacques Maritain, Albert Camus, Georges Bernanos o Emmanuel Mounier. I com que era amic

dels grans polítics europeus democratacristians de després de la Segona Guerra Mundial, podem dir que Anton Cañellas és el polític català i fins i tot espanyol més important i més valorat de cara a l'exterior contra el règim de Franco.

L'expulsió d'Unió Democràtica va ser un dels fets més difícils de la seva trajectòria política?

Sí. El van expulsar l'any 1968 en el VII Congrés d'Unió Democràtica, des-

prés que hagués fracassat la seva proposta d'aliança amb la Unió de Centre Democràtic d'Adolfo Suárez. Com que no va voler renunciar a la seva proposta, va marxar del partit amb uns 300 militants. Va crear el seu propi partit, Centristes de Catalunya-UCD, però no va veure que la Unió del Centre Democràtic era un bluf que al cap de tres anys va desaparèixer.

Va ser un gran fracàs, oi?

Sí, però potser a l'Anton Cañellas l'hem de valorar per la seva actuació política entre el 1945 i el 1975, perquè és en aquests trenta anys quan va tenir un gran protagonisme a Catalunya i Espanya.

Com valora la seva etapa de Síndic de Greuges (1993-2004)?

Com a Síndic de Greuges va omplir una època molt brillant. Una de les accions més importants que va fer de cara a l'exterior va ser l'intent de negociació entre els bàndols enfrontats a la guerra dels Balcans. Pel que fa a la immigració, els seus discursos i el seu treball emanaven una gran sensibilitat i un gran esperit d'acollida que procedien del seu humanisme cristià. No hi ha dubte que les persones que viuen d'acord amb l'Evangeli tenen una altra manera de pensar que les que ho fan des del punt de vista de la neutralitat religiosa. El plus de la convicció evangèlica es nota, i en Anton Cañellas es notava.

Pensant-ho millor

Francesc Riu,
salesià
President de la
Fundació Rinaldi

La tecnologia!

Avui dia ja no som capaços de viure sense recórrer als progressos derivats de la tecnologia, en tots els camps i sense excepcions. Per això, quan ens quedem sense corrent elèctric, per la causa que sigui, sembla que tot quedi paralitzat. Avui ja no podem fer passos significatius en el desenvolupament de la persona i dels pobles prescindint dels progressos tecnològics. No ens ha de sorprendre que el papa Benet hagi dedicat a aquesta qüestió el darrer capítol de l'encíclica *Caritat en la veritat*. Abans de pronunciar-se sobre alguns aspectes concrets, molt rellevants, ha volgut exposar i justificar un principi: el progrés tecnològic és extraordinàriament útil, però no és un absolut.

El Papa planteja la qüestió en els termes següents: «En l'actualitat, el desenvolupament està estretament lligat al progrés tecnològic, amb les seves sorprenents aplicacions en el camp de la biologia. La tecnologia —convé subratllar-ho— és un fet profundament humà, vinculat a l'autonomia i la llibertat de l'home. En la tecnologia es manifesta i confirma l'hegemonia de l'esperit sobre la matèria.»

Després de recordar els evidents avantatges de l'ús de la tecnologia, el Papa segueix: «En la tecnologia, vista com una expressió del seu talent, l'home es reconeix a si mateix i forja la seva pròpia humanitat. La tecnologia és el fruit objectiu del treball de l'home; però el seu origen i la seva raó de ser, els trobem en l'element subjectiu: la persona humana. Per això, la tecnologia mai no és mera tecnologia.»

«La tecnologia manifesta qui és l'home i quines són les seves aspiracions en l'àmbit del desenvolupament, i expressa la tensió interior que l'impulsa a superar les limitacions materials.

En aquest sentit, la tecnologia és una resposta al manament de conrear i tenir cura de la terra que Déu ha confiat a la humanitat, i ha de servir per reforçar l'aliança entre els éssers humans i l'entorn, una aliança que ha de reflectir l'amor creador de Déu.»

Fetes aquestes consideracions, i havent recordat que, bo i recorrent a la tecnologia, les nostres accions segueixen essent accions humanes i lliures, el Papa conclou: «La tecnologia ens atrau poderosament perquè ens allibera de les nostres limitacions físiques i amplia el nostre horitzó. Però la llibertat humana és autèntica només quan respon a l'atracció de la tecnologia amb decisions que són expressió de la seva responsabilitat moral. D'aquí la necessitat urgent de formació per a un ús èticament responsable de la tecnologia.»

Rauxa

Una actitud modèlica

El 8 de juny TV3 va emetre un reportatge, conduït per Josep Cuní, amb el títol de *L'aventura del romànic*. Des del començament fins al final es posava de manifest que el reportatge havia estat molt ben pensat i executat perquè fos de divulgació i que alhora mantingués tot el rigor necessari. El programa va explicar amb molta professionalitat tota la tasca que des de fa cent anys s'ha dut a terme a Catalunya per salvar les mostres més valuoses d'aquest art medieval, especialment les pintures al fresc, però també la imatgeria i les esglésies. Els espectadors van poder entendre i valorar, per exemple, la formació de la col·lecció que

s'exposa al MNAC, única al món, però també la pèrdua que va suposar la sortida a l'estranger d'algunes peces significatives.

Entre els diferents entrevistats hi havia el bisbe d'Urgell —la diòcesi catalana amb més patrimoni romànic— que es va referir a aquestes pèrdues. Mons. Joan Enric Vives, naturalment, les va lamentar, però alhora es va mostrar comprensiu i allunyat de tot ressentiment, i va sostenir que la diòcesi no pensa entrar en plets amb ningú per qüestions artístiques. Aquesta actitud lúcida i assenyada hauria de servir d'exemple per a tota l'Església.

Eduard Brufau